

Gorenjski Glas

PETEK, 14. JANUARJA 2022

LETO LXXV, ŠT. 4, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Cepljenje ostaja ukrep številka ena

»Odločitev za cepljenje je odločitev za zdravje in za vrnitev v življenje, kot smo ga poznali pred marcem 2020. V prihajajoči grožnji omikrona je to sporočilo še toliko bolj močno,« je sporočil minister za zdravje Janez Poklukar. Še danes in jutri potekajo vseslovenski Dnevi cepljenja.

SUZANA P. KOVAČIČ,
ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana, Kamnik – Covidna krivulja novopotrjenih okužb se strmo vzpenja. Tako visokih dnevni številki kot v zadnjih dneh še nismo imeli od začetka epidemije. Na začetku tega tedna je bila polovica izvidov PCR-testov pozitivna, okužb v enem dnevu je bilo že čez pet, šest, sedem tisoč. Zdravstveni minister Janez Poklukar je povedal, da je omikron v dobrih 14 dneh praktično izpodrinil delto,

zato štetje primerov nima več pomena, saj gre z veliko verjetnostjo pri vseh potrjenih primerih za različico omikron. Mikrobiologi in virologi sporočajo, da se s tako izjemnim izpodrivom bolj nalezljive različice še niso srečali. »Kaj točno bo ta po kužnosti rušilna različica prinesla v bolnišnice, še ne vemo. In to me najbolj skrbi. Dejstvo je, da gremo v neko obdobje, ki ga v tej pandemiji še nismo doživeli. Zato bosta naša družba in gospodarstvo v prihodnjih tednih postavljena pred zelo

posebne organizacijske izzive, saj bo virus zaradi svoje virulentnosti preplaval celotno populacijo,« je opozoril minister Poklukar.

Zaradi velikega porasta okužb pristojni prebivalce še glasneje pozivajo k cepljenju kot najboljši rešitvi za zaščito pred virusom in za omejevanje njegovega širjenja. Še danes in jutri čez cel dan v cepilnih centrih in mobilnih enotah potekajo Dnevi cepljenja pod geslom Stopimo skupaj! Varno in zdravo naprej.

► 2. stran

Foto: Gorazd Kavčič

V občini Cerklje cepljenje običajno poteka vsak četrtek med 8. in 13. uro v Hribarjevi vili, ob Dnevi cepljenja pa so zagotovili dodaten termin, in sicer to nedeljo od 9. do 13. ure.

Pristavo bodo preuredili v hotel

Desetletja zapuščeno stavbo Pristava ob vstopu na Bled iz bohinjske smeri bo novi lastnik, poslovnež Otmar Zorn, preuredil v petzvezdčni hotel, namenjen gostom, ki si želijo doživetij in povezanosti z lokalnim okoljem. Če bo šlo vse po načrtih, naj bi novi hotel prve goste sprejel v začetku leta 2025, sočasno z odprtjem blejske južne obvoznice.

Desetletja zapuščena Pristava, mogočna stavba ob vstopu na Bled, bo, kot kaže, v prihodnjih letih vendarle dobila novo podobo in vsebino. / Foto: Gorazd Kavčič

MARJANA AHAČIČ

Bled – Neznank in preprek je še kar nekaj, a vendar je videti, da imajo poskusi poslovneža Otmarja Zorna, ki je pred nekaj leti od države kupil zapuščeno stavbo nekdanje konjušnice, kasneje stanovanjskega kompleksa in nato trgovskega centra in galerije, možnost za uspeh. Eden od razlogov za optimizem je tudi uspešna obnova njegovega Bled Rose hotela, nekdanje Jelovice, ki bo še to pomlad dobil tudi novo, z zahtevami spomeniškega varstva usklajeno fasado.

► 4. stran

Prilogi:

deželne novice
jeseniške novice

Zaradi povečanega obsega dela zaposlimo več

JELOVICA

PROIZVODNIH DELAVCEV (m/ž)

Za več informacij pokličite na 04 5113 236 ali 041 356 068 oz. sledite spodnji povezavi.

www.jelovica-hise.si/zaposlitev.html

GORENJSKA

Škofja Loka naj bi postala mestna občina

Ta teden je poslanec Mihael Prevc v zakonodajni postopek vložil predlog novele zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, po kateri bi Škofja Loka dobila status mestne občine.

5

GORENJSKA

Mestni svet si je glede igralnice premislil

Skupina Admiral Slovenija oziroma njena družba P & P Marketing iz Lesc je ponovno zaprosila za dodelitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v Planetu Kranj.

6

ŠPORT

Rezultate želi še izboljšati

Paraalpskega smučarja Jerneja Slivnika s Hrušice prihodnji teden čaka nastop na svetovnem prvenstvu na Norveškem, vrhunec sezone zanj pa bodo zimske paraolimpijske igre v Pekingu.

8

ZADNJA

Zaradi okužbe žal ni bila med lisičkami

Lila Lapanja, alpska smučarka slovensko-ameriških korenin, bi morala nastopiti na nedavni Zlati lisci v Kranjski Gori, pa je tekmo zaradi okužbe s koronavirusom žal morala izpustiti.

24

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno. Zlasti danes in jutri bo v višjih legah zelo toplo.

-4/6 °C

jutri: pretežno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Leninov park na TV SLO 1

V drugem delu nove kriminalistične serije Leninov park, nastale po romanu Tadeja Goloba, se ponoči v Ljubljani na Metelkovi zgodi še en umor. Tokrat je žrtev aktivist za pravice homoseksualcev, ki ima na Metelkovi ateljeje. Detajl, ki so ga opazili tudi na prizorišču umora v parku, navede kriminaliste na možnost, da sta primera povezana, ovire, s katerimi se srečujejo pri izvajanju uradnih postopkov pa na sum, da gre za politično občutljivo zadevo. Taras ubere alternativno pot in začne iskati informacije pri starih kolegih iz obveščevalnih krogov, ki ga usmerijo v »podzemlje«.

Drugi del serije Leninov park si oglejte v nedeljo, 16. januarja 2022, ob 20. uri na TV SLO 1.

Foto: RTV Slovenija

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa emajliran lonček s potiskom. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kako je ime igralcu, ki v seriji Leninov park upodablja Tarasa Birso? Odgovore pošljite do petka, 21. januarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JOŽE BOŽNAR, Srednja vas v Bohinju.

Višja urna postavka za študentsko in dijaško delo

Najnižja urna postavka bo po novem znašala 6,17 evra bruto.

URŠA PETERNEL

Kranj – Najnižja urna postavka za delo dijakov in študentov se bo zvišala na 6,17 evra bruto. To je 28 centov več, kot velja zdaj, so napovedali na ministrstvu za delo.

Osnovna minimalna urna postavka za začasno in občasno delo dijakov in študentov je vezana na znesek minimalne plače, ki se je s 1.

januarjem zvišala za 4,9 odstotka. Tako so na ministrstvu izračunali tudi nov znesek minimalne bruto urne postavke za delo dijakov in študentov.

Od plačila za opravljeno delo se dijakom in študentom obračunava prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 15,5 odstotka. Preostale prispevke plačujejo delodajalci.

Za obisk poslovalnic ZPIZ se je treba naročiti

Kranj – Zaradi poslabšanja epidemioloških razmer se je za obisk Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje Slovenija (ZPIZ) treba predhodno naročiti preko enotnega klicnega centra. Naročanje strank je omogočeno tudi v storitvi evloge za VSE, so sporočili iz ZPIZ-a. Ob vstopu v prostore zavoda varnostnik od obiskovalca zahteva tudi dokazilo o izpolnjevanju pogoja PCT in osebni dokument. »Nenaročene stranke bo zavod sprejemal na vseh območnih enotah in izpostavah le v primerih, ko je to zaradi vodenja postopkov in uveljavljanja pravic stranke nujno potrebno in ureditve ni mogoče odložiti na kasnejši čas, stranka pa izpolnjuje pogoj PCT in ne kaže znakov okužbe,« so sporočili. Kot so dodali, stranke lahko zahtevke vlagajo kadar koli in brez obiska poslovalnic, z uporabo elektronskih storitev na naslovu www.zpiz.si, za kar ne potrebujejo digitalnega potrdila.

Cepljenje ostaja ukrep številka ena

◀ 1. stran

»Naredil bom vse, kar je v moči zdravstva, da cepljenje približamo vsakemu in da vsakemu omogočimo čim enostavnejši dostop do cepljenja,« je poudaril minister Poklukar in dodal, da je sam prebolevnik in trikrat cepljen, cepljeni so tudi njegova žena in otroci. »Cepljenje še vedno ostaja ukrep številka ena. Cepljeni in prebolevniki imamo v svojem telesu zaščito, naš imunski sistem ima spomin, zato se bomo proti virusu uspešno borili in potek bolezni povečini ne bo zahteval hospitalizacije. To dokazujejo dnevne številke, ki jih beležimo: od hospitaliziranih na navadnih oddelkih jih je 73 odstotkov necepljenih, v enotah intenzivne nege pa je delež necepljenih 85-odstoten. Necepljeni imajo veliko večjo verjetnost za težak potek bolezni. Poleg tega so necepljeni veliko bolj izpostavljeni dolgotrajnim posledicam covida, postcovidnemu sindromu, s katerim se bomo v zdravstvu še dolgo soočali. Težave dolgega covida so utrujenost, zasoplost, težave s pljuči, srčno-žilne težave, kognitivne in mentalne spremembe, okvare voha, okusa in drugih organov, ki pogosto pretežno negativno vplivajo na kakovost življenja.« Kot je še povedal minister Poklukar, vsakdo šteje in vsak odmerek zaščite s cepivom šteje.

Samo še v januarju velja covidno potrdilo neomejeno, s prvim februarjem bodo njegovo veljavnost omejili

Samo v sredo so v državi opravili blizu sto tisoč hitrih antigenskih testov. / Foto: Gorazd Kavčič

na devet mesecev. Svetovalna skupina za cepljenje je priporočila poživitevni odmerek tri mesece po osnovnem cepljenju.

Tudi v Kamniku poziv k cepljenju

Ob strmem vzpenjanju števila okuženih so pred Dnevi cepljenja tudi v Kamniku pozvali k čim večji udeležbi. Ti bodo v cepilnem centru kamniškega zdravstvenega doma potekali še danes in jutri med 8. in 20. uro zjutraj, odmor bo le med 13. in 14. uro.

V zadnjih dneh v Kamniku sicer zaznavajo večje število opravljenih PCR-testov. Povprečje je bilo še v začetku leta okoli 150, v tem tednu pa se približuje številu dvesto. Prav tako raste delež pozitivnih izvidov. V začetku

januarja je bil delež okoli 45 odstotkov, v začetku tega tedna pa je zrasel na 64.

»Cepljenje je izredno pomembno in nam koristi. Še posebno učinkovita je revakcinacija, torej tretji odmerek, ki sicer ne ščiti v sto odstotkih, vseeno pa skoraj popolnoma zaščiti pred težkimi poteki,« je o pomenu cepljenja povedal direktor zdravstvenega doma Sašo Rebolj. Kot pa je dodala koordinatorica za covid-19 v zdravstvenem domu Judita Trunk, v zadnjih dneh beležijo tudi povečano število klicev in povpraševanj po informacijah glede bolezni. Kot zagotavljata sogovornika, pa vsem, ki imajo dvome glede cepljenja, poskušajo svetovati.

V začetku tedna je bil v Kamniku sicer 504 okuženih, v

Komendi, ki jo prav tako pokriva kamniški zdravstveni dom, pa so imeli 138 aktivnih primerov. Precepljenost je v obeh občinah malenkost nad državnim povprečjem.

Maske, medosebna razdalja ...

Akademik Franc Strle je povedal, da je različica omikron zelo kužna, doba inkubacije pa je zelo kratka. S povsem preprostimi ukrepi, kot so oddaljenost, čim krajše zadrževanje v zaprtih prostorih, ustrezno prezračevanje, ter osebni ukrepi, kot sta higiena rok in kašlja ter nošnja mask, lahko omejimo širitev virusa. Najpomembnejše pa je tudi po njegovem cepljenje.

Epidemiološke razmere

Hospitaliziranih je bilo včeraj 527 covidnih bolnikov, od tega 153 v oddelkih intenzivne terapije. Umrlo je sedem bolnikov. Povprečje potrjenih okužb zadnjih sedmih dni je bilo včeraj blizu 4800, število aktivnih okužb v državi pa se je po podatkih NIJZ povzpelo že čez petdeset tisoč.

V terek so po podatkih Covid-19 Sledilnika po občinah na širšem Gorenjskem potrdili naslednje število okužb: Kranj 238, Kamnik 127, Jesenice 124, Radovljica 91, Škofja Loka 79, Medvode 69, Šenčur 39, Tržič 36, Železniki 34, Cerklje 33, Komenda 30, Bohinj 28, Mengeš 26, Gorenja vas - Poljane 25, Kranjska Gora 23, Žiri 22, Žirovnica in Preddvor po 18, Naklo 14, Bled 12, Jezerško 2 in Gorje.

Varnostna tveganja že odpravljena

Ministrstvo za javno upravo je dan po zagonu začasno umaknilo uporabo storitve UeNaročanje, saj so zaznali možna varnostna tveganja, ki pa so že odpravljena.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – V četrtek pretekli teden je bila javnosti predstavljena testna storitev UeNaročanje, ki združuje sistem spletnega naročanja in storitve klicnega centra za upravne enote. Zaradi zaznanih možnih varnostnih tveganj in zagotovitve najvišjih standardov varovanja osebnih podatkov uporabnikov omenjene elektronske storitve je ministrstvo za javno upravo izvajalca storitve že naslednji dan, po enem

dnevu delovanja, pozvalo k začasni umaknitvi spletnega sistema za naročanje strank.

Na ministrstvu so poudarili, da predmet javnega naročila, ki so ga za upravne enote izvedli, ni bila konkretna aplikacija, ampak izvajanje celovite storitve naročanja slovenskih in tujih državljanov na storitve, ki jih nudijo upravne enote. Ministrstvo torej ni lastnik aplikacije, ne plačuje za njeno uporabo nikakršne licenčne in niti aplikacija ne gostuje na državni infrastrukturi.

V sredo je ministrstvo za javno upravo v sodelovanju z izvajalcem ponovno vzpostavilo varno interneto okolje, v katerem lahko klicni center varno opravlja svoje naloge. »Za varnost osebnih podatkov je poskrbljeno s tehničnega vidika, prav tako imajo dostop do sistema za naročanje le pooblaščenih uslužbencev klicnega centra, tako da je varnost osebnih podatkov državljanov še dodatno zagotovljena,« so poudarili in dodali, da se stranke lahko prek klicnega centra ponovno naročajo

na termine obiska upravnih enot. »Vsi državljani, ki so v preteklih dneh, torej še pred začasnim prenehanjem delovanja sistema, rezervirali termin obiska upravne enote, lahko storitev v že rezerviranem terminu tudi opravijo in ni potrebe, da se na storitve naročajo ponovno,« so še pojasnili na ministrstvu, kjer si prizadevajo strankam upravnih enot in uporabnikom elektronskih storitev zagotoviti najvišje varnostne standarde na področju varovanja osebnih podatkov.

Za gorenjske državne ceste blizu trideset milijonov

Za vlaganja v državne ceste na Gorenjskem je v letošnjem državnem proračunu predvidenih 29 milijonov evrov. Med največje naložbe sodijo gradnja nove ceste Britof–Hotemaže, obvoznici v Vodica in Železnikih, z ureditvijo vstopnega križišča Betin se bo začela gradnja blejske južne obvoznice ...

ANA ŠUBIC

Kranj – Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) ima v letošnjem državnem proračunu za vlaganja v cestno infrastrukturo po Sloveniji predvidenih blizu 316 milijonov evrov, od tega 29,1 milijona evrov za ceste na Gorenjskem. Pozanimali smo se, kateri večji projekti jih čakajo.

V kranjski in šenčurski občini se obeta težko pričakovana gradnja novega odseka državne ceste Britof–Hotemaže. Kot so pojasnili na DRSI, je gradbeno dovoljenje za približno 3,5 kilometra dolgo cesto pravomočno. Gradbena dela so ocenjena na 5,3 milijona evrov, razpis za izvajalca pa nameravamo objaviti še ta mesec. Že od septembra pa poteka tri milijone evrov vredna obnova vozišča na cesti Kranj (Labore)–Jeprca v dolžini 4,4 kilometra; dela naj bi končali do konca maja.

Kmalu gradnja vodiške obvoznice

Pred vrati je začetek gradnje obvoznice Vodice; izvajalca bodo v delo uvedli še ta mesec. »Obvoznica predstavlja četrto etapo načrtovane ceste v dolžini 2,3 kilometra med Žejami in Vodica, ki s predhodnimi odseki vzpostavlja povezovalno cesto med štajerskim in gorenjskim krakom avtoceste med avtocestnima priključkoma Krtina pri Želodniku in avtocestnim priključkom Vodice,« so pojasnili na DRSI. Gradnja bo stala skoraj sedem milijonov evrov. Prav tako načrtujejo modernizacijo 1,5-kilometrskega odseka med naseljema Zapog in Vodice, ki je ocenjena na 1,5 milijona evrov. Ob pridobitvi vseh potrebnih zemljišč je začetek gradnje predviden še letos. Potekajo tudi postopki za ureditev ceste skozi Skaručno (občina Vodice). Gradnja je ocenjena na 3,7 milijona evrov. »V zaključevanju so odkupi. Letos bo izvedeno javno naročilo za izbor izvajalca gradnje,« so napovedali na DRSI.

Glede načrtovane južne blejske razbremenilne ceste so na DRSI pojasnili, da je bila podana vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo vstopnega križišča Betin. Gradnja je

Razpis za izvajalca gradnje 3,5 kilometra dolge ceste Britof–Hotemaže namerava direkcija za infrastrukturo objaviti še ta mesec. / Foto: Gorazd Kavčič

predvidena po pravomočnosti gradbenega dovoljenja. Pogodba za gradbena dela je v podpisovanju, njihova vrednost pa znaša 6,3 milijona evrov.

V Železnikih bodo dočkali gradnjo obvoznice. Pogodba, težka dobre štiri milijone evrov, je v podpisovanju, začetek gradnje pa je predviden po pravomočnosti gradbenega dovoljenja, so napovedali na DRSI.

Glede načrtovane južne blejske razbremenilne ceste so na DRSI pojasnili, da je bila podana vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo vstopnega križišča Betin. Gradnja, ki bo stala 6,3 milijona evrov, je predvidena po pravomočnosti gradbenega dovoljenja.

V podpisovanju je tudi 2,7 milijona evrov vredna pogodba za rekonstrukcijo regionalne ceste od Loga proti Rudnu v Železnikih, v začetku tega leta pa načrtujejo še objavo razpisa za obnovo 2,8 kilometra ceste od Rotka proti Soriški planini.

Prav tako nameravamo v kratkem objaviti razpis za ureditev križišča Lipica pri Škofji Loki, ki ga ocenjujejo na 1,1 milijona evrov. Na DRSI so tudi pojasnili, da je v teku sanacija več odsekov ceste Škofja Loka–Gorenja vas v skupni dolžini pet kilometrov. Vrednost del znaša 1,2 milijona evrov, rok za izvedbo pa je konec aprila. Predvidoma septembra bodo končali 4,6 milijona evrov vredno investicijo na odseku Trebija–Sovodenj,

kjer poteka sanacija zidov in brežin ter rekonstrukcija ceste.

Nadaljevali bodo gradnjo obvoznice Žiri proti Logatcu. V teku je izbor za izvajalca za gradnjo 1. b faze, so razložili. Začetek gradnje, ki je ocenjena na 1,9 milijona evrov, je predviden spomladi. Še ta mesec bodo objavili tudi razpis za ureditev ceste skozi Selo pri Žireh, ki jo ocenjujejo na 1,7 milijona

evrov, prav tako naj bi v kratkem objavili razpis za ureditev ceste Pečnik (Marof–Žiri), ki naj bi stala milijon evrov.

Sanacija kolesarskih mostov čez Savo Dolnoko

V kratkem se bodo lotili ureditve regionalne ceste skozi Spodnje Gorje, ki je predvidena skupaj z gradnjo kanalizacije, za kar je Občina Gorje pridobila evropska sredstva. Gradnja bo stala 846 tisoč evrov. Načrtujejo tudi obnovo poškodovane regionalne ceste in rekonstrukcijo križišč na relaciji Hrušica–Rateče–Planica. Ta čas vodijo aktivnosti na dveh križiščih. Za križišče v Kranjski Gori z Borovško cesto so že podpisali 389 tisoč evrov vredno pogodbo;

delo se bodo začela, ko bodo vremenske razmere ugodne. Za ureditev križišča v Podkorenu, ki bo stala 551 tisoč evrov, je pogodba še v podpisovanju. Omenili so tudi sanacijo kolesarskih mostov čez Savo Dolnoko pri Belci in v Tabrah (občina Kranjska Gora). Gradbena dela bodo stala 1,9 milijona evrov in se bodo začela takoj, ko bodo vremenske razmere dopuščale, končala pa predvidoma avgusta. V teku je tudi ureditev protiprašne zaščite na cesti Mojstrana–Vrata v dolžini 7,2 kilometra. Vrednost del je 1,6 milijona evrov in bodo opravljena predvidoma do avgusta.

Med večjimi projekti, ki že potekajo, so omenili še rekonstrukcijo šestih nadvozov na državni cesti v Podljubelju, obnovo odseka Kamnik–Ločica, mostu čez Poljansko Soro v Gorenji vasi, ureditev protiprašne zaščite na odseku Mojstrana–Vrata ...

Če bodo vremenske razmere ugodne, se bodo že ta mesec lotili ureditve križišča v Smledniku, sicer pa letos med drugim načrtujejo še ureditev avtobusnega postajališča Kokra, križišča Šobec, rekonstrukcijo ceste in sanacijo zidov »Lancovo«, ojačitev vozišča ceste Rateče–državna meja, obnovo vozišča na odseku Stahovica–Črničev v občini Kamnik, v pripravi imajo javno naročilo za obnovo polkilometrskega odseka Slovenske ceste v Mengšu ...

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

V vseh porah covid-19 še kroji naša življenja

Beseda leta je beseda, ki je značilno zaznamovala neko leto. V Sloveniji je izbor besede na pobudo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU prvič potekal leta 2016. V minulih dneh pa se je zaključila akcija Beseda leta 2021. V finalnem izboru besed so bili dolgi covid, komunikacija, kronometer, samotestiranje, sledilnik, stroka, voda in odlok. V spletni anketi, v kateri je svoj glas oddalo več kot 4100 ljudi, je zmagovalka postala beseda PCT – zdaj že dobro znana kratica za preboleli, cepljeni, testirani na koronavirus. Tudi kretnja leta, ki jo je izbrala Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, je PCT. »Izbor, kot je Beseda leta, nam lepo pokaže, kako dogajanje okrog nas bistveno bolj vpliva na jezik, kot to lahko počnemo jezikoslovci,« je ponazoril predstojnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU dr. Kozma Ahačič. Besedi leta 2021 PCT sta po vrstnem redu sledili besedi voda in proticepilec.

Če pogledamo поблиže besede iz finalnega izbora, ki so prišle v finalni izbor, sta le dve, ki ne spominjata na covid-19. To sta kolesarstvo (kronometer) in voda (referendum o vodi).

V vseh porah covid-19 kroji naša življenja. Imamo dnevno število obolelih, hospitaliziranih, preminulih za covi-

dom-19, in ne pozabimo: za vsako številko je nekdo, ki ga ima nekdo rad. Imamo po novem besedo leta PCT, ki se neposredno navezuje na covid-19. Imamo stroko, ki si prizadeva prepričati neprepričane, in imamo odloke, za katere se pričakuje, da jih bomo spoštovali v zamejevanju okužb.

Prejšnji dan je bilo vprašanje, kaj sploh novega še lahko napišem na temo koronavirusa. Precej znano: da brez zaščitnih mask, razkuževanja rok, medosebne razdalje ... v tem času pač ne gre, če želimo dobro sebi in vsem drugim okrog sebe. To vedenje nam narekuje virus, ki je v prvi vrsti zdravstveni problem, čeprav prepogosto v zamegljevanju v luči drugih okoliščin kaže, da to ni. Pa je. V drugi vrsti so posledice. Naraščanje okužb, zdaj že več kot pet, sedem in tisoč na dan, postaja znova vse širši problem, tudi gospodarski zaradi izostanka od dela. Vsi vemo za vstopnico PCT v javno življenje, ki se sicer utegne skrajšati v PC. Kajti vsi vemo, da je na voljo cepivo, pri tem pa smo tako razdeljeni – in tu so resne skrbi. V peti val epidemije smo vstopili s prenizko precepljenostjo, izčrpanim zdravstvenim kadrom. Te dni znova potekajo Dnevi cepljenja pod geslom Stopimo skupaj! Varno in zdravo naprej. Razmislite torej, kako bomo živeli oziroma želimo živeti naprej.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je polteden, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prosta delovna mesta (m/ž):

- **SREDNJA MEDICINSKA SESTRA II (I)** (2 delovni mesti)
- **SREDNJA MEDICINSKA SESTRA II (I) – PRIPRAVNIK** (2 delovni mesti)
- **BOLNIČAR NEGOVALEC II** (2 delovni mesti)
- **BOLNIČAR NEGOVALEC II (I) – PRIPRAVNIK** (2 delovni mesti)
- **FIZIOTERAPEVT** (1 delovno mesto)
- **STREŽNICA II (II) – ČISTILKA** (1 delovno mesto)
- **POMOČNIK (DIETNEGA) KUHARJA III v ZSV** (1 delovno mesto)

Informacije o prostih delovnih mestih so dosegljive na spletni strani ZRSZ (www.ess.gov.si), spletni strani doma www.dom-viharnik.si, na elektronskem naslovu tajnistvo@dom-viharnik.si ter tel. št. 04 583 77 01.

Kandidati naj prošnjo z dokazili pošljejo pisno po pošti ali na elektronski naslov: **Dom Viharnik, Čičare 14, 4280 Kranjska Gora** ali tajnistvo@dom-viharnik.si.

V skladu s 35. členom Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP), 26., 30., 31. in 32. členom Statuta Osnovnega zdravstva Gorenjske (Uradni list RS, št. 63/16; v nadaljevanju Statut OZG), 21. in 22. členom Odloka o preoblikovanju Osnovnega zdravstva Gorenjske (Uradni list RS, št. 101/04, 69/05 in 72/13; v nadaljevanju: Odlok) in sklepom Sveta zavoda Osnovnega zdravstva Gorenjske z dne 4. 8. 2021 Svet zavoda Osnovnega zdravstva Gorenjske, Gosposvetska ulica 9, 4000 Kranj, objavlja prosto delovno mesto:

STROKOVNI VODJA OSNOVNEGA ZDRAVSTVA GORENJSKE (M/Ž)

Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjujejo še naslednje pogoje:

- univerzitetna izobrazba medicinske smeri, kar dokazuje z diplomom o dokončani najmanj univerzitetni izobrazbi po »predbolonjskih« programih oziroma magisterijem stroke (za imenom) – 2. bolonjska stopnja za izobrazbe po novih »bolonjskih« programih,
- opravljena specializacija s področja dejavnosti zavoda,
- najmanj pet let delovnih izkušenj v zdravstvu,
- aktivno znanje slovenskega jezika,

Kandidati morajo k prijavi priložiti:

1. dokazilo o izobrazbi medicinske smeri – fotokopija,
2. potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu s področja dejavnosti zavoda,
3. opis delovnih izkušenj, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogoja glede zahtevanih delovnih izkušenj,
4. dokazilo o aktivnem znanju slovenskega jezika (kopija spričevala ali potrdila),
5. program strokovnega razvoja OZG za obdobje mandata

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let in je po poteku te dobe lahko ponovno imenovan. Strokovnega vodjo OZG imenuje Svet zavoda Osnovnega zdravstva Gorenjske na predlog direktorja zavoda in po poprejšnjem mnenju strokovnega sveta OZG.

Pisna vloga z dokazili o izpolnjevanju pogojev se pošlje priporočeno po pošti (zalepljeni ali zapečateni) ovojnic na naslov: **Osnovno zdravstvo Gorenjske, Gosposvetska ulica 9, 4000 Kranj, s pripisom »razpis strokovni vodja OZG – ne odpiraj«.**

Prijava je pravočasna, če je poslana priporočeno po pošti in je na njej poštni žig z datumom do vključno 29. 1. 2022. Nepravočasne prijave kandidatov ne bodo uvrščene v izbirni postopek.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonskem roku, ki ne sme biti daljši kot 30 dni od dneva objave razpisa.

V besedilu razpisa uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Svet zavoda Osnovnega zdravstva Gorenjske
Predsednik sveta zavoda
Marjan Kristanc, dr. med. spec.

Zdravstveni dom bo večji

Občina Tržič je pridobila gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo in dozidavo objekta k Zdravstvenemu domu Tržič. Investicija je vredna približno 3,3 milijona evrov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Naložba v Zdravstveni dom (ZD) Tržič vključuje izgradnjo prizidka k obstoječemu objektu zdravstvenega doma skupne uporabne površine več kot 548 kvadratnih metrov in prilagoditev ter rekonstrukcijo dela obstoječega objekta skupne površine več kot 215 kvadratnih metrov. Kot so povedali na tržiški občini, prostorske zmogljivosti obstoječega objekta ne omogočajo več izvajanja dejavnosti v obsegu in na način, kot je to predvideno s tehničnimi normativi in standardi za izvajanje dejavnosti primarnega zdravstva in preventivnih dejavnosti.

Gradnjo prizidka naj bi zaključili do konca leta 2023. »S tem bomo omogočili kvalitetno in učinkovito

Gradnjo prizidka k ZD Tržič naj bi zaključili do konca leta 2023. / Foto: Tina Dokl, arhiv Gorenjskega glasa

izvajanje osnovnih in preventivnih programov, ki se bodo izvajali v okviru Centra za krepitev zdravja v ZD Tržič, ki je ključen za zagotavljanje aktivnosti krepitev zdravja v lokalni skupnosti in zdravstvene vzgoje za odraslo populacijo na

primarni ravni zdravstvenega varstva. Pridobili pa bomo tudi prostore za fizioterapijo in delno prostore za ambulantno nujne medicinske pomoči,« so še sporočili s tržiške občine.

Projektantska ocena celotne investicije znaša

približno 3,3 milijona evrov. Investitor je Občina Tržič, ki se za izvedbo projekta namerava prijaviti na javni razpis ministrstva za zdravje in pridobiti sredstva sofinanciranja iz Programa investicij v zdravstvo v obdobju 2022–2030.

Pristavo bodo preuredili v hotel

◀ 1. stran

Kot je povedal Zorn, so po nakupu Pristave leta 2018 razmišljali o različnih možnostih, najprej, da bi v njej uredili medicinski center, nato luksuzni dom za starejše, na koncu pa so ugotovili, da je stavba – tudi zaradi lokacije, na kateri je – vendarle najprimernejša za turistični objekt. Zgradbo, ki je bila v osnovi med obojema vojnama zgrajena kot konjušnica, kasneje predelana v večstanovanjsko stavbo, nato v trgovski kompleks podjetja Almira in je zdaj že desetletja zapuščen, bodo po načrtih preuredili v petzvezdični hotel z od osemdeset do sto sobami različnih velikosti.

Kot je povedala projektantka arhitektka Monika Fink Serša, so si zamislili hotel višje kategorije. »Pa ne v smislu luksuza, temveč v smislu omogočanja

izkušenj in doživetij. Pričakujejo tako imenovane odgovorne turiste in turiste, ki so radovedni in želijo spoznavati avtentičnost krajev, kamor so prišli. Širša okolica z dobrimi vsebinami vsekako daje možnost za razvoj, temelj za to pa je pove-

Pristavo bodo lastniki preuredili v petzvezdični hotel z od osemdeset do sto sobami različnih velikosti. Prve goste naj bi novi hotelski kompleks sprejel v začetku leta 2025.

zanost s krajem,« je povedala. Kot pravi, želijo novi hotel, katerega »delovno« ime za zdaj ostaja Pristava, povezati z močno infrastrukturo Bled Rose hotela. Pri pripravi projektov intenzivno sodelujejo z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, saj je stavba spomeniško zaščiten, prav tako je varovana krajina, območje pa je tudi arheološko najdišče.

Priprave projektov so v polnem teku, je povedal Zorn, saj se želijo prijaviti na razpis države za spodbude v turistično infrastrukturo, ki naj bi bil objavljen najkasneje do poletja. Pričakujejo, da bodo še v letošnjem letu pridobili gradbeno dovoljenje,

objekt uredili v letih 2023 in 2024 ter prve goste sprejeli v začetku leta 2025.

Prav v tem času, pravi župan Bleda Janez Fajfar, bi vendarle lahko bila zgrajena tudi južna blejska obvoznica; izdajo gradbenega dovoljenja pričakujejo v teh dneh. »Na Bledu smo zadovoljni z vsako obnovljeno stavbo. S Pristavo bomo še posebej, saj bo prvi hotel,

ki ga bo videti ob prihodu na Bled. Seveda pa so pogoji znani – smo dokaj konservativno okolje in tega se morajo investitorji zavedati. Potrebno je spoštljivo sobivanje in spoštovanje tradicije. Čim večja odprtost, javna dostopnost v zelenem kraju pa cilj, ki ga moramo zasledovati vsi. Občina bo v tem smislu pomagala po svojih močeh.«

Glavni problem tega dela Bleda, na katerega opozarja investitor in s čimer se strinjajo tudi na občini, so sicer prometni tokovi in komunalna infrastruktura, natančneje kanalizacija, ki jo na tem območju še ni. Kot je pojasnil direktor blejske občinske uprave Robert Klinar, je že izdelana prometna študija dela, na katerem bo potekala južna razbremenilna cesta in ki bo ena od podlag, na kateri bodo na Bledu pristopili tudi k oblikovanju celostne prometne strategije.

Informacijski portal o nevarnosti snežnih plazov

SUZANA P. KOVAČIČ

Podljubelj – Služba za varstvo pred snežnimi plazovi Zelenica - Tržič je obvestila, da so za vedno izklopili semafor prikaza trenutne stopnje nevarnosti snežnih plazov na območju občine Tržič in Zelenice, ki je postavljen na Ljubelju in je bil prvi tak v Sloveniji.

Nadomestil ga bo informacijski portal. Televizor je nameščen poleg parkomata na Ljubelju. »Vsebine na televizorju bomo dodajali iz domače pisarne in se bodo dnevno spreminjale. Predvsem se bo spreminjala stopnja nevarnosti snežnih plazov, ki je prikazana grafično za območje občine Tržič in pa tudi za celotno

Slovenijo in Avstrijo. Na samem izhodišču se bodo pohodniki lahko seznanili s trenutnimi razmerami in nevarnostmi. Poleg teh informacij bodo prikazana tudi druga obvestila Občine Tržič in pa video vsebine Visit Tržič, Crossrisk in preventivni video vložki Policijske uprave Kranj in drugih služb. Televizor bo

deloval vse dni v letu.« V teh dneh bodo dodali še antirefleksno nalepko za jasnejšo sliko, nekaj prostora je tudi za oglaševanje. Kot so še dodali, je namen postavitve informacijskega portala preventiven, saj želijo že na izhodišču zagotoviti čim točnejše informacije o razmerah in nevarnostih v gorah.

Škofja Loka naj bi postala mestna občina

Ta teden je poslanec Mihael Prevc v zakonodajni postopek vložil predlog novele zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, po kateri bi Škofja Loka dobila status mestne občine. Odločitev morda že do pomladi.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – O tem, da bi Škofja Loka postala mestna občina, je bilo v zadnjih letih že več pogovorov in predlogov, saj po zakonu o lokalni samoupravi izpolnjuje veliko večino zahtevanih pogojev. Občina namreč lahko dobi status mestne občine, če je na njenem območju mesto, ki ima najmanj 20 tisoč prebivalcev in 15 tisoč delovnih mest ter je gospodarsko, kulturno in upravno središče širšega območja.

Kot je v vlogi poudaril poslanec NSi Mihael Prevc, je mesto Škofja Loka upravno, gospodarsko, kulturno, socialno in geografsko središče širšega škofjeloškega območja. Že danes je sedež demografsko zelo vitalne, močne in dinamične regije, ki je gospodarsko in podjetniško prodorna.

Prav tako je mesto Škofja Loka gospodarsko središče z

V Škofji Loki si želijo postati mestna občina, za kar imajo številne argumente. / Foto: Gorazd Kavčič

izjemnim razvojnim potencialom. Industrija je v občini nadpovprečno razvita, prav tako je zaradi tesne povezanosti s šolstvom nadpovprečen njen potencial rasti.

Škofjeloška podjetja so v zadnjem desetletju uspešno

prestala prestrukturiranje in so gospodarska hrbtenica Gorenjske. Podjetjem naklonjena prostorska politika dodatno omogoča razvoj gospodarstva in večanje števila vse bolj kakovostnih delovnih mest z vse višjo dodano

vrednostjo tudi v prihodnje, je poslanec Mihael Prevc tudi zapisal v predlogu novele zakona.

Občina Škofja Loka je tudi stičišče transportnih poti in predstavlja vstop v regijo. Prav tako je Škofja

Loka center kulturnega in družbenega življenja za širšo regijo.

V Škofji Loki je sedež več javnih zavodov, ki pokrivajo več občin in širše škofjeloško območje.

»Mislim, da bi naša občina morala imeti status mestne občine, saj smo regijsko središče širšega škofjeloškega

je povedal škofjeloški župan Tine Radinja in dodal, da nekatere sedanje mestne občine ne zadoščajo prav vsem kriterijem, vseeno pa imajo status, ki jim omogoča več priložnosti pri delitvi evropskih sredstev.

Če bo predlog uspešen v državnem zboru, bi se Škofja Loka pridružila dvanajstim

Kot je v vlogi poudaril poslanec NSi Mihael Prevc, je mesto Škofja Loka upravno, gospodarsko, kulturno, socialno in geografsko središče širšega škofjeloškega območja.

območja. V tukajšnjih štirih občinah živi skoraj petdeset tisoč ljudi in gotovo izpolnjujemo večino kriterijev. Seveda bo marsikaj odvisno od politične volje, zato težko napovem, ali nam bo uspelo. Odvisno je od glasovanj v državnem zboru, zagotovo pa imamo res močne argumente, ki jih želimo poudariti,«

občinam, ki že imajo status mestne občine. To so poleg Ljubljane in Maribora še Kranj, Celje, Koper, Krško, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ptuj, Slovenj Gradec in Velenje. »Računamo, da se bo o našem statusu v državnem zboru odločalo še v tem mandatu,« je še dodal župan Radinja.

Kako preseči težave z išiasom

V Nado centru zdravja v Ljubljani imajo rešitev tudi za išias, za to ostro, pekočo bolečino v ledvenem delu hrbta, ki izžareva v različne predele ene noge, včasih vse do prstov, ter v bolečino, ki jo lahko spremljajo mravljinca, spremenjena zaznava temperature in dotika, ugaslost refleksov ali oslabela mišična moč. Njihov cilj je obravnavati vzroka težave, odrešitev za išias in druge težave v hrbtenici je neoperativna dekompresijska terapija hrbtenice.

V Nado centru zdravja v Ljubljani, ki mu z razlogom zaupa že več kot deset tisoč zadovoljnih pacientov letno, so specializirani za neoperativno dekompresijsko terapijo hrbtenice (DTH), ki jo laično lahko opišemo kot njeno raztezanje in za katero so prepričani, da je učinkovitejša od drugih načinov zdravljenja v fizikalni medicini in rehabilitaciji. DTH se odvija v sproščenem ležečem položaju. Najučinkovitejša je pri bolečinah, herniji diska, spondilolistezi, skoliozi, mravljincah v rokah in nogah, išiasu, degenerativnih spremembah diska, vrtoglavici in glavobolih, artrozi majhnih sklepov in športnih poškodbah. »Uspešna je zato, ker naslavlja pravi vzrok težav, ne le simptomov. Uspehi dekompresijskega zdravljenja so dokazljivi v teoriji in praksi. V Nado centru zdravja odrešimo ljudi kar osemdeset odstotkov vseh teh težav, in to si štejejo za največji

izziv. Drugi uspehi časovnih težav s hrbtenico so tako rekoč samoumevni,« je poudaril hrvaški magister fizioterapije Bernard Nikšić - Nado, ki je koncept neoperativne DTH uvedel tudi v Slovenijo, ter dodal, da so dekompresijo izvajali že Rimljani in jo še danes poznajo po svetu, najbolj priljubljena pa je v Ameriki in Kanadi.

V Nado centru zdravja v Ljubljani pacientom ob prvem obisku opravijo natančno oceno stanja, kajti kot poudarjajo, je človeka treba pogledati v celoti in odkriti vzrok težav, za kar pa je potreben dober diagnostik, ki ga imajo. »Žal nam je le, ker pacienti kdaj pridejo prepozno, čeprav bi se npr. operaciji lahko izognili.«

V preprečevanju nastanka težav, vezanih na hrbtenico, je tudi preventiva izrednega pomena. Vse več je sedečega načina življenja, prisilne države ..., za kar nam preobremenjena hrbtenica zagotovo ni

hvaležna. Pravilna vaja in rekreativno ukvarjanje s športom pa lahko ugodno vplivata na stanje hrbtenice. V Nado centru zdravja so zaposleni diplomirani fizioterapevti in diplomirani kineziologi, ki ves čas sodelujejo pri obravnavah pacientov in sledijo najnovejšim smernicam. »Pri pacientu z že prisotno akutno težavo najprej odpravimo njen vzrok, potem pa skupaj pregledamo vaje in ga naučimo pravilnega izvajanja. Posamezne vaje so vedno individualno odmerjene, prilagojene stanju pacienta. Naučimo ga tudi pravilnih funkcionalnih gibov v vsakdanjem življenju, poudarek dajemo vadbi za moč, da okrepiamo vse mišice okoli trupa in s tem zaščitimo hrbtenico ...« je povedala diplomirana kineziologinja Ajda Kolman. Pot k zdravi hrbtenici je celostna in je proces, ki pa je vreden vsakega truda za življenje brez bolečin!

Diplomirana kineziologinja Ajda Kolman je zaposlena v Nado centru zdravja v Ljubljani. / Foto: Tina Dokl

+386(0)1 235-1-999
Zaloška cesta 167, LJUBLJANA
info@nado.si • www.nado.si
PON-PET, 08:00-17:00

CENTER ZA DEKOMPRESIJSKO TERAPIJO HRBTENICE V SLOVENIJI

Neoperativna Dekompresijska Terapija Hrbtenice (DTH) (raztezanje hrbtenice z ekstenzomatom) zdravi:

- ✓ bolečine v hrbtenici
- ✓ diskus hernijo
- ✓ spondilolistezo
- ✓ skoliozo
- ✓ mravljinca v rokah in nogah
- ✓ išias
- ✓ degenerativne spremembe diska
- ✓ vrtoglavico in glavobole
- ✓ artrozo majhnih sklepov
- ✓ športne poškodbe

DTH - znanstveno dokazana kot najbolj učinkovita terapija pri degenerativnih spremembah na hrbtenici.

V Kranju znižujejo globe

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju spreminjajo obstoječi odlok o pravilih cestnega prometa, sprejet pred dobrima dvema letoma. V dveh letih so se namreč pri izvajanju odloka v praksi pokazale določene pomanjkljivosti in pravne vrzeli, hkrati pa morajo odlok uskladiti z lansko novelo zakona o pravilih cestnega prometa, in sicer s 65. členom zakona, ki opredeljuje ustavljanje in parkiranje vozil. Zaradi omenjene uskladitve se bodo med drugim znižale nekatere globe za napačno parkiranje.

V spremenjenem odloku se na podlagi lanske novele

zakona o pravilih cestnega prometa, s katero je državni zbor znižal več kazni za prometne prekrške, znižujeta globi za preokračitev časovno omejenega parkiranja in za neplačilo parkiranja. Namesto dozdajšnjih 80 evrov bo nova globa za polovico nižja – 40 evrov. Po novem bo lahko uporabnik, ki mu odvzamejo dovolilnico, novo pridobil šele po preteku dvanajstih mesecev. Brezplačno parkiranje na javnih parkiriščih pa bodo omogočili še zdravnikom ter socialnim in zdravstvenim delavcem, ki opravljajo pomoč na domu.

Mestni svet si je premislil

Družba P&P Marketing iz Lesc je ponovno zaprosila za dodelitev koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v Planetu Kranj. Kranjski mestni svet je tokrat podal soglasje.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so ta teden na dopisni seji ponovno odločali o soglasju družbi P&P Marketing iz Lesc za opravljanje igralniške dejavnosti v nakupovalnem centru Planet Kranj. Če so lani soglasno zavrnili možnost odprtja drugega igralnega salona v Kranju, pa so tokrat soglasje, ki je pogoj za podelitev državne koncesije, podali. Dopisno sejo so sicer izpeljali, ker mora občina svojo odločitev ministrstvu za finance posredovati do jutri, naslednja redna seja mestnega sveta pa je predvidena šele na začetku februarja.

Mestni svetniki so o izdaji soglasja za igralni salon v kranjskem Tušu sicer odlo-

V leški družbi P&P Marketing navajajo, da je nakupovalni center Planet Kranj zanimiva lokacija za igralni salon tako glede na število prebivalcev, uravnoteženost lokacije z drugim igralnim salonom, ki je v centru Kranja, kot na ostalo turistično ponudbo v občini. Igralni salon tudi ne bo lociran v neposredni bližini stanovanjskih območij, vzgojno-izobraževalnih zavodov, zdravstvenih in verskih ustanov.

čali že lani spomladi. Potem ko na redni aprilski seji odločitev niso sprejeli, so na kasnejši izredni seji na začetku

Foto: Gorazd Kavčič

Kranjski mestni svetniki so lani zavrnili izdajo soglasja za odprtje igralnega salona v nakupovalnem središču Planet Kranj, v ponovnem odločanju pa so si premislili.

maja podporo odprtju novega igralnega salona v Kranju soglasno odrekli. A družba P&P Marketing, ki je del skupine Admiral Slovenija z

nov razpis ministrstva za finance in še enkrat vložila vlogo za dodelitev koncesije za igralni salon Admiral s 105 igralnimi mesti v Kranju. V ureditev igralnega salona bi prvo leto investirali okoli 1,65 milijona evrov, odprli bi ga junija letos, v njem pa bo delalo dvajset redno zaposlenih in nekaj študentov.

Iz poslovnega načrta novega igralnega salona Casino Admiral Kranj za obdobje 2022–2026, ki je sestavni del predstavitvenega dokumenta, je razvidno, da bi bruto prihodki od igralništva letos znašali slabih 1,4 milijona evrov, že naslednje

leto bi se povzpeli na 3,2 milijona evrov in bi se postopoma v naslednjih letih še povečevali do dobrih 3,6 milijona evrov v letu 2026. Na Mestni občini Kranj ocenjujejo, da bi v občinski proračun iz naslova koncesijske dajatve na letni ravni priteklo 131.928 evrov v letu 2022, 303.434 evrov v letu 2023, 318.606 evrov v letu 2024, 334.536 evrov v letu 2025 in 347.918 evrov v letu 2026.

Pred slabim letom dni so mestni svetniki odprti drugega igralnega salona v Kranju zavrnili, ker da takšna dejavnost ne sodi v to lokalno okolje. Mestna oblast je sicer odprtje salona podpirala.

KOLODVOR

Kolodvorska cesta 4, 4000 Kranj

V prijetnem, urejenem in stabilnem delovnem okolju delo nudimo

HIŠNIKU/VZDRŽEVALCU m/ž

Kandidat mora biti urejen, odgovoren, mora imeti ročne spretnosti in osnovno znanje vzdrževanja prostorov ter objektov.

Prošnje sprejemamo do 20. 1. 2022 po e-pošti: info@kolodvor.si.

Občina Trzin, Trg svobode 18, 4290 Trzin, objavlja

Javni razpis za delovno mesto direktorja javnega zavoda Trziški muzej (m/ž)

Poleg splošnih pogojev, določenih s predpisi delovnega prava, mora kandidat, ki se prijavi na prosto delovno mesto, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- je državljan Republike Slovenije,
- ima univerzitetno izobrazbo družboslovne ali humanistične smeri oziroma ustrezno izobrazbo po bolonjskem načinu izobraževanja,
- ima strokovni izpit iz muzejske stroke oziroma ga opravi v enem letu po prevzemu direktorske funkcije,
- ima najmanj 5 let delovnih izkušenj in najmanj 2 leti delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih,
- aktivno obvlada slovenski jezik in vsaj en svetovni jezik ter pasivno drug svetovni jezik,
- ima sposobnost za organiziranje in vodenje dela v kolektivu,
- strokovno pozna področje dela javnega zavoda.

Ob prijavi na razpis za delovno mesto direktorja mora kandidat predložiti program poslovnega in programskega razvoja za mandatno obdobje.

Občinski svet Občine Trzin bo izbranega kandidata, po predhodnem mnenju sveta javnega zavoda, imenoval za direktorja javnega zavoda za obdobje petih let.

Prijave naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici s pripisom »Javni razpis – direktor Trziškega muzeja« v petnajstih (15) dneh po objavi javnega razpisa na naslov: Občina Trzin, Trg svobode 18, 4290 Trzin.

Oseba, pristojna za posredovanje informacij v zvezi z javnim razpisom, je ga. Marjeta Maček, tel. 04/ 59 71 516.

Celotno besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani Občine Trzin: www.trzin.si.

Številka: 100-0023/2021
Datum: 11. 1. 2022

Mag. Borut Sajovic I.r.
Župan Občine Trzin

Iniciativa S Kranj se je pritožila

Iniciativa S Kranj je sporočila, da se je zaradi zavrnitve razpisa referendum o ustanovitvi nove občine Golnik obrnila na varuha človekovih pravic in ustavno sodišče.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Iniciativa S Kranj, ki si prizadeva za ustanovitev občine Golnik, je pred dnevi sporočila, da je zaradi odločitve državnega zbora, ki novembra lani ni podprl izvedbe referendum za ustanovitev nove občine, poslala pobudo in pritožbo varuhu človekovih pravic in ustavnemu sodišču. Na ustavnemu sodišču so nam sicer pojasnili, da do srede omenjene vloge niso prejeli.

»Z zavrnitvijo predloga sklepa je državni zbor kršil človekove pravice več kot 10.000 prebivalcem območja nove občine Golnik, in sicer ustavne pravice do enakosti pred zakonom ter enakosti varstva pravic, s tem, ko občini Golnik odreka pravico do obstoja, čeprav izpolnjuje vse pogoje, več kot 100 že ustanovljenih občin pa

vseh zakonskih pogojev ne izpolnjuje. Nadalje je s tem državni zbor kršil pravico do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev ter da oblast pripada ljudstvu,« je Inicijativa S Kranj zapisala v pritožbi. Ustava je bila s sklepom državnega zbora kršena tudi glede zagotavljanja pravice do lokalne samouprave, so dodali.

»Referendum bi moral biti izveden, ker ga je zahtevala civilna iniciativa, katere zahtevo za razpis referendum je podprlo okoli tisoč polnoletnih prebivalcev na referendumskem območju, ki obsega 10.239 prebivalcev. To presega kriterij pet odstotkov volivcev, ki ga za razpis referendum ob analogni uporabi v 83. členu zahteva statut Mestne občine Kranj,« so tudi zapisali v pritožbo.

Mestni občini Kranj (in županu Matjažu Rakovcu)

očitajo nekorektno kampanjo proti ustanovitvi občine Golnik, ki se jo je za nameček lotila izključno z javnimi sredstvi. »Obrazložitev odločitve ustavnega sodišča bi morala biti usmerjena tudi v to, da se onemogoči vsakokratno občinsko upravo, da bi z zlorabo javnih sredstev favorizirala eno od referendumskih opcij. O tem je upravno sodišče že zavzelo jasno stališče. V tem primeru pa gre celo za kampanjo proti, ki ima koruptivno ozadje,« so navedli.

Kot opozarjajo v iniciativi, mora državni zbor najprej izdati upravni akt, zoper katerega bi bila mogoča pritožba, da bi lahko krajan, katerih pravni interes je bil prizadet, sploh vložili ustavno pritožbo: »Državni zbor ne načrtuje objave sklepa o neizglasovanju predloga za razpis referendum za novo

občino Golnik. Tako ne more pričeti teči 60-dnevni rok za vložitev pritožbe na ustavno sodišče.«

Opozorili so tudi, da ustava in zakon o lokalni samoupravi ne onemogočata ustanavljanja novih občin. »Državni zbor pa je ravnal, kot da bi predpisi ali katera resna študija določala 'numerus clausus' (številska omejitev, op. p.) oziroma da je ustanavljanje novih občin prepovedano,« so zapisali.

Z ustavnega sodišča so sporočili, da do srede vloge Inicijative S Kranj niso prejeli. Že lani pa so prejeli zahtevo za oceno ustavnosti z nasprotni strani. Vložili sta ju Mestna občina Kranj in Združenje mestnih občin, ki pa izpodbijata le zakon o lokalni samoupravi v delu, kjer ureja postopek ustanavljanja občine.

Bili so tržiški fotografi

V sklopu domoznanskih večerov Gor pa dol po pvc so v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja predstavili tržiške fotografe iz obdobja od konca druge svetovne vojne do sedemdesetih let dvajsetega stoletja.

MAŠA LIKOSAR

Tržič – Domoznanski večer, kjer odstirajo družabno življenje v Tržiču, je bil tokrat posvečen fotografom, zlasti amaterskim, ki so delovali v obdobju po drugi svetovni vojni, bodisi znotraj tržiškega fotokluba ali pa so bili fotografi samouki. Na dogodku z naslovom Bili so fotografi jih je predstavil Nejc Perko, bibliotekar v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja. »Prvo povojno generacijo fotografov v tržiškem fotoklubu so oblikovali Peter Fajfar, Nadislav Salberger, Anton Costa, Jože Hočevar, Janez Perko, Miha Toporiš in Vinko Golmajer. Ob koncu petdesetih let prejšnjega stoletja se jim pridružijo še Janko Kermelj, Marjan Kukec, Ivan Sitar, Tone Franter in Franci Tišler Hruš, ki so tedaj veljali za najdejavnejše fotografe v Tržiču. Iz ustnega vira smo izvedeli, da je bilo v fotoklubu tudi nekaj deklet, med njimi Brigita Dolinšek, poročena Avsenik,« je pojasnil Perko in dodal, da sta v tistem obdobju delovala tudi dva profesionalna fotografa – Janko Nadišar in Anton Lotrič.

Perko se je med raziskovanjem pogovarjal z nekaterimi sorodniki omenjenih fotografov ter dvema še živječima, Ivanom Sitarjem in Janezom Slaparjem

Nejc Perko je predstavil tržiške fotografe, ki so delovali po drugi svetovni vojni: Janeza Perka, Janka Kermelja, Marjana Kukca, Jožeta Hočevarja, Ivana Sitarja in Janeza Slaparja Temšaka. / Foto: Primož Pičulin

Temšakom. Pridobil je kopicico zanimivih informacij in fotografskega gradiva, ki je odslej shranjeno v domoznanskem arhivu tržiške knjižnice. »Za fotografe tistega časa je značilna motivika tržiškega okolja in njegova narava, fotografirali so pomembnejše dogodke osebnega življenja, kot so poroke, rojstvo otroka, krst. Njihove fotografije, ki imajo izredno dokumentarno vrednost, prikazujejo tudi zgodovinski razvoj Tržiča, na eni je moč videti bistriško

polje, ko je bilo to še popolnoma nepozidano, izdelovali pa so tudi razglednice planinskih postojank,« je povedal Perko; in še: »Običajno so sami razvijali fotografije, najprej na steklene plošče, kasneje na filtre. Tudi fotografske rekvizite so izdelali sami, doma so imeli temnice, cel ustvarjalni proces nastajanja fotografije je bil torej njihovo delo. Hkrati so bili zelo navezani na sosednjo Avstrijo, saj so od tam dobivali material. Zanimivo je tudi to, da je pojav barvne

fotografije kasnejši, z njo se je prvi ukvarjal Anton Šter, Lotrič je sicer že fotografiral barvno, razvijal pa ne. Dejstvo je, da si tedaj veljal za nekaj več, če si imel fotoaparata.«

Delovanje nekaterih posameznih avtorjev in tržiškega fotokluba, ki si je okoli leta 1960 uredil prostore na Globočnikovem trgu in je bil med drugim tesno povezan s planinskim društvom, so predstavili že v knjigi Kako so s svetlobo risali v Tržiču, ki jo je izdal Foto klub Tržič.

Mladi o pereh svetovnih temah

Na Gimnaziji Kranj ta konec tedna pripravljajo tridnevno mednarodno konferenco KranjMUN, ki predstavlja akademsko simulacijo konference Združenih narodov.

MATEJA RANT

Kranj – Dijaki Gimnazije Kranj se konferenc MUN, ki je okrajšava za Model United Nations oziroma simulacijo Združenih narodov, udeležujejo že več kot deset let, v Kranju pa jo gostijo tretjič. Mladi se bodo preizkusili v vlogi delegatov posameznih držav, ki so stalne članice varnostnega sveta, in poskušali interese teh držav zastopati v enem izmed komitejev na vnaprej določeno temo. Letos se konference KranjMUN udeležuje okrog šestdeset delegatov iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije, je pojasnil dijak tretjega letnika mednarodne mature Štefan Grašič, ki je skupaj s četrtošolko Nežo Kejžar pod mentorstvom profesorice Nataše Kne organizator letošnje konference.

MUN predstavlja simulacijo konference Združenih narodov, v okviru katere dijaki pridobivajo nova znanja in izkušnje iz diplomacije, debatiranja, mednarodnih odnosov in načina delovanja Združenih narodov. »Na preizkušnjo postavi tudi posameznikove retorične sposobnosti, veščine javnega nastopanja, dela v skupini in vodstvene sposobnosti, poleg tega pa zahteva še veliko kritičnega mišljenja in sodelovanja,« sta poudarila Štefan Grašič in Neža Kejžar. Dijaki bodo zavzeli vloge delegatov vnaprej določenih

držav in v okviru posameznih komitejev obravnavali prav tako že vnaprej določene teme. Njihova naloga je bila raziskati teme, s katerimi so jih seznanili že prej, ter o njih zavzeti določeno stališče in pripraviti osnutke resolucij. V okviru zgodovinskega komiteja se bodo posvetili šestdnevni vojni, kot imenuje eno izmed arabsko-izraelskih vojn, v okviru varnostnega sveta bodo ponovno vpogledali v resolucijo glede položaja Kosova, svet za človekove pravice pa bo obravnaval razmere glede človekovih pravic v Belorusiji. Delegati bodo skozi formirano debato predstavili stališča svoje države ter podprli ali zavrgli stališča drugih držav, sklepali zavezništva z državami, s katerimi jim to dopušča politika države ... Sledila bo debata in glasovanje o nastalih osnutkih resolucij, je pojasnil Grašič. O izglasovanih resolucijah bodo nato še enkrat glasovali na generalni skupščini. »Cilj je ozaveščanje mladih o globalnih problemih, obenem pa jim dati dati besedo oziroma možnost, da o tem spregovorijo,« je še dejal Grašič.

Častna govornica na slovesnem odprtju konference, ki bo danes ob 18. uri v stolpu Škrlovec, bosta predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in članica odbora Združenih narodov za človekove pravice Vasilka Sancin.

Donacija obnovljenih računalnikov družinam

Kamnik – Občina Kamnik se je ponovno odločila podariti obnovljene rabljene računalnike večjim družinam, ki si ustrezne opreme ne morejo privoščiti. Kot so sporočili s kamniške občinske uprave, so osnovne šole v občini povprašali o potrebah po računalnikih in na podlagi njihovega odziva so se odločili podariti obnovljene računalnike. Podobno pobudo so izvedli že v letu 2020, ko je šola v precejšnji meri potekala na daljavo, zaradi dobrega odziva pa so se odločili, da akcijo ponovijo tudi v letošnjem letu.

Po šestih letih zvišali vrednost točke

ALENKA BRUN

Jezerko – Na decembrski seji Občine Jezerko so svetniki obravnavali Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v občini (Odlok NUSZ), sprejeli pa so tudi sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za naslednje leto.

Predlani je Občina Jezerko skladno s predpisi, ki urejajo lokalno samoupravo, z notranjo revizijo pregledala ustreznost urejenosti ter izvajanje odloka NUSZ. Revizorki sta podali priporočila, kaj se v odloku natančneje opredeli, kar je vidno tudi iz lanskim sistemskih priporočil za izvajanje odloka s strani ministrstva za okolje in prostor. Dejstvo je, da se nadomestila za

vse stavbe sedaj zaračunavajo enako, ne glede na uporabo objekta; oprostivni, ki sta dovoljeni in ostajata v veljavi, pa sta, da so pri novem objektu lastniki ob prijavi, vložitvi vloge, oproščeni plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča prvih pet let ter eno leto tisti, ki potrebujejo denarno socialno pomoč in to lahko izkažejo z dokumentom Centra za socialno delo. Včasih so

med oprostivne spadali tudi muzeji, cerkve in podobno, ti pa so sedaj predmet odmere nadomestila. Svetniki so odlok imeli tokrat v prvem branju, in če bo po drugem sprejet, bo to vplivalo na višino prihodka proračuna. S samostojnim sklepom so prvič po letu 2016 spremenili tudi vrednost točke oziroma zvišali odmernostno točko, in sicer zaradi revalorizacije. Sklep je že stopil v veljavo.

Očistili bodo brežino ob gradu Zaprice

Kamnik – Ob nedavnem terenskem ogledu območja kompleksa gradu Zaprice, v katerem deluje Medobčinski muzej Kamnik, so strokovne službe kranjske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije ugotovile, da je pred sanacijo obeh stolpičev, ki sta v slabem statičnem in arhitekturnem stanju, nujno treba pristopiti k čiščenju zidu in brežine. Kot so ocenili v kranjskem ZVKDS, je zid in brežina pod njim treba očistiti samosevni rastlin, obrezati divji kostanj ter odstraniti suha drevesa. Občina Kamnik je zato prejšnji petek, 7. januarja, že posredovala povabilo k oddaji ponudb za izvedbo čiščenja.

S plačilom letne naročnine prihranite največ

- prihranite 25 %, torej Gorenjski glas prejmete kar 3 mesece zastonj
- izognete se mesečnemu plačevanju položnic
- po plačilu prejmete darilo s praktičnimi izdelki

Ne odlašajte in se odločite za plačilo letne naročnine na časopis Gorenjski glas. Če želite spremembo pri plačevanju, nam to do konca januarja sporočite na tel. št.: 04/201 42 41 vsak delovnik od 8. do 15. ure ali po e-pošti na narocnine@g-glas.si.

Letna naročnina za fizične osebe za leto 2022 znaša 163,80 EUR, prihranek znaša kar 54,60 EUR.

Pridružite se naši veliki družini zadovoljnih naročnikov, veseli bomo vaše družbe! **Gorenjski Glas**

Tekačev ne bo v Planico

Naslednji konec tedna naj bi Planica gostila tekme svetovnega pokala v teku na smučeh in nordijski kombinaciji, ki pa so jih odpovedali.

VILMA STANOVNIK

Planica – Na začetku tega tedna so iz Organizacijskega komiteja Planica sporočili, da so sprejeli težko, a odgovorno odločitev, da tekme svetovnega pokala v teku na smučeh in svetovnega pokala v nordijski kombinaciji, ki bi morale biti na sporedu 22. in 23. januarja, odpovedo.

»Kljub idiličnim zimskim razmeram in v zadnji fazi priprav športnih objektov ter spremljajoče infrastrukture v teh dneh v Planici nam kritična epidemiološka situacija v Sloveniji in Evropi nalaga veliko dodatnega dela in odgovornosti v zagotavljanju varnega okolja za vse deležnike. Skokovit porast okužb s koronavirusom in projekcije, ki kažejo na dodatno povečanje v naslednjih dneh, pa to še otežuje. Po ocenah strokovnjakov za tako veliko prirediteljev ni mogoče zagotoviti dovolj široke zaščite tekmovalcev,

spremljevalnih ekip ter vseh sodelavcev, vpletenih v izvedbo dogodka. Ne nazadnje je termin nordijskega konca tedna v Planici tik pred začetkom zimskih olimpijskih iger v Pekingu, zato je nekaj tujih ekip že postavilo pod vprašaj svoje nastope ali pa spremenilo ekipe s člani B-ekip. Glede na epidemiološke napovedi bi bilo resno ogroženo tudi stanje v vrstah organizatorjev in podpornih služb, saj zdesetkana ekipa ne bi bila zmožna vrhunsko izpeljati dogodka, kot je to v navadi v Planici,« so sporočili.

»Trenutno epidemiološko stanje v državi je slabo in se trudimo predvsem, da bi ohranili delovanje kritične infrastrukture. Dogodke, ki predstavljajo dodatna tveganja za okužbe, raje odsvetujemo,« je poudarila epidemiologinja Irena Grmek Košnik, koordinatorka za koronske ukrepe v Organizacijskem komiteju Planica.

V Kranju slavili Kamničani

Odbojkarji Calcita Volleyja so v Kranju premagali domačo ekipo Hiša na kolesih Triglav.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V sredo zvečer so se v prvi tekmi 13. kroga Sportklub prve odbojarske lige v športni dvorani Planina v Kranju pomerili domači odbojkarji ekipe Hiša na kolesih Triglav in odbojkarji Calcita Volleyja.

Kamničani so v novo leto vstopili z dvema domačima zmagama v srednjeevropski ligi, s katerima so ostali v igri za uvrstitev na zaključni turnir, ki bo

v Pliberku. Tudi na sredini tekmi v Kranju so dobro začeli in po dveh nizih zanesljivo vodili. V tretji niz so bolje vstopili domačini in ga na koncu tudi osvojili. Napet je bil četrti niz, na koncu pa so varovanci Matije Pleška domov odšli z zmago 3 : 1 (13, 14, -21, 22).

V naslednjem krogu Kamničani v sredo doma gostijo Črnuče, ekipa Hiša na kolesih Triglav pa v soboto odhaja na gostovanje v Kanal k Salonitu Anhovo.

Kamniški odbojkarji so si novo zmago zagotovili tudi v Kranju. / Foto: Gorazd Kavčič

Rezultate želi še izboljšati

Paraalpskega smučarja Jerneja Slivnika s Hrušice čaka prihodnji teden najprej nastop na svetovnem prvenstvu na Norveškem, vrhunec sezone zanj pa bodo zimske paraolimpijske igre v Pekingu.

VILMA STANOVNIK

Kranjska Gora – Jernej Slivnik smuča od leta 2009, na profesionalni ravni pa zadnjih pet let, ko sodeluje s trenerjem Romanom Podlipnikom. Leta 2015 je nastopil na prvem tekmovanju v Landgraafu in na svoji prvi tekmi v mladinski konkurenci tudi zmagal. Januarja naslednje leto je kot 15-letnik prvič sodeloval na tekmi svetovnega pokala v paraalpskem smučanju, ko je kot predtekmovalec nastopil v Kranjski Gori.

V letošnji sezoni nastopa na tekmah evropskega svetovnega pokala. V evropskem pokalu je že prišel na stopničke, v svetovnem pa je bil v tej sezoni najvišje na osmem mestu v St. Moritzu.

Trenutno se 21-letni Slivnik odpravlja na svetovno prvenstvo v slalomu in veleslalomu, ki bo na Norveškem potekalo 19. in 21. januarja. »Veselim se Norveške, da tam pokažem najboljše predstave. Rad bi izboljšal svoje rezultate s prvega svetovnega prvenstva, sem pa v tej sezoni v

Pred Jernejem Slivnikom je v prihodnjih dveh mesecih kar nekaj pomembnih preizkušenj. / Foto: Gorazd Kavčič

pokalu že pokazal, da če gre vse po načrtu, spadam med najboljše deseterico,« je na ponedeljkovi novinarski konferenci v Kranjski Gori povedal Slivnik.

»Jernej napreduje iz leta v leto. Z delom, ki ga je vložil,

bi lahko že letos naredil korak naprej,« je povedal trener Roman Podlipnik in dodal, da ima pred seboj zagotovo lepo pot. Poleg trenerja Podlipnika za njegovo fizično pripravo skrbi dr. Mitja Bračič.

Če bo nato Slivnik uspešno opravil test na februarških tekmah svetovnega pokala v superevelslalomu, v katerem do zdaj ni tekmoval, bi lahko tudi v Pekingu tekmoval v vseh treh disciplinah.

»Zimske paraolimpijske igre so za nas pomembne, ker ta del težje vstopa v sistem športa invalidov. Smučišča v Sloveniji žal še niso prilagojena invalidom, veseli pa, da imamo v tej uspešni zgodbi Jerneja, ki razvija panogo sedečega smučanja. Veseli smo, da se je s trenerjem Romanom Podlipnikom že približal svetovnemu vrhu, naša naloga pa je, da tej navezi omogočimo čim uspešnejše nastope,« je povedal predsednik krovne zveze za šport invalidov – Slovenskega paralimpijskega komiteja Damijan Lazar.

Sicer pa je Slivnik na paraolimpijskih igrah v Južni Koreji leta 2018 v slalomu osvojil dvanajsto mesto, v veleslalomu pa je odstopil. Na svetovnem prvenstvu leta 2019 je bil deseti v slalomu ter sedemnajsti v veleslalomu.

Tudi o olimpijski reprezentanci

Na Brdu pri Kranju bo potekala seja Izvršnega odbora Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez, na njej pa bodo imenovali tudi slovensko reprezentanco za nastop na olimpijskih igrah.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Izvršni odbor Olimpijskega komiteja Slovenije bo olimpijsko reprezentanco za nastop na zimskih olimpijskih igrah, ki bodo od 4. do 20. februarja potekale v Pekingu, imenoval na seji 18. januarja. Seja bo potekala v Kongresnem centru Brdo pri Kranju.

Slovenska odprava je z zadnjih zimskih olimpijskih iger v Pjongčangu pred

štirimi leti prinesla dve kolajni. Srebrno odličje je osvojil biatlonc Jakov Fak, bronasto pa deskar Žan Košir.

Oba sta tudi na letošnjem seznamu kot kandidata za slovensko reprezentanco. Na seznamu je sicer 53 kandidatov, ki bodo skušali Sloveniji na zimskih olimpijskih igrah priboriti 22. medaljo. Velik delež 21 dosedanjih medalj so naši športniki osvojili v Sočiju leta 2014, ko so se vrnili s kar osmimi odličji.

Kot je pred kratkim zagotovil predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Nemeč Thomas Bach, bodo olimpijske igre na Kitajskem varne. Organizatorji iger za vsakega udeleženca, ki bo vstopil v olimpijsko območje, zahtevajo cepljenje z dvema odmerkoma oziroma strogo tritedensko karanteno. Vsak, ki bo prišel na Kitajsko zaradi olimpijskih iger, bo moral opraviti niz testiranj,

vsakodnevno pa se bodo morali testirati prav vsi akreditirani – športniki, funkcionarji, novinarji in preostali udeleženci. Tisti, ki bodo pozitivni na testiranjih med igrami v Pekingu, ne bodo odšli v bolnišnico, ampak bodo čas izolacije preživeli v posebnem hotelu.

Sicer pa so se že pred časom številne države odločile za diplomatski bojkot olimpijskih iger na Kitajskem.

Hokejisti Triglava so že v polfinalu

JOŽE MARINČEK

Bled – V torek se je druga četrtfinalna tekma članskega državnega prvenstva med Celjem in Slavijo Junior končala z zmago slednje s 3 : 4. S prednostjo v zmagah 2 : 0 so se tako hokejisti Slavije Junior kot prvi uvrstili v polfinale

članskega državnega hokejskega prvenstva.

V sredo so drugo tekmo odigrali še hokejisti MK Bled in Triglava. Po izenačeni igri, v kateri so imeli terensko premoč triglavani, se je tekma na Bledu po rednem delu končala neodločeno 2 : 2. Tako je o zmagovalcu odločal podaljšek, v

katerem so Kranjčani že po treh minutah in pol dosegli zadetek in zmagali z 2 : 3 (1 : 1, 1 : 1, 0 : 0, 0 : 1) ter si zagotovili igranje v polfinalu. Na dve dobljeni tekmi se bodo v polfinalu pomerili s hokejisti Slavije Junior. Prva tekma bo v Zalogu v Ljubljani v torek, 18. januarja, druga nato v Kranju v ponedeljek,

24. januarja, morebitna tretja pa v sredo, 26. januarja, ponovno v Ljubljani.

Drugi polfinalni par bo znan v ponedeljek, ko bodo tekmo na Jesenicah odigrali hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice in Maribora, v Ljubljani pa se bosta pomerili SŽ Olimpija in Hidria Jesenice.

Karijerne priložnosti za mlade talente

Tokratnega Novartisovega kariernega zajtrka, ki je že drugo leto zapored potekal po spletu, se je udeležilo okoli tristo slovenskih in tujih mladih strokovnjakov, ki iščejo svojo karierno priložnost v tej farmacevtski družbi. V okviru pobude, ki je tokrat potekala že sedmič, so doslej v Novartisu v Sloveniji zaposlili že štirideset sodelavcev.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V sredo je potekal že sedmi Novartisov karierni zajtrk, v sklopu katerega v farmacevtski družbi ponujajo vpogled v delovanje podjetja ter predstavljajo karierne priložnosti za mlade strokovnjake v globalnem podjetju. Tako kot lani je dogodek tudi letos potekal virtualno. Približno tristo posameznikom različnih strok pa je vpogled v delovanje podjetja ponudilo trideset Novartisovih strokovnjakov v 15 tematskih sklopih o organizacijski kulturi, logistiki, nabavi, proizvodnji in razvoju, avtomatizaciji, digitalizaciji in mešani resničnosti ter drugih področjih. »Nabor zaposlitvenih priložnosti, ki jih ponujamo v Novartisu v Sloveniji, je izjemno širok, kar vsako leto predstavimo s številnimi tematskimi sklopi, skozi katere lahko udeleženci bolje spoznajo delo v Novartisu. Kariernih zajtrkov se je do letošnjega leta udeležilo več kot 550 vrhunskih strokovnjakov, štirideset se

jih je kasneje zaposlilo v Novartisu,« je povedala dr. Darja Ferčelj Temeljotov, vodja strateških programov v Novartisu v Sloveniji.

Novartis je eden vodilnih zaposlovalcev pri nas. V minulem letu so kljub epidemiji zaposlili 390 ljudi.

Dogodek je le ena izmed pobud, s katerimi družba v svoje vrste privablja nove sodelavce. V minulem letu so jih zaposlili 390, tako da skupno število zaposlenih danes znaša že skoraj šest tisoč. Tudi sicer je Novartis, ki na območju Gorenjske deluje s proizvodno enoto v Mengšu, eden vodilnih zaposlovalcev pri nas. Lani je že tretjič prejel certifikat najuglednejšega delodajalca v Sloveniji ter Top Employer 2021, mednarodni certifikat za najboljšega zaposlovalca.

Kot je na okrogli mizi povedal Raul Intriago Lombeida, globalni vodja Operativnih centrov Novartisovih

Na Kariernem zajtrku, ki je potekal po spletu, je vpogled v farmacevtsko družbo ponudilo okoli trideset Novartisovih zaposlenih.

Tehničnih dejavnosti in član uprave Leka, so razvoj, napredek in uspeh podjetja odvisni od motiviranosti zaposlenih, zato razvijajo opolnomočeno, vedoželjno in navdihujočo kulturo, ki temelji na raznolikosti ter vključenosti.

Poleg Intriaga Lombeide so na okrogli mizi sodelovali

tudi Jonathan Novak, globalni vodja tehničnih raziskav in razvoja bioloških zdravil in celičnih ter genskih terapij v Novartisu, in dr. Alenka Štefanič Petek, vodja Sandozovega razvojnega centra v Indiji. Letošnja osrednja tema dogodka so bile sicer kompetence prihodnosti. Kot so poudarili

razpravljavci, preobrazba industrijskih panog ne zahteva le novih kompetenc zaposlenih, ampak tudi prilagoditev načina dela in podporo podjetij pri njihovem razvoju. V svoje delovanje so v Novartisu tako že vpeljali model Odgovorna izbira, ki zaposlenim omogoča odločitve o tem, kje, kdaj in kako

bodo opravljali svoje delo, hkrati pa zelo poudarja dobro fizično in psihično počutje zaposlenih.

Dogodek ponuja vpogled v delovanje farmacevtskega sistema, hkrati pa Novartisovim kadrovikom omogoča možnost srečanja z vrhunskimi talenti, ki se vsako leto udeležijo Kariernega zajtrka. Med tistimi zaposlenimi, ki so prav v okviru Kariernega zajtrka prišli v stik s podjetjem, je tudi dr. Davor Škofič Maurer, ki je o svoji izkušnji na Kariernem zajtrku povedal: »Dobil sem vpogled v delo različnih organizacijskih enot, raznovrstnost projektov in, najpomembneje, v vrednote, ki jih podjetje zagovarja in spodbuja tako pri posamezniku kot v ekipah. Sproščeno sem se lahko pogovoril z ljudmi, ki so tu zaposleni, in spoznal njihove razloge za pridružitve ter vztrajanje v podjetju. Prilagodljivo in dinamično delo, edinstveni izzivi ter ljudje z vseh koncev sveta so danes moj službeni vsakdan.«

Zgradili bodo tudi parkirišče

Podjetje Domel nadaljuje urejanje infrastrukture na lokaciji na Otokih v Železnikih.

ANA ŠUBIC

Železniki – Glavna lokacija podjetja Domel na Otokih v Železnikih dobiva prenovljeno dvorišče. Kot je pojasnil predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar, so že lani začeli urejati glavni uvoz do podjetja, kjer so s spremembo olajšali dovoz za tovorna vozila in s tem izboljšali pretočnost prometa na regionalni cesti. Ob ureditvi dovoza so obenem pripravili križišče za dostop na sosednje

zemljišče, kjer nameravajo zgraditi parkirišče v dveh etažah. »Za omenjeno parkirišče smo v letu 2021 pridobili gradbeno dovoljenje in bomo gradbena dela začeli takoj, ko bodo vremenske razmere to dopuščale,« je napovedal Čemažar. V okviru prenove dvorišča so porušili tudi recepcijo in se lotili ureditve novih parkirišč pred upravno stavbo. Hkrati so opravili še popolno prenovo hidrantne mreže ter meteorne in fekalne kanalizacije. »Na dvorišču

podjetja smo zamenjali vso potrebno infrastrukturo od električnih in telekomunikacijskih vodov do toplovodnih cevi za ogrevanje. Uredili smo pokrita parkirišča za službena vozila in kolesa zaposlenih ter pripravili vse potrebno za polnilnice za električna vozila,« je pojasnil Čemažar in dodal, da bo omenjena investicija končana v letošnjih spomladanskih mesecih. Vredna je 800 tisoč evrov.

»Ker se omenjena dela navezujejo na objekte, hkrati

izvajamo še energetske sanacije. Gre za zamenjavo oken in ureditev fasad po standardih, ki jih predpisuje Eko sklad. Prva faza bo ravno tako končana spomladi,« je razložil Čemažar in pristavil, da vrednost te investicije znaša 200 tisoč evrov. Letos nameravajo nadaljevati energetske sanacije tehnične stavbe, kjer bodo zamenjali del preostalih oken in dokončali fasado, s čimer bodo izboljšali tudi podobo dela stavbe z začetka 80-ih let. Glede načrtovane gradnje parkirišča na zemljišču čez cesto je Čemažar še povedal, da bo šlo za velik gradbeni poseg, ki pa je nujno potreben za izboljšanje prometne ureditve te lokacije.

Letos bodo pripravili tudi projekte za nadaljevanje obnove proizvodnih prostorov v Retečah. »Tam smo lani zaključili sanacijo novejših proizvodnih hale, večji izziv pa ostaja na najstarejšem delu objekta, kjer verjetno sledi rušitev in gradnja nove proizvodne hale,« je še dejal predsednik uprave Domel Holdinga.

V Domelu so se že lani lotili urejanja dvorišča in energetske sanacije stavb, letos pa jih čaka še gradnja parkirišča v dveh etažah, ki je nujno potrebno za izboljšanje prometne ureditve.

Izbrali inženirko leta

Inženirka leta je postala dr. Nataša Kovačević iz družbe Kolektor Group.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V torek so v predsedniški palači izbrali inženirko leta, doktorico kemijskih znanosti Natašo Kovačević, ki je zaposlena kot vodja projektov na oddelku za raziskave v družbi Kolektor Group. Kot je poudarila letošnja nagrajenka, se vloga ženske v inženirstvu povečuje, čeprav je njihov delež še vedno nizek. »Zato je prav, da se v to usmerjajo mlada dekleta in da se izkoristi ves njihov potencial. Sama se bom trudila navduševati mlada dekleta in fante za inženirstvo in naravoslovje,« je dejala. Zbrane je nagovoril tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je tudi častni pokrovitelj projekta Inženirke in inženirji

bomo!, katerega del je tudi izbor inženirke leta. Kot je dejal, so inženirji most med cilji in njihovim doseganjem. »Tudi v Sloveniji opažam, da se pod vso naveličnostjo in utrujenostjo zaradi epidemije skriva tudi silovit zagon mladih ljudi, ki prihajajo sem s celega sveta,« je dejal.

Izbora v ospredje postavlja osebo, ki je lahko s svojim delom in osebnostjo zgled in navdih mlajšim generacijam deklet, da se bodo lažje odločala za perspektivne inženirske poklice. Med letošnjimi desetimi nominirankami za naziv inženirka leta je bila ponovno tudi Gorenjka – Lea Naglič, testerka programske opreme v šenčurskem podjetju Loftware (NiceLabel).

Višja vrednost investicij v varstvo okolja

Ljubljana – Vrednost investicij v varstvo okolja je v letu 2020 znašala 412 milijonov evrov, kar je dobrih 69 odstotkov več kot v letu pred tem, so ta teden sporočili s Statističnega urada. Največji delež zneska je bil namenjen za investicije za varstvo zraka in klime, in sicer skoraj polovica vseh sredstev, še kažejo podatki.

Vozili v vinjenem stanju

SIMON ŠUBIC

Kranj, Trzič – Gorenjski policisti so predvčerajšnjim obravnavali dva voznika s skoraj štirikrat preseženo najvišjo dovoljeno stopnjo alkohola, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Obe ma so namerili 0,88 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Prvega so popoldan ustavili pri vožnji po samo treh pnevmatikah (četrti je bila predrta), drugega pa pozno zvečer. Proti obema zaradi

hujšega prekrška poteka prekrškovni postopek.

Tržiški policisti pa so v torek zaradi nezanesljive vožnje ustavili voznico, za katero so ugotovili, da je prav tako vozila pod vplivom alkohola. Preizkus alkoholiziranosti je pokazal rezultat 1,01 mg/l alkohola v izdihanem zraku.

Voznico so domov odpeljali njeni znanci, policisti pa pozivajo, da si prevoz do doma raje zagotovite, še preden pod vplivom alkohola sedete za volan.

Rop pri avtobusni postaji

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti preiskujejo rop, ki se je v ponedeljek zvečer zgodil na Gradnikovi ulici v bližini glavne avtobusne postaje in kitajske restavracije v Kranju.

Okoli 18. ure je do starejšega občana, ki je hodil s pomočjo bergel, pristopil možki, ga podrl na tla in mu

odtužil torbico. Storilec je po dejanju stekel v smeri zdravstvenega doma. Po opisu oškodovanca, ki je bil v ropu lažje poškodovan, je bil storilec visok okoli 170 centimetrov. Policija prosi morebitne priče, naj informacije o dogodku in storilcu sporočijo na interventno številko 113 ali na anonimni telefon policije 080 1200.

V Radovljici ukradli kip

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski policisti so v torek prejeli prijavo, da je nekdo poskušal vlomiti v stanovanjsko hišo v Šenčurju. Kot so sporočili lastniki, se je dejanje moralo zgoditi že minuli konec tedna.

Radovljiške policiste so v ponedeljek obvestili o tatvini bronastega kipa pred Osnovno šolo Radovljica. Druga

škoda ni nastala. Tudi ta tatvina je bila izvedena pretekli konec tedna. V istem časovnem obdobju je nekdo vlomil tudi v hišo v Kamniku in ukradel gotovino ter nakit. Lastniki ocenjujejo, da je vlomilec povzročil za okoli tisoč evrov škodo.

Kranjski policisti so ta teden obravnavali tudi prijavo poškodovanja vrat na objektu. Kot so sporočili, je znano, kdo je škodo povzročil.

Hitrost merili pri Ljubnem

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski prometni policisti so ta teden nadaljevali poostrene nadzore hitrosti na gorenjski avtocesti. V torek in sredo so nadzor izvajali pri predoru Ljubno na

Peračici, kjer je hitrost omejena na 100 km/h. Prvi dan so ugotovili 22 kršitev, v sredo pa 19, so sporočili s Policijske uprave Kranj. Največja izmerjena hitrost je bila 171 km/h. Policisti bodo nadzore še nadaljevali.

Pri Lancovem našli mrtvo žensko

Lancovo – V reki Savi pri Lancovem so v sredo dopoldan našli mrtvo žensko. Posredovali so poklicni gasilci iz Kranja ter prostovoljni gasilci iz Radovljice in Lancovega, ki so jo prenesli iz vode. Policisti niso ugotovili sumljivih okoliščin, tujo krivdo pa so izključili.

Na Dovški Babi iskali turnega smučarja

Mojstrana – Gorski reševalci iz Mojstrane so v torek dopoldan na območju Dovške Babe iskali turnega smučarja, ki naj bi se izgubil. Ko so ga našli, so izvedeli, da je imel težave z opremo, zato se je tura zavlekla.

Višje sodišče potrdilo kazen trojnemu morilcu

Višje sodišče v Ljubljani je potrdilo tridesetletno zaporno kazen Petru Gaspetiju iz Škocjana pri Domžalah, ki je junija predlani z nožem ubil tri sorodnike.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Sodba ljubljanskega okrožnega sodišča, ki je lani aprila 26-letnega Petra Gaspetija iz Škocjana pri Domžalah zaradi trojnega uboja kaznovalo na trideset let zapora, je postala pravno-močna. Kot sta prva poročala časnika Delo in Slovenske novice, je senat višjega sodišča v Ljubljani zavrnil pritožbi tožilstva in obrambe ter potrdil izrečeno kazen.

Veliki senat Okrožnega sodišča v Ljubljani je 21. aprila lani Petru Gaspetiju, ki je 13. junija 2020 v Škocjanu pri Domžalah z mesarskim nožem vzel življenja 51-letnemu stricu Zvonku, 81-letni babici Martini in 74-letnemu dedku Cirilu Gaspetiju, za tri kazniva dejanja uboja izrekel enotno kazen trideset let zapora, do pravno-močnosti sodbe mu je tudi podaljšal pripor. Dejanja je obtoženi storil, ko je bila njegova zmožnost obvladovanja ravnanja prizadeta, a v manjši meri, je tedaj poudarila predsednica senata Marjeta Dvornik.

Takoj po izreku sodbe je okrožna državna tožilka Maša Podlipnik napovedala pritožbo, ker je sodišče očitala kazniva dejanja umora na grozovit ali zahrbtn način prekvalificiralo v milje kaznivo dejanje uboja, posledično pa je napovedala tudi pritožbo na višino izrečene kazni. Sama je namreč za mladega Domžalčana predlagala dosmrtni zapor. Njegov zagovornik, odvetnik Anže Mlinarič, ki je predlagal oprostilno sodbo, ker da njegovemu klientu krivda za očitana kazniva dejanja ni bila dokazana, pa je tedaj razložil, da se bodo

Obsojeni Peter Gaspeti se bo po napovedih svojega zagovornika verjetno pritožil še na vrhovno sodišče. / Foto: arhiv GG

o morebitni pritožbi odločili po preučitvi pisne obrazložitve sodbe. »S pravno prekvalifikacijo sem zadovoljen, s sankcijo malo manj. V tem trenutku je težko reči, ali se bo vložila pritožba, verjetno da zaradi višine kazenske sankcije. Bomo pa počakali na izid pisne sodbe s celotno obrazložitvijo in jo preučili,« je pred devetimi meseci povedal odvetnik.

»Zavedamo se, da se pri tako hudih kaznivih dejanjih vedno znova odpira vprašanje, kaj je pravična in primerna kazen za tako dejanje. Lahko delimo stališče, da pravične kazni za tako dejanje ni,« pa je izrečeno kazen komentirala predsednica senata Marjeta Dvornik. Kot je razložila, je bilo na sojenju dokazano, da je Peter Gaspeti svoje sorodnike ubil z mesarskim nožem, ki so mu ga tudi zasegli. Najprej je napadel hudo invalidnega 51-letnega strica. Zabodel

ga je v prsni koš, nakar mu je stric skušal zbežati, a ga je dohitel in ga še dvakrat zabodel v vrat ter mu ga petkrat tudi prerezal. V kuhinji je nato 74-letnega dedka zabodel v prsni koš in mu petkrat prerezal vrat. Nazadnje je v dnevni sobi 81-letno babico z nožem dvakrat zabodel v vrat, ji ga sedemkrat prerezal, na stegnu pa ji je povzročil več plitvih rezov v obliki mreže.

Po dogodku je Gaspeti sam poklical policijo in dejal, da je vse ubil. »Vse sem ubil. Jih imam poln k... Dosti imam tega,« je sporočil dežurnemu policistu, ki se je javil klicu na številko 113. Kasneje je obtoženi poklical še enkrat in vprašal, kje hodijo policisti: »Kje ste zdaj? P..., moram svojo famulijo pobit! Jaz imam dosti teh faking norcev!« Sodišče ni bilo v dvomu, da je bil klicatelj prav on.

Gaspeti je med sojenjem ves čas molčal, zato je motiv

za dejanje ostal neznan. Obtoženi ima sicer po mnenju izvedenca psihiatrične stroke Petra Preglja mešano shizoidno in narcisistično osebnostno motnjo, na katero ne more vplivati, lahko pa vpliva na to, kako se bo odražala v odnosu do drugih.

Po navedbah Dela se je Gaspetijev odvetnik na višje sodišče pritožil, da so bile obtoženemu kršene pravice do obrambe, med drugim sodišče ni hotelo postaviti novega sodnega izvedenca za psihiatrijo, ki bi morala ugotoviti, da je bil v času storitve kaznivega dejanja neprišteven. Odvetnik Mlinarič je predlagal oprostilno sodbo ali pa razveljavitev in vrnitev spisa v vnovično odločanje na prvi stopnji.

Peter Gaspeti ima še možnost pritožbe na vrhovno sodišče, kar bo zagovornik v njegovem imenu najverjetneje storil, so še zapisali v Delu.

V Volčjem Potoku našli ročno bombo

Volčji Potok – Na vzpetini Kolovec v naselju Volčji Potok je v sredo popoldan občan našel jugoslovansko defenzivno ročno bombo kalibra 55 milimetrov. Zaradi slabega stanja sta pripadnika Državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi najdeno ročno bombo uničila na kraju. Poleg tega sta preventivno pregledala območje v velikosti dvajset kvadratnih metrov. Našla nista ničesar. O dogodku so obvestili pristojne službe.

Med hišami gorela drvarnica

Šmarca – V sredo popoldne, bilo je okoli 14. ure, je v naselju Spodnji Log v Šmarci zagorela drvarnica med stanovanjskimi objekti. Posredovali so gasilci prostovoljnih gasilskih društev Kamnik in Šmarca, ki so zavarovali kraj dogodka, pogasili požar in objekt pregledali s termo kamero.

Pomagata na smučišču

Kranjska Gora – Na smučišču v Kranjski Gori lahko te dni naletite na hrvaškega policista. Začudenje ni potrebno, saj gre za tradicionalno sodelovanje slovenskih in hrvaških policistov. Hrvaški med zimsko turistično sezono pomagajo slovenskim na naših smučiščih, slovenski policisti pa med poletno sezono hrvaškim kolegom na njihovem morju.

V teh dneh (do 16. januarja), ko je na slovenskih smučiščih zaradi tamkajšnjih počitnic povečano število hrvaških smučarjev, v Kranjski Gori pomagata dva hrvaška policista – Dražen Suknaič in Dejan Kosanovič. Pomagata predvsem pri sporazumevanju s hrvaškimi državljanji, jim svetujeta v primeru morebitnih nevarnosti in pomagata pri stikih s hrvaškim veleposlaništvom v Sloveniji. Med primeri uspešnega posredovanja so bili v preteklosti na primer izguba hrvaškega otroka na smučišču, izguba potovalnih listin ipd., so navedli v slovenski policiji.

**KURILNO
OLJE**

DATRIS

GREJE MOČNEJE

080 2341

Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Uči tudi čebelarje v Gani

Mitja Smrdel iz Zaloga pri Cerkljah je nekdanji fotograf, ki se je pred devetimi leti lotil čebelarjenja. Sprva zgolj za hobi, danes pa je čebelarji mojster, ki čebelarji s 370 družinami in svoje znanje prenaša na druge čebelarje – tudi v Gani.

ANA ŠUBIC

Mitja Smrdel, po rodu Kranjčan, ki zadnja leta živi v Zalogu pri Cerkljah, ima že dobri dve desetletji fotostudio na Primskovem, a ga je že pred leti prepustil ženi in se povsem posvetil čebelarstvu. To ga je vseskozi mikalo. Priložnost se mu je ponudila leta 2013, ko je zaradi krize imel manj dela in posledično več časa. »Moj mentor je bil Tone Tiringar, tajnik Čebelarskega društva Britof - Predoslje, ki je hodil k meni razvijati slike,« se spominja 43-letni čebelar. Sprva je nameraval imeti tri panje in čebelariti za hobi, a ni dolgo ostalo pri tem. Ta čas ima okoli 370 čebeljih družin. Ob pridelavi medu se ukvarja še z vzrejo družin in matic, svoje bogato znanje pa prenaša na druge čebelarje – trenutno tudi v okviru projekta Razvoj čebelarstva v Gani.

Mitja pravi, da se je ogromno naučil na strokovnih ekskurzijah s čebelarskimi mojstri, s katerimi so spoznali tudi čebelarjenje v tujini. »Povsod delajo malo drugače. Že na Gorenjskem je treba čebelariti nekoliko drugače kot na Krasu, saj so druge razmere, druge paše.« Veliko znanja mu je predal tudi čebelarski mojster Franc Prezelj iz Kamnika. »Poleg tega sem opravil vsa možna izobraževanja na Čebelarski zvezi Slovenije, licenco za inštruktorja na Slovenski čebelarski akademiji, licenco za preizkuševalca medov na biotehniški fakulteti,

Mitja Smrdela je vseskozi mikalo čebelarstvo. / Foto: osebni arhiv

imam izpit za čebelarskega mojstra,« je našteval.

Že prvo sezono je natočil lepo količino medu. Prvo leto je zazimil enajst družin, naslednje leto 45, nato že 120, največ pa jih je imel več kot štiristo. Od trenutnih 370 družin jih ima okoli tristo na dveh lokacijah na Primorskem. »Stari starši izvirajo s Pivškega in tako sem se že prvo leto peljal tja na pašo sedem panjev. Na Klancu pri Kozini imam sedaj fiksni čebelnjak in nekaj

prevoznih enot na dveh hektarjih ograjenih površin, kjer starša urejata park medovitih rastlin, drugo stalno stojišče pa imam v Ocizli. Okoli 60 čebeljih družin imam doma, nekaj jih je v županovem čebelnjaku v Kranju, eno stojišče, vzrejno, pa imam tudi v Zabukovju pod Joštom,« je pojasnil Mitja. Lani so bile razmere za pridelavo medu težke, letina pa je bila zanj in tudi za marsikatero starejšega čebelarja najslabša doslej.

Mitja med pošilja tudi na ocenjevanja sejma Agrar in Obalnega čebelarskega društva Koper. Do sedaj so mu v Kopru poleg več zlatih medalj za lipov, smrekov in kostanjev med podelili nazive prvaka vrste. Tega naziva se je za lipov med razveselil tudi na Agri, s smrekovim pa je bil drugi na državnem ocenjevanju. »Z ocenjevanji dobiš potrditev na papirju, glavna potrditev pa so stranke, ki se vračajo,« je dejal Mitja, ki se ukvarja tudi s tehnologijo smukanja cvetnega prahu. »Do zdaj sem ga smukal na nakladnih panjih, letos pa me čaka prehod na AŽ-panje, zato pripravljam prilagoditve tehnologije.«

Mitja tudi predava na Slovenski čebelarski akademiji,

predvsem o tehnologiji čebelarjenja. Kot vodja tehnične ekipe sodeluje pri projektu Razvoj čebelarstva v Gani, katerega nosilec je Medex. »Lani smo že bili v Gani, da smo spoznali njihovo čebelarstvo. Ugotovili smo, da znanja, ki je nam samoumevno, nimajo. Pri njih čakajo roje, ki sami priletijo v panje, čebel ne razmnožujejo. Sedaj je enemu od dveh čebelarjev, ki sta bila poleti na izobraževanju v Sloveniji, pod mojim vodstvom že uspelo razmnožiti prve čebele. Je pa v Gani delo s čebelami zahtevnejše, saj so agresivnejše in se jih na nek način bojijo, pogosto niti nimajo primernih zaščitnih oblek. Prihodnji teden se bomo spet odpravili v Gano,

kjer vzpostavljamo tri učne centre. Pred dnevi smo jim skupaj z Medexom poslali cel kontejner opreme, nasedli bomo prve nove panje ter skušali svoja znanja in opremo prilagoditi za delo z njihovo čebelo. Naučili jih bomo pristopa do čebel, uporabe satnikov in satnic, razmnoževanja čebeljih družin, uporabe opreme, izbire stojišč za panje, raziskali bomo paše, spoznali bodo pravilno ravnanje z medom, da se ohrani njegova kakovost.«

Mitja se sicer ukvarja še s pridelavo ajde, ki jo predeluje v moko in kašo. Lani je v Zalogu in na Sorškem polju z ajdo posejal 8,5 hektara površin in je tu eden največjih pridelovalcev.

Sodeluje tudi pri projektu Razvoj čebelarstva v Gani. / Foto: osebni arhiv

Kultura

Kabinet slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju deluje že več kot pol stoletja. stran 14

Pogovorni večer

Dr. Kozma Ahačič je avtor izvirne bibliofilske izdaje Stati inu obstati. stran 15

Zanimivosti

Božena Kolman Finžgar je prejemnica letošnje Čopove diplome. stran 16

Od petka do petka

Foto: Daniel Novakovič (STA)

Predsednik republike Borut Pahor je priredil slovesnost ob 30. obletnici mednarodnega priznanja Slovenije s strani članic Evropske skupnosti in drugih evropskih držav.

Foto: arhiv GG

Nekdanji premier Marjan Šarec je na zaslišanju pred preiskovalno komisijo zavrnil očitke o prepočasnem ukrepanju prejšnje vlade v epidemiji covid-19.

Za izvedbo lanskega zakonodajnega referenduma o noveli zakona o vodah je Državna volilna komisija porabila dobrih 4,2 milijona evrov. / Foto: Gorazd Kavčič

Mineva trideset let od priznanja Slovenije

SIMON ŠUBIC

Trideset let od mednarodnega priznanja

V sredo je predsednik Borut Pahor v predsedniški palači priredil slovesnost ob 30. obletnici mednarodnega priznanja Slovenije s strani članic Evropske skupnosti in drugih evropskih držav, na kateri sta poleg Pahorja povabljeni goste nagovorila tudi tedanji in sedanjí zunanji minister Dimitrij Rupel in Anže Logar. Vsi trije so med drugim spomnili na enotnost naroda v času osamosvajanja. Rupel je poudaril tudi diplomatska in druga prizadevanja, ki so vodila v mednarodno priznanje Slovenije in jih po njegovih besedah danes mnogi podcenjujejo.

Tri mesece do volitev

Do parlamentarnih volitev nas predvidoma ločijo le še trije meseci, kar se že čuti na notranjepolitičnem parketu. Danes bodo na povabilo predsednika vlade Janeza Janše na Brdu pri Kranju vladna koalicija in državni poslanci, ki jo podpirajo, usklajevali ključne projekte do konca mandata, rojevajo pa se tudi nove stranke in pobude. V ponedeljek je tako v Šentjurju na pobudo kočevskega župana Vladimirja Prebliča potekal sestanek

Kluba neodvisnih županov in županov, na katerem so se pogovarjali tudi o možnosti sodelovanja na parlamentarnih volitvah, a odločitev niso sprejeli. V sredo je potekal ustanovni kongres stranke Liberalni demokrati (LIDE), na katerem so za prvega od predvidenih treh predsednikov stranke izvolili predsednika državnega zbora in nepovezanega poslanca Igorja Zorčiča. Nekdanji direktor Gen-I Robert Golob si je ta teden s predsednico SD Tanjo Fajon izmenjal poglede na aktualno politično dogajanje in stanje v državi, podobna srečanja pa naj bi v naslednjih dneh potekala tudi s prvaki drugih strank iz koalicije KUL. Za 5. februar je napovedan tudi ustanovni kongres stranke Vesna, ki jo ustanavlja okoljevarstvenik Uroš Mačeri in Urška Zgojznik.

Komisija zaslišala Šarca

Preiskovalna komisija državnega zbora o ukrepanju v epidemiji covid-19, ki je bila ustanovljena na zahtevo koalicije, je v ponedeljek zaslišala nekdanjega predsednika vlade Marjana Šarca. Povedal je, da se je njegova vlada na epidemijo covid-19 pripravljala v skladu z informacijami, ki so jih takrat imeli. Dne 27. januarja 2020 je delovanje začela medresorska koordinacijska

skupina za obvladovanje nalezljivih bolezni pri ministru za zdravje, 23. februarja 2020 je bila sklicana tiskovna konferenca, na kateri je takratni zdravstveni minister Aleš Šabeder predstavil informacije v zvezi s koronavirusom. Epidemijo je po 12. marca na predlog NIJZ razglasilo ministrstvo za zdravje, kar je bilo tudi v njegovi pristojnosti.

Lanski referendum stal več kot štiri milijone evrov

Državna volilna komisija (DVK) je ta teden sporočila, da je za izvedbo lanskega zakonodajnega referenduma o noveli zakona o vodah porabila dobrih 4,2 milijona evrov, kar je za četrtno več kot pri prejšnjem ponovljenem referendumu o zakonu o drugem tiru. Stroški so se povečali predvsem zaradi višjih stroškov poštnih storitev (232.898 evrov), višjih stroškov uporabnikov za volišča (130.942 evrov), višjih nadomestil članom volilnih odborov in plačil prispevkov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje teh članov (151.299 evrov) ter dodatnih stroškov, ki so povezani z nakupom in distribucijo zaščitnih sredstev za preprečevanje širjenja okužbe z novim koronavirusom (75.975 evrov), so pojasnili v DVK. Kot so dodali, je zaščitne maske za člane volilnih

odborov in volilnih komisij zagotovila Uprava RS za zaščito in reševanje pri ministru za obrambo, sicer bi bili stroški izvedbe referenduma še višji.

Kako uporaben je slovenski potni list

Po tradicionalni raziskavi britanske pravne pisarne Henley & Partners ima Slovenija deseti najbolj uporaben potni list na svetu in omogoča vstop brez vizuma v 181 držav. Dostop brez vizuma do največjega števila držav na svetu še naprej omogočata potna lista Japonske in Singapurje, in sicer v kar 192 držav. Sledita jima nemški in južnokorejski potni list, ki omogočata vstop v 190 držav. Najšibkejši potne liste, ki omogočajo vstop brez vizuma v manj kot trideset držav, imajo v Afganistanu, Iraku in Siriji. Od sosednjih držav imajo uporabnejši potni list od slovenskega v Italiji, Avstriji in Madžarski, v Hrvaški pa šibkejšega. Seznam so v pravni pisarni Henley & Partners oblikovali s pomočjo podatkov Mednarodnega združenja za zračni transport (IATA) in omogoča vpogled, koliko držav lahko obiščejo imetniki določenega potnega lista in kakšne so vizumske omejitve. Pri sestavi seznama omejitev zaradi pandemije covid-19 niso upoštevali.

Slovinci v zamejstvu (833)

Pomladno vabilo k pisanju

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Združenje staršev dijakov Slovenske gimnazije v Celovcu je leta 2008 ustanovilo Volbankovo ustanovo, ki na najrazličnejše načine pomaga slovenski šolajoči se mladini na Koroškem in tako ne skrbi le za ohranjanje slovenskega jezika, ampak tudi za pisanje v njem. Ustanova se imenuje po zdravniku dr. Jožetu Volbanku (1897–1981), zavednemu koroškemu Slovincu, ki je po plebiscitu odšel v Kranjsko Goro v tedanjo Jugoslavijo.

V šolskem letu 2010–2011 je ustanova v sodelovanju s Krščansko kulturno zvezo in Slovensko prosvetno zvezo razpisala prvi natečaj za pisanje v slovenščini. Imenovala ga je Pisana p(rom)lad – Na dan

z besedilom. Odziv med učenci, dijaki in njihovimi učitelji je iz leta v leto boljši. Na lanskem natečaju je sodelovalo 490 mladih iz 30 izobraževalnih ustanov. Pod vodstvom 46 mentorjev so napisali 589 najrazlič-

Strokovna sodelavka Volbankove ustanove je mag. Jasna Černjak, vodja strokovne komisije pa je Amina Majetić. Ostali člani so: Mateja Rihter, dr. Miha Vrbinc, Martin Kuchling in dr. Bernarda Kurasch - Volavšek.

nejših literarnih del. Mentorji se tudi preko tega natečaja medsebojno povezujejo in izmenjujejo izkušnje.

Ustanova je v torek, 11. januarja, razpisala letošnji že 12. zaporedni natečaj. Pravijo mu »natečaj na kvadrat«, saj bodo udeleženci

pisali na temo, ki je določena v njihovi starostni skupini, poleg tega pa še na skupno temo z naslovom Ena sem in sem več/Eden sem in sem več. Strokovna komisija je za nižjo starostno skupino (otrok, starim

od sedem do enajst let) določila temo Prijatelj smo/Prijateljice smo, za srednjo starostno skupino (starim od 11 do 15 let) temo Čarobna beseda, za višjo starostno skupino (od 16 do 19 let) temo Dober dan skoz ekran in za najvišjo starostno skupino,

Mag. Jasna Černjak, strokovna sodelavka v literarnem natečaju / Foto: Arhiv Gorenjski glas

starim do 25 let, temo Kako naprej?

Najboljša dela bodo nagrajena z denarno in knjižno nagrado. Komisija se je odločila, da bo nagrajeno tudi besedilo iz šole, na kateri slovenščina ni učni jezik. Rok za oddajo besedil je 18. marec leta 2022. Slovensna razglasitev rezultatov natečaja, predstavitev

nagrajenih besedil in podelitev nagrad bo 24. maja letos.

Dela, ki so lahko napisana v najrazličnejših literarnih oblikah, je do 18. marca treba poslati na naslov Volbankova ustanova – gemeinnutzige Privatstiftung Pisana promlad, Mikschallee 4, 9020 Celovec/Klagenfurt, e-pošta office@promlad.at ali www.promlad.at.

Po svetu

Svet v letu 2021

Kaj vse se je zgodilo po svetu v letu 2021? Glavno dogajanje skozi vse leto je bila pandemija bolezni covid-19. Ob njej pa se je zvrstila še cela vrsta drugih, čeprav manj opaznih dogodkov. Naštajmo le nekaj izbranih ...

MIHA NAGLIČ

Covid in drugo

Preglejmo izbrane dogodke leta po mesecih. 6. januar: med potrjevanjem izida predsedniških volitev v ZDA podporniki predsednika Donalda Trumpa nasilno vdrejo v kongresno palačo, ubiti so policist in štirje izgredniki. 20. januar: Joe Biden zapriseže kot 46. predsednik Združenih držav Amerike. / 1. februar: vojaška hunta v Mjanmaru z državnim udarom odstavi predsednico vlade Aung San Su Či in znova prevzame oblast v državi. 13. februar: Senat Združenih držav Amerike oprosti ameriškega predsednika Donalda Trumpa druge ustavne obtožbe v njegovem mandatu, tokrat o hujskanju k uporabi proti oblasti. 18. februar: Nasin rover Perseverance, del odprave Mars 2020, uspešno pristane v kraterju Jezero na Marsu. / 6. marec: papež Frančišek se v Iraku sestane z velikim ajatolo al Sistanijem, prvo srečanje med papežem in šiitskim verskim voditeljem in prvi papeški obisk Iraka v zgodovini. 23. marec: kontejnerska ladja Ever Given zaradi močnega vetra nasede v Sueškem prekopu in popolnoma blokira eno najprometnejših plovni poti na svetu. 24. marec: Virginija

odpravi smrtno kazen. 29. marec: s pomočjo nočne plime osvobodijo kontejnersko ladjo Ever Given, na obeh straneh Sueškega prekopa se je medtem nabralo približno 300 plovil. / 18. april: dvanajst evropskih nogometnih klubov oznani ustanovitev Superlige kot konkurence Ligi prvakov, ki pa se konča manj kot 48 ur kasneje z odstopom večine klubov zaradi burne reakcije Uefe in navijačev. 19. april: Nasin helikopter Ingenuity, del odprave Mars 2020, izvede prvi nadzorovan polet z lastnim pogonom na drugem planetu v zgodovini. 28. april: Evropski parlament potrdi Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom. / 20. maj: z vrnitvijo zadnjih šestih vojakov v domovino se konča misija Slovenske vojske v Afganistanu, ki je potekala od leta 2004. 23. maj: beloruske oblasti prisilijo v pristanež potniško letalo na letu 4978 prek zračnega prostora države, da aretirajo novinarja in opozicijskega aktivista Romana Protaseviča na krovu, kar sproži mednarodni incident. Istega dne: na trasi žičnice Stresa-Mottarone v Italiji pade gondola, umre 14 ljudi. / 1. junij–11. julij: po Evropi poteka evropsko prvenstvo v nogometu 2021, naslov osvoji Italija.

17. junij: na kitajsko vesoljsko postajo Tjangan prispejo prvi trije astronauti. 24. junij: v divjanju tornada na južnem Češkem umre 5 ljudi, več kot 300 jih je poškodovanih. / 1. julij–Slovenija drugič od vstopa v Evropsko unijo prevzame predsedovanje Svetu Evropske unije. 18. julij – slovenski kolesar Tadej Pogačar drugič v karieri zmaga na najprestižnejši kolesarski dirki Tour de France, Luka Mezgec je četrti. 23. julij–8. avgust: v Tokiu potekajo Poletne olimpijske igre 2020, ki so bile prestavljene zaradi pandemije covid-19, zaradi epidemioloških razmer tudi to leto brez gledalcev na tribunah. / 14. avgust – potres z magnitudo 7,2 po momentni lestvici prizadene zahod Haitija in zahteva več kot 1200 življenj. 15. avgust: Talibani po dvojnopolmesečni ofenzivi, ki se je začela ob umiku zahodnih sil, zavzamejo Kabul, zrušijo afganistansko vlado in prevzamejo nadzor nad vso državo. / 15.–18. september: podjetje SpaceX uspešno izvede odpravo Inspiration4, prvi orbitalni vesoljski polet v zgodovini z izključno civilnimi potniki na krovu. / 1. oktober: v Dubaju se začne svetovna razstava Expo 2020, ki je bila prestavljena zaradi pandemije covid-19. 3. oktober: Mednarodni konzorcij

preiskovalnih novinarjev objavi t. i. Pandorine dokumente, zbirko 11,9 milijona zaupnih dokumentov o prikritih finančnih transakcijah vplivnih ljudi v davčnih oazah. 30. in 31. oktober: v Rimu poteka vrh G20. / 8. december: po šestnajstih letih se zaključí mandat nemške kanclerke Angele Merkel, nasledí jo Olaf Scholz. 25. december: v vesolje je izstreljen vesoljski teleskop James Webb, naslednik Hubbla. (Vir: Wikipedija)

Ruski medved

Ruski medved to zimo ne spi. Na meji z Ukrajino je za napad pripravljena velika vojska. Kakih 2500 vojakov posebnih enot pa posreduje v nemirnem Kazahstanu. Rusija s temi dejanji sporoča Zahodu, naj se Nato ne širi na države nekdanje Sovjetske zveze, ki so njena interesna sfera. Ob tem vprašanje: ali ne bi bilo za vse nas bolje, če bi bila Zahod in Rusija zaveznika!

Prednost bogastva

»Bogastvo ima svoje prednosti in nasprotni dokazi, čeprav pogostni, niso bili nikoli prepričljivi.« To misel je izrekel sloviti ameriški ekonomist John Kenneth Galbraith (1908–2006). Pa mu oporekajte, če morete.

Takole je kontejnerska velikanka Ever Given zablokirala plovo v Sueškem prekopu. Slika je bila posneta z Mednarodne vesoljske postaje (ISS), 27. 3. 2021. / Foto: Wikipedija

Logo svetovne razstave Expo, posnet na letališču v Dubaju. Razstava se je začela z enoletno zamudo in bo odprta še do konca marca 2022. Vabljeni! / Foto: Wikipedija

Na tem zemljevidu so z modro označene članice Nata, z rdečo pa članice ruskega zaveznika (CSTO). Napetost med obema narašča. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (622)

Draga Kristina

MIHA NAGLIČ

»Ah, kaj naj bi to bilo – nekakšni kosovirji? To ni za objavo v resni založbi, je rekel tisti tam zgoraj, saj ni važno, kdo, tisti pač, ki je gladil pot bedastim zgodbicam, ki jih je pisarila njegova žena. Ampak takrat je stopila predenj dobra vila in rekla: 'Pač, to je dobra literatura, duhovita, drugačna, nova ...' In me povabila na razgovor. Danes, po tolikih desetletjih, poskušam videti sebe, kakršna sem bila takrat. Trmasta, razviharjena, divjaška razmršena smetiščna mačka. Takoj sem imela nabrušene kremplje zunaj. In kar na lepem so bile moje šape spet mehke in po dolgem času sem spet veselo predla. Za mano so bile burne dogodivščine iz

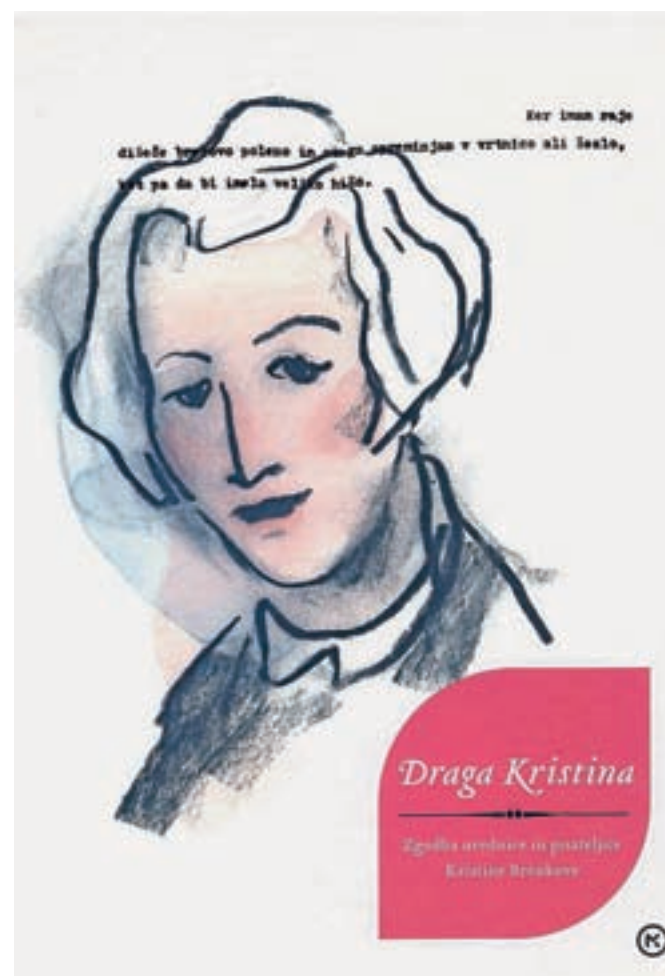
gledališkega zakulisja, škrtanje z zobmi in nenehen refren – ne, ne boste me, podgane zahrbtno, ne boste me ... Ničkolikokrat mi je v življenju uspelo pomiriti in utolažiti podivjano mačko in jo pripraviti do tega, da se je celo s smrčkom podrgnila ob me. In to je tisto, kar je znala gospa Kristina Brenkova, ko sva se srečali. Gospa ... Takrat smo se nago varjali s tovariš in tovarišica. Danes še posebno čutim, kako lep, pa četudi tolikokrat zlorabljen je bil naziv 'tovarišica'. Kristina Brenkova je bila tovarišica v pravem pomenu besede. Nikoli ne bi izpod mojega pisalnega stroja prišle nove pravljice, če ne bi prav ona s svojim tihim, svilenim glasom in prisrčno besedo ukrotila

mojega renčanja. V moji mladostni premraženosti je zavel mehak južni veter. In veselje do ustvarjanja pravljic je raslo in se razcvetalo. Njeno pohvalo sem nosila kot dragocen nakit. Bilo mi je, kot da me je zaznamovala za vse življenje in kot da sem že takrat od daleč nejasno slutila krono, ki mi jo je namenila in ki jo s ponosom in hvaležnostjo nosim še danes.« (str. 95)

Gotovo jih ni veliko v tem narodu slovenskem, ki ne bi prišli v svojih mlajših letih v tak ali drugačen dotik z urednico in pisateljico Kristino Brenkovo. S knjigami,

ki jih je napisala, še veliko več pa uredila in iz založbe Mladinska knjiga pošiljala med bralce. Gornje vrstice je v njen spomin napisala Svetlana Makarovič, ki je že takrat veljala za »puntarko«, Brenkova pa se je zavzela zanjo in tako je leta 1975 izšla ilustrirana knjiga z naslovom Kam pa kam, kosovirja? ... Vsebinske te knjige pa poteka takole: uvodni prispevki, Spomini na Kristino, Pisma Kristini, izbrano leposlovje Kristine Brenkove, njena bibliografija. In veliko slikovnega gradiva. Knjigo, ki je res prava lepota, sta uredila Alenka Veler in Andrej Ilc.

Draga Kristina, Zgodba urednice in pisateljice Kristine Brenkove, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2021, 296 strani

Kultura

Fotoklasika

Kabinet slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju deluje že več kot pol stoletja. Jubilej zaznamuje obsežna razstava v Mestni hiši v Kranju, kjer je na ogled izbor 82 fotografij 54 avtorjev iz zbirke, ki sicer velja za najstarejšo javno fotografsko zbirko v Sloveniji.

IGOR KAVČIČ

Kabinet slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju je slovenska posebnost in je v Kranju iz več razlogov. Mesto ima bogato fotografsko tradicijo, ki sega od fotografskih pionirjev v 19. stoletju, Janeza Puharja in Christiana Paierja, do prvega fotografskega kluba z oznako slovenski v svojem imenu, ustanovljenega leta 1910. V Kranju uspešno in zelo aktivno deluje Fotografsko društvo Janez Puhar, katerega član je bil tudi pobudnik ustanovitve Kabineta biolog, strokovni pisec, urednik, mentor in prevajalec Marko Aljančič.

Ustanovni člani, ki so se udeležili prve seje Kabineta konec leta 1970, so bili poleg Aljančiča še fotografiji Stojan Kerbler, Tone Marčan, Janez Marenčič, Marjan Smerke in Alojzij Žibert ter umetnostni zgodovinar in direktor Gorenjskega

muzeja dr. Gene Avguštin. Kabinet je nastal z željo, da bi bila na enem mestu shranjena najboljša dela slovenske fotografije – in del teh bo do konca februarja na ogled v Mestni hiši.

»Na ogled je 82 fotografij 54 avtorjev, ki sem jih izbral med 1685 fotografijami, ki so danes vpisane v inventarno knjigo Kabineta slovenske fotografije,« pojasni avtor razstave in skrbnik zbirke ddr. Damir Globočnik. »Gre za fotografije, ki so jih avtorji izdelali v razstavnih formatih, to je v velikosti okrog 30 krat 40 centimetrov. Pri izboru sem želel opozoriti na način nastanka Kabineta in nekatere njegove značilnosti, kar pomeni, da so ustanovni člani predstavljeni z dvema ali tremi fotografijami, prav tako tudi častni člani Kabineta oziroma fotografi, ki so v zbirki Kabineta zastopani z obsežnimi sklopi fotografskega opusa, ki so jih podarili Kabinetu.«

Med starejšimi fotografij v zbirki izstopajo Janko Branc, Janko Skerlep, ki je Kabinetu predal tudi obsežen arhiv svojih negativov in barvnih diapozitivov, in Fran Krašovec. Vsi trije so bili člani Fotokluba Ljubljana, ki se mu je v tridesetih letih dvajsetega stoletja pridružil tudi mladi kranjski fotograf Janez Marenčič. »Izbor na tej razstavi se zaključuje s fotografijami, ki so aktivno delovali v sedemdesetih in osemdesetih letih, med njimi so vsi pomembni predstavniki Mariborskega kroga in Foto grupe ŠOLT. Odločitev, da se razstavnimi izbori zaključijo s fotografijami iz osemdesetih let dvajsetega stoletja, pogojujejo razstavne zmožnosti Mestne hiše,« še dodaja Globočnik.

Fotografije so v zbirko Kabineta začele prihajati že s prvo razstavo marca 1971, ko je bila v pritličju Prešernove hiše retrospektiva del Janeza Marenčiča. Ta je

Foto: Igor Kavčič

Avtor razstave in skrbnik zbirke Kabineta slovenske fotografije ddr. Damir Globočnik ob fotografijah Marka Aljančiča (Mož s kokoško, 1975) in Joca Žnidaršiča (Izgnubljena, 1960)

okrog štirideset razstavljenih fotografij poklonil Kabinetu, kar je bil začetek oblikovanja zbirke. »Zelo hitro se je izkazalo, zlasti po zaslugi retrospektivnih in tematskih razstav v sedemdesetih letih, da je Kabinet prerasel okvir fotografske zbirke. Fotografskih razstav namreč do tedaj skorajda ni bilo in Kabinet je bil med prvimi, ki jih je prirejal načrtno in kontinuirano. Dobrišen del slovenskih fotografov, zlasti tistih, ki delujejo v fotografskih društvih, je v njem videl svojo ustanovo, zato je večina fotografij v Kabinet prišla kot darilo

oziroma donacija. Poleg omenjenih Janka Skerlepa in Janeza Marenčiča so tu še obsežne donacije Josipa Kurnaverja, Janka Andreja Jelnikarja, Stojana Kerblerja, Staneta Klemenca, Toneta Marčana, Marjana Smerke ... V zbirki Kabineta pa je tudi dokumentacija o delovanju slovenskih fotografov, fotografska literatura, revije in razstavniki katalogi,« pomen Kabineta poudarja Damir Globočnik in dodaja, da gre za dragoceno fotografsko gradivo o zgodovini slovenske fotografije, ki je najmanj primerljivo s tistimi, ki ga hranita Moderna galerija

in Muzej za arhitekturo in oblikovanje v Ljubljani, ki sta se fotografiji začela načrtno posvečati šele okrog leta 1990.

Do zaključka razstave naj bi bil natisnjen obširen katalog, ki bo vseboval širši izbor okrog 150 fotografij iz zbirke Kabineta slovenske fotografije. Kot še doda sogovornik, bodo v njem predstavljeni tudi obsežnejši sklopi zbirke in veliko podatkov o dosedanjem delovanju Kabineta. Objavljen bo tudi seznam vseh 1685 fotografij, tako da se bo videlo, za kako pomembno zbirko pravzaprav gre.

Novo slovensko leposlovje

Začnimo leto z novimi knjižnimi izdajami slovenskih avtorjev pri založbi Mladinska knjiga. Z literarnim prvencem, zbirko kratkih zgodb Nikoli ni prepozno, se predstavlja Tadeja Krečič Scholten, z romanoma Sto let slepote in Požri se, Robi pa že uveljavljena avtorja Roman Rozina in Goran Gluvič.

IGOR KAVČIČ

V zbirki Prvenci nas v svojo prvo zbirko kratkih zgodb s pomenljivim naslovom Nikoli ni prepozno povede Tadeja Krečič Scholten. Prevajalka iz francoščine, urednica radijskih oddaj, književna ter gledališka kritičarka in novinarka na 3. programu Ars Radia Slovenija je tokrat sama avtorica zgodb. V zrelih letih ali razmeroma pozno, kot pravi sama. »Pred kakimi devetimi leti sem imela občutek, da moram vendarle zapisati nekatere stvari, ki so se mi zdele pomembne, čeprav me je vedno nekaj držalo nazaj, češ da je vse dobro že bilo napisano, le zakaj bi pisala še jaz.«

S prvo kratko zgodbo Stara Ljubezen ne zarjavi se je uvrstila med finaliste Festivala mlade literature Urška 2013, odtlej je napisala še več zgodb, bila zanje nagrajena, sledile so njihove objave. Po treh letih – vsako leto v zbirki Prvenci izide eno delo – je pred nami torej zbirka 16

Začnimo leto s kratkimi zgodbami in dvema romanoma slovenskih avtorjev. / Foto: Igor Kavčič

kratkih zgodb, v katerih avtorica pripoveduje vsakdanje reči o ljudeh različnih generacij, o otrocih, mladih, ljudeh srednjih let in starih. Z njimi se podaja v različne dele sveta, se srečuje z različnimi kulturami. Ob branju zgodb imamo vseskozi občutek, da se je to dogajalo

nekomu iz naše ožje ali širše okolice, morda celo nam samim – naj gre za iskanja v ljubezni do ljudi, tudi predmetov, izgubo bližnjega, lastno željo po uspehu na eni ali strah pred sprejemanjem odločitev na drugi strani.

Tadeja Krečič Scholten vedno znova vstopa v kožo

posameznega protagonista – naj bo univerzitetni profesor ali slehernik, najstnica ali vdovec, vedno sledi njegovemu miselnemu toku. Še preden se zavemo, smo v posameznikovi zgodbi tudi bralci. »Najprej sem napisala zgodbo, ki so izhajale iz mene, potem sem začela

eksperimentirati in iskati namišljene zgodbe druge. Pri tem sem se poskusila vživeti v človeka, ki je v neki zoporni situaciji, in kako v takem stanju deluje,« pove avtorica in dodaja, da pri tem ne gre za črno-belo slikanje likov. »Ljudje dejansko veslamo po življenju in si skušamo ves svoj čas narediti kar se da lep, ustvariti si to, kar nas izpolnjuje, se v nečem realizirati.«

Čeprav so naslovi zgodb običajno pregovori, ti skozi pripoved dobivajo drugačen pomen, kot ga poznamo sicer. Zgodbe se pogosto odvijajo nasprotno od pričakovanih. Pri tem se Krečič Scholtnova večkrat loteva tematike smrti in s tem minevanja, odhajanja. Gre za zgodbe, ki jih je dobro prebrati tudi med vrsticami.

V zbirki Nova slovenska knjiga, v kateri so izvirna domača dela, sta tokrat izšla dva naslova. Roman Sto let slepote uveljavljenega romanopisca Romana Rozina je zgodovinska freska slovenskega

20. stoletja. V sago o rodbini Knap, ki prihaja iz rudarskih revirjev, avtor namreč vpleta dogodke iz dejanske zgodovine. Osrednji junak slepi Matija se rodi ravno v času, ko se začne družinska hiša zaradi rudniških izkopavanj pogrezati in je v zraku grožnja apokaliptičnega konca.

Drugi roman Požri se, Robi prav tako podpisuje znano pisateljsko ime Goran Gluvič. Glavni junak romana je novinar Robi, ki je bil sredi 70. let študent, in podobno kot takrat tudi na pragu srednjih let ostaja večin upornik z isto skupino prijateljev. Če so v mladosti ustanovili punk bend, imeli likovne in gledališke skupine, v zrelih letih pišejo program za svojo politično stranko. Ker so prvaki v igri z vsem in vsakim, so zapleti in razpleti v romanu polni grotesknega humorja in hkrati parodije na našo aktualno družbeno stvarnost. Ali stranka Črni Peter lahko uspe na volitvah? Z romanom Požri se, Robi so volitve že tu.

Pogovorni večer

Prestižna izdaja Stati inu obstati

Dr. Kozma Ahačič je avtor nedavno izdane izvirne bibliofilske izdaje Stati inu obstati, v katero je zajel vlogo, pomen in zanimivosti prvih petdesetih slovenskih knjig, ki so nas postavile in oblikovale kot narod. Avtorja knjige, uglednega jezikoslovca in literarnega zgodovinarja, so gostili v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka. Kozma Ahačič je kot prodoren mislec razkril o sebi še marsikaj zanimivega.

SUZANA P. KOVAČIČ

Dr. Kozma Ahačič je o bibliofilski izdaji Stati inu obstati povedal, da je skušal na malo bolj poljuden, pa še vedno tudi znanstveni način zbrati vse, kar doslej vemo o prvih slovenskih knjigah. »Torej o knjigah od Abece-dnika in Katekizma Primoža Trubarja iz leta 1550 pa vse do zadnje še protestantsko zaznamovane knjige, to je večjezični slovar Hieronima Megiserja iz leta 1603. Vsaka knjiga v tej bibliofilski izdaji je predstavljena najprej z različnimi okoliščinami, ki so spremljale njen nastanek, nato je podana kratka vsebina knjige ter najrazličnejše zanimivosti iz zgodovine, zgodovine književnosti, jezikoslovja in na koncu še dvoje razdelkov. Najprej

Dr. Kozma Ahačič je vedno čutil kot privilegij, da je lahko v rokah držal res veliko starih knjig. »To vedno delaš z nekim spoštovanjem. Vsaka knjiga ti da tudi informacijo o svoji usodi.«

je za vsako knjigo napisano, v koliko izvodih je izšla, kakšen je bil njen format in obseg in v katerih knjižnicah je ohranjena. Nekatere knjige so namreč ohranjene samo v enem izvodu, nekatere v dveh, nekatere v več izvodih. Najbolj ohranjeni sta Dalmatinova Biblija in Bohoričeva slovnica, najmanj ohranjene pa so seveda tiste knjige, ki so bile ali bolj sporne ali pa so jih dejansko najbolj uporabljali. Določene ohranjene pesmarice, ki so bile med najbolj uporabljanimi knjigami v 16. stoletju, so na primer že povsem obrabljene. Čisto na koncu je za vsako knjigo podana še ocena njenega pomena, kratka oznaka, skratka kratko

besedilo, ki nam lahko pride prav, če moramo na hitro nekaj povedati o neki knjigi, tudi če je ne poznamo.«

Tristo oštevilčenih izvodov je razprodanih

Bibliofilska izdaja Stati inu obstati je ročno vezana v vrhunsko obdelano usnje, platnice imajo zlato obrezo. Na to je dr. Kozma Ahačič najprej nerad pristal, kajti, kot je pojasnil, stane veliko. »Vendar pa takšna knjiga ne bi bila niti mogoča drugače kot v bibliofilski izdaji, kajti v njej je vrsta najrazličnejših novih posnetkov vseh slovenskih protestantskih knjig in to je bil za založbo ogromen zalogaj. Protestantske knjige so namreč razpršene po celotni Evropi, v Sloveniji jih imamo manj

bom razočaran, če bo kdaj kdo gledal to knjigo samo kot slikanico in ničesar prebral. Upam pa seveda, da jo tudi prebere.«

Tristo oštevilčenih izvodov je že razprodanih in pritisk na založbo, da se odloči še za cenovno dostopnejšo izdajo, je velik. »Tako da bo skoraj zagotovo izšla čez kako leto, dve tudi v 'ljudski' izdaji, verjetno tudi v angleščini, kajti podobnega pregleda dejansko nismo imeli. Zadnji večji pregled celotne literature je opravil Mirko Rupel v prvi polovici dvajsetega stoletja.«

V iskanje še treh knjig

Kot je dejal dr. Ahačič, je mnogo teh knjig ohranjenih v malo izvodih in ob preverjanju zaloge po knjižnicah, ob brskanju po najrazličnejših katalogih se je pokazalo, da se da še marsikaj najti. »Do konca priprav na samo knjigo se je pokazalo kar dvajset novih, dotlej še neznanih, bibliotekarji bi rekli neevidentiranih izvodov slovenskih protestantskih del po celotni Evropi pa tudi v Ameriki. Za zadnjo Megiserjevo knjigo mi je pri tem pomagala tudi sodelavka iz Narodne in univerzitetne knjižnice Sonja Svoboda. Ker je to slovar v več jezikih, se je ta mnogo bolj razširil po Evropi. V nekaj dneh so začeli različni novi izvidi kar deževati na moj elektronski naslov. Tako da so knjižničarji po Evropi prišli na okus za slovenske knjige. Ko bo za to ustrezen čas, bova zato organizirala novo poizvedovanje po vseh evropskih knjižnicah za tri knjige iz 16. stoletja, za katere vemo, da so obstajale, vendar se do danes niso ohranile. To je na primer knjiga Primoža

Trubarja Formula concordiae iz leta 1581, potem učbenik Adama Bohoriča za mlade. To bi bila sploh najlepša možna najdba. To knjigo so še imeli na koncu 19. stoletja v Ljubljani, potem pa jo je nek ljubljanski antikvar prodal na Nizozemsko in odtlej o tem izvodu ne vemo nič. In pa seveda knjiga, katere najdba bi bila sploh epohalnega pomena za razumevanje tudi odnosa med protestanti in katoliki, Pachenerjevega katoliškega katekizma iz leta 1574, ki ga v jezi omenja Primož Trubar v eni od svojih knjig.«

Jezikoslovje je vedno tudi matematika

Ljubezen do jezika se je pri Kozmi Ahačiču najprej odražala kot ljubezen do branja. Kar zgodaj je tudi začel pisati pesmi, zgodbe in rad je nastopal. Vendar pa, kot je povedal, je bila ljubezen do jezika ves čas povezana z naklonjenostjo glasbi. Glasba ga je vedno fascinirala vsaj toliko kot književnost, jezik pa po zaslugi latinščine. »Šele preko latinske slovnice sem resnično začel opazovati slovenščino ne samo kot predmet, pri katerem se uči književnost in še nekaj o jeziku, ampak kot predmet, ki opisuje nekaj mnogo bolj univerzalnega. Prek latinske slovnice me je začela zanimati tudi slovenska slovnica, najprej in predvsem pa stara slovnica, stare knjige.« Jezikoslovje je vedno tudi matematika,

Kozma Ahačič je znan kot poznavalec in proučevalec zgodovine slovenskega jezika. Po rodu je Tržičan, v mladih letih je živel v Škofji Loki. V času študija je na Gimnaziji Škofja Loka poučeval latinski jezik in se dijakom izredno priljubil. Raziskovalna žilica ga je vodila v svet, kjer se je dodatno izobraževal. Izdal je več knjig in je avtor sodobnih slovenskih šolskih slovnice. Zdaj živi v Ljubljani, je predstojnik Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU ter urednik portalov Fran in Franček.

Dr. Kozma Ahačič je bil gost pogovornega večera. Pri njihovem pripravljanju izhajajo iz spletnega biografskega leksikona **Obrazi slovenskih pokrajin**, ki ga upravlja Mestna knjižnica Kranj v sodelovanju z osrednjimi območnimi knjižnicami. / Foto: Tina Dokl

pravi. »Opisovanje, razvijanje jezika, razmišljanje o jeziku je do neke mere še matematika, vendar matematika, ki ji lahko sproti spreminjamo pravila. Stvari, ki se nam zdijo v jezikoslovju zelo nespremenljive, so skozi stoletja lahko sad različnih interpretacij. Zato je jezikoslovje še zanimivejše od matematike.«

Ne bo obstal samo v 16. stoletju

Ahačič je jezikoslovec in literarni zgodovinar po srcu, ki pa pri svojem raziskovanju ne želi o(b)stati samo v 16. stoletju. »Tako ko bo čas, nameravam iti naprej. Druga polovica 18. stoletja je za raziskovanje najzanimivejši čas, ko so se začeli utrjevati prvi predsodki o slovenščini kot manj pomembnem jeziku v razmerju do nemščine.« Dr. Kozma Ahačič, tudi pronicljiv mislec, je voditelju pogovornega večera Vidu Sodniku odkril še marsikaj zanimivega. Govoril je o tem, kako nastane knjižni jezik in kako se ohranja, o ohranjanju in negovanju slovenščine v zamejstvu, o e-knjigah, ki ne morejo nadomestiti orientacije po besedilu, kot nam jo omogočajo fizične knjige, pa o tujkah, za katere pravi, da jezika ne zadevajo, dokler jih ne uporabljamo na nepripraven način. Govoril je tudi o poeziji, svojo prvo pesniško zbirko Skodelice iz vodnjaka je izdal že v osnovnošolskih letih, dvajset let zatem še pesniško zbirko Ti si čarovnica, jaz sem grobar. Reformatorji

v stripu, kjer je sodeloval z Boštjanom Gorencem in Jako Vukotičem, so popularizacija 16. stoletja, starih knjig, tega, kar je Kozmi Ahačiču všeč. Strip je bil večkrat ponatisnjen, razprodan, zato je sledila prav tako uspešna uprizoritev – Boštjan Gorenc - Pižama in Nik Škrlec kot Jurij Dalmatin in Adam Bohorič.

Igra asociacij

Akcija iskanja besede leta, ki poteka na pobudo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, se je zaključila dan po pogovornem večeru. Zmagovalka je postala beseda PCT. »Izbor, kot je Beseda leta, nam lepo pokaže, kako dogajanje okrog nas bistveno bolj vpliva na jezik, kot to lahko počnemo jezikoslovci,« je pojasnil dr. Kozma Ahačič, ki pa svoje finalistke ni razkril. »Kot jezikoslovec moram enako rad imeti vse besede, sicer ne bi mogel biti tudi slovaropisec, leksikograf.« Je pa edini član svoje družine, ki ne mara besednih iger. Kljub temu je voditelj pogovornega večera z njim zaigral igro asociacij, da bi o dr. Ahačiču izvedeli še kaj več. Na vsako ponujeno besedo je moral brez dolgega razmisleka povedati svojo asociacijo. Za drevo je izbral življenje, za cesto Tomaža Pengova, za pot duhovnost, za družino vrvež, za usodo vedeževalke, za Twitter vsakdan, za Facebook detektivsko agencijo, za ozvočenje užitek, za Triglav mu je prišla na misel asociacija »ne zmorem«, za avte pa »ne poznam« ...

Voditelj Vid Sodnik v pogovoru z dr. Kozmo Ahačičem. Zanimivemu pogovoru še vedno lahko prisluhnete v zvočni datoteki Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka. / Foto: Tina Dokl

Zanimivosti

Z vsakim se je vredno ukvarjati

Božena Kolman Finžgar, direktorica Knjižnice A. T. Linharta Radovljica, je letošnja prejemnica Čopove diplome, najvišjega priznanja za izjemne uspehe na področju knjižničarstva v državi. Prejela jo je za dosežke pri spodbujanju branja otroške in mladinske književnosti.

MARJANA AHAČIČ

Zadnjič sva se pogovarjali pred letom in pol, ravno po prvem koronskem valu, ko ste ugotavljali, da se bralci ne vračajo v knjižnice, čeprav so te ponovno odprle svoja vrata. Je ostalo tako?

Je. Del ljudi se ni vrnil; nekateri so zaskrbljeni in ne hodijo nikamor, če ni nujno, druge odvrne pogoj PCT, tretji so se enostavno odvadili. Tudi izposoja otroške in mladinske literature je padla in se ni popravila. Zato za veliko gotovostjo lahko rečem, da je bralna pismenost padla. Žal v času epidemije ne družba ne šola in ne starši niso spodbujali branja. To pomeni, da so brali le tisti otroci, ki so bili že formirani bralci. Vsi tisti, ki bi potrebovali stalno podporo in motivacijo, pa te niso dobili in so brali zgolj to, kar je bilo nujno in obvezno, ne pa tudi prostočasno.

So ti mladi – z vidika branja – že izgubljene generacije?

Božena Kolman Finžgar, direktorica knjižnice A. T. Linharta Radovljica, letošnja prejemnica Čopove nagrade, poudarja, da so vsi njeni dosežki na področju spodbujanja branja tudi sad podpore njenih kolegov knjižničarjev. / Foto: Gorazd Kavčič

Ne še; če nekaj v določenem obdobju zamudimo, je nekaj časa še mogoče

nadoknaditi. Prav dolgo pa žal ne. Dan ima pač samo 24 ur in konkurenca branju

je huda: družabna omrežja, računalniške igrice, »čveki« po telefonu ... Brati pa morajo rad. Uživati moraš v tem, če naj postaneš bralec za vse življenje. To je tisto, kar si želimo knjižničarji, kar bi si morala želeti družba na splošno. Koliko časa že poslušamo, tudi politike, da bi morali postati družba inovacij, dodane vrednosti, visokih donosov ... Ne predstavljam si, da bi vse to lahko ustvarjali ljudje, ki imajo težave z branjem.

Nagrado ste dobili tudi za empatičen pristop do ranljivih skupin, piše v obrazložitvi. Ste se s spodbujanjem branja zlasti pri ranljivih skupinah začeli ukvarjati zato, ker pred desetletji povprečna populacija ni potrebovala spodbud pri branju? Smo vmes, vsi postali »ranljivi«?

Pred internetom branje ni imelo resne konkurence. Saj so bili gledališče, kino in televizija, a slednja brez stotin programov, ki so na

voljo 24 ur na dan. Takrat je bilo več časa za branje, tisti, ki so veliko brali, pa so bili »frajerji«. Še nekaj je zanimivo: število izdanih knjig je bilo mnogo manjše, njihove naklade pa so bile ogromne. Spomnim se, da sem kot študentka in kasneje mlada profesorica slovenščine vedela za tako rekoč vse leposlovje, kar ga je izšlo. Danes je to absolutno nemogoče, čeprav dobesedno del vsakega dne preživim v knjižnici. Si predstavljate, da na leto samo v naši ustanovi kupimo od 2.000 do 2.400 novih naslovov knjig, filmov ali revij? Izide jih okoli pet tisoč ...

S čim si razlagate ta preobrat? Več knjig, manj bralcev?

Enostavno: založbe so gospodarske družbe, ki morajo preživeti, zato za vedno novimi in novimi naslovi vzbujajo pozornost. Marsikaj se je spremenilo tudi v produkciji knjig: svojčas na primer nismo imeli domačih

kriminalk; zdaj jih imamo in celo zelo priljubljene so. Ogromne spremembe sedogajajo tudi na področju otroške literature; in zanimanje ljudi, ki mu seveda sledijo založbe, je zelo raznoliko in na različnih področjih. Knjige se še vedno kupujejo, berejo pa tudi ... Kar ni slabo.

Še vedno se veliko ukvarjate z ranljivimi skupinami, čeprav so le majhna kapljica v morju nebranja, v katerem smo ranljivi vsi. Zakaj?

Takole bom rekla: pomembno se je ukvarjati čisto z vsakim. Knjižničarji ne moremo spremeniti družbe na splošno, pomembno je, da pozornost posvetimo čisto vsakemu. Kajti branje, veste, je intimna zadeva. Vsak bere sam in predvsem bere sebi – če izvzamemo starše, ki berejo svojim otrokom. Branje je ena najbolj intimnih stvari, ki jih počnemo. Zanj potrebujemo prostor, čas in mir. Zato se tudi mi ukvarjamo s čisto vsakim človekom posebej.

Stoletnica usmiljenk v Mengšu

V minulem letu so sestre usmiljenke, ki so ustanoviteljice Doma svete Katarine, praznovalle stoto obletnico prihoda v Mengeš, v začetku tega leta pa slavijo desetletnico delovanja doma starostnikov s koncesijo.

ALEŠ SENOŽETNIK

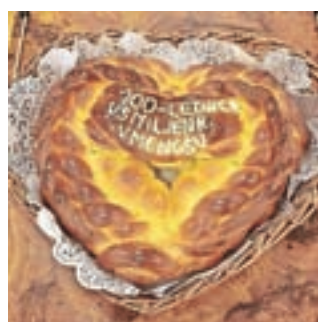
Dom svete Katarine, ki deluje pod okriljem sester usmiljenk oziroma hčer krščanske ljubezni, kot se uradno imenuje red, v Mengšu, kjer deluje, zagotavlja institucionalno varstvo starejšim in invalidnim osebam. V domu je demenci prijazna točka, njihova posebnost pa je oddelke Oaza, v katerem oskrbo nudijo osebam z najtežjo fazo demence, ki jim na izvirne načine omogočajo optimalne življenjske pogoje.

Sodoben dom je svoja vrata odprl pred desetletjem, v začetku leta 2012. Obletnico so za zdaj zaznamovali le z mašo, večje praznovanje pa načrtujejo poleti. »Naše kapacitete so majhne, za šestdeset stanovalcev, kar nam daje veliko prednost, da poznamo vse stanovalce in lahko z njimi vzpostavimo odnos. Med stanovalci so tudi upokojene sestre usmiljenke, ki imajo svoje bogate zgodbe o delovanju v

misijonih. Imamo to prednost, da imamo svete maše lahko vsak dan, kar stanovalcem največ pomeni.« nam je povedala Petra Hubad Gabršček, ki v domu deluje kot socialna delavka, z nami pa je delila tudi zgodovino doma in nekaj utrinkov dogajanja v njem.

Začetki na Vahtarjevi domačiji

Začetki delovanja sester usmiljenk v Mengšu segajo še bistveno dlje v preteklost. Septembra lani so namreč z mašo zaznamovale

Preteklo leto je minilo v znamenju stoletnice sester usmiljenk v Mengšu.

stoletnico prisotnosti v občini. Leta 1921 so se naselile v Vahtarjevi domačiji, ki jim jo je lastnik podaril, da bi v njej sprejemale ljudi, ki nimajo »ničesar in nikogar«. Iz lastnikove zapuščine so tako oskrbovale še deset najrevnejših Mengšanov in začele dograjevati domačijo, ki se je je med domačini prijelo ime Vahtarjeva ubožnica.

»Zgodovina ni bila lahka in prijazna do sester, vendar so pri svojem poslanstvu vztrajale in imele vero, da bo na koncu vse tako, kot mora biti. Med obema vojnama se je domačija poimenovala v Dom onemoglih, ta pa v Dom počitka. Nacionalizacija in agrarna reforma sta sestre in vse njihovo delo odmaknila od ljudi,« nadaljuje Petra Hubad Gabršček.

Tudi v prihodnjih letih je glavno poslanstvo sester ostala pomoč in skrb za druge. Leta 1976 so se začele vključevati v dom starostnikov v Kamniku, poučevati verouk, obiskovale so bolne in osamljene. Leta 1973 pa je

Utrinek iz dogajanja v Domu svete Katarine / Foto: arhiv doma

bila zgrajena tudi hiša na Vrhovnikovi ulici, ki je bila namenjena starajočim sestram.

Dogajanje pestro tudi danes

Z denacionalizacijo pa so dobile povrnjeno, kar jim je bilo z agrarno reformo in nacionalizacijo odvzeto. Tako je na Zavrteh zrasel Dom

svete Katarine, ki je tudi v tem času poln dogajanja – kolikor pač epidemiološke razmere dopuščajo.

Ob umiritvi epidemije so se poleti lahko tudi stanovalci več družili s svojci, nekoliko bolj sproščeno pa so lahko praznovali tudi rojstne dni. Najstarejša stanovalka Agata Prelovšek je praznovala častitljivih 106 let, februarja jih bo dopolnila že 107.

Avgusta so prisluhnili koncertu citrarske skupine Notice, septembra pa so jih obiskali ljudski pevci, ki delujejo v kulturnem društvu Hiša čez cesto. Jeseni je zadišalo po pečenem kostanju, leto pa so stanovalci sklenili z obiskom Miklavža, ki je obdaril vse stanovalce, ter izdelovanjem prazničnih voščilnic in adventnih venčkov.

Jaz, midva in mi

Električno kolo

MOJCA LOGAR

profesorica geografije in zgodovine

Moja največja pridobitev, novost, veselje in navdušenje, ki sem ga začela uporabljati v letu 2021, je električno kolo. Takoj moram povedati, da še vedno uporabljam tudi navadno kolo. Naš dopust preteklega leta je bilo kolesarjenje ob reki Rohni v Švici in Franciji. Na dolgih trasah, kjer se prevajaš kot popotnik, je mnogo bolj enostavno uporabljati navadno kolo. Ni težav s polnjenjem, ne nazadnje je električno kolo magnet za tate. Mnogo lažje kombiniraš transport s kombijem, vlakom ali letalom.

Električno kolo uporabljam dnevno za vožnjo v službo. Mnogi me vprašajo, ali se vozim tudi sedaj, ko je mrz in tema. Tudi. Z

avtom ali avtobusom se peljem le v dežju. Čez običajno obleko dam še eno plast hlač, daljšo bundo, ki prekriva tudi boke. Uporabljam štiri vrste rokavic – najdebelejše smučarske, srednje tekaške, dolge kolesarske rokavice in običajne kolesarske rokavice. Kapa pod čelado je najboljša tanka. Pri vsaki fizični obremenitvi se človek ogreje, tako deluje telo. Vse svoje potrebščine, tudi računalnik, natovorim v potovalne torbe in to predstavlja kar precej teže. Tako opremljena se peljem po kolesarskih stezah, ki so čudovito urejene in so namenjene nam, uporabnikom. To je

Z električnim kolesom sem odkrila novo dimenzijo kolesarjenja in dnevnega premagovanja ovir. Služi mi kot drugi avto.

res velika pridobitev. Je varno, udobno, novo. Na poti srečam kakih pet stalnih kolesarjev, poleti jih je še več. Sploh nisem osamljena niti čudna. V službi sem izprosil del skladišča, kjer svoje kolo lahko varno parkiram in zaklenem. Tam se slečem, odvečno obleko pustim kar v potovalnih torbah.

Največja pridobitev kolesarjenja je sprostitev. Ko grem doma iz garaže ven, mi v vsej dodatni obleki že postane vroče. V trenutku, ko se usedem na kolo, si rečem, vse, kar sem prestala z oblačenjem, je pozabljeno. Tako na poti v službo in domov opravi svojo dnevno minimalno potrebo po gibanju. Še večja potreba kot fizično gibanje je sprostitev. Sprostim duha in glavo. Električno kolo mi deloma nadomešča avto. Z Janezom imava tako dovolj en avtomobil. Oba namreč za svoje službene potrebe uporabljava kolo. Druga razsežnost tega konjička je vožnja po hribih. Voziva se po hribih in dolinah, po cestah in poteh, k jih z navadnim kolesom ne zmoreva več. S tem se mi je odprl nov svet, za katerega sem mislila, da sem že prestara. Če sem se prej peljala na Jezersko po dolini Kokre, se sedaj vozim po gozdnih cestah nad Kokro. Z višine se vidi drugače. Prevoziiva mnoge strmine in bregove, kjer še nikoli nisem bila. Počutim se, kot da bi imela dvajset let. Zame je to ena boljših pridobitev v življenju. Kolesarjenje ni le moja rekreacija, je tudi način vsakodnevne trajnostne mobilnosti v službo in nazaj.

Pot do najine sreče

JANEZ LOGAR

zakonski in družinski terapevt
janez.logar@toplina.net

Poročimo se z upanjem, da bomo srečni. No, v času zaljubljenosti to niti ni kakšen poseben cilj, saj je vsak trenutek z ljubljeno osebo čaroben. Čudno, kako nato narava obrne svojo logiko. Najprej je sreča samoumevna, nato se mora par za srečno skupno bivanje precej potruditi. Živimo v zelo dobrih časih, kajti vemo, kaj in kako postoriti, da najina sreča ne bo opoteča.

Srečni zakonci oz. partnerji na prvo mesto postavijo svoj zakon in svoj odnos. Najprej sva midva, nato ostali in ostalo. Vse bova naredila, da nama bo lepo. Ne

sprejmeva izgovorov o moči drugih nad nama, npr. staršev, otrok, financ, službe. Najina sreča je najina odgovornost. Česar ne znava, se bova naučila. Nisva vedela, da se ne znava pogovarjati. Menila sva, da je v pogovoru pomembno govoriti, sedaj veva, da je mnogo bolj odločilno poslušati. Preprosto pravilo: eden govori, drugi posluša. Naučila sva se slišati drug drugega, postala sva skoraj obsedena od najinih pogovorov o meni, tebi, nama, najini družini, najinih načrtih za prihodnost, skupnih dopustih, problemih s službo ... Nikoli ne zmanjka tem. Časa ne zapravljava za opravljanje in kritiziranje.

Kmalu sva spoznala vzpon in padce, nihanja v svojem zadovoljstvu. Tege nisva pričakovala, saj naju nihče ni opozoril. Zelo nama je pomagalo spoznanje, da je to nekaj normalnega, nekaj, kar doživljajo vsi pari. In spoznala sva tudi olajšanje, ko sva začela drug drugega podpirati v težkih dnevih. Preverjeno pomaga bolj kot pomirjevala, antidepresivi ali kozarčki rujnega. Vsak ima svoje talente, svojo službo, hobije in začela sva drug drugega podpirati v njegovem uspehu. Drug drugega želiva uspehe.

In spolnost! Srečni zakonci oz. partnerji v dolgotrajnih razmerjih povedo, da je zelo pomembna. Se je pa zanjo treba potruditi. Preprosto ne gre avtomatsko, kjer bi se kar bliskalo od užitek in usklajenosti. Zakonci se potrudijo vzdrževati redne

Za nič na svetu ne bova izpustila svoje sreče.

spolne odnose, ker srečna, redna spolna aktivnost poveže dve bitji, poveča se pripadnost drug drugemu, večja je strpnost med njima, in pozitivno vpliva na zdravje (to potrjujejo tudi raziskave). Jasno velja le medsebojno usklajena in dogovorjena telesna telovadba.

V jezi sva si povedala marsikatero krepko in grenko. Kdor je prizadel, grdo govoril, se mora opravičiti. Napačne sva se naučila odpuščati, sicer se jih nabere preveč. In kar je res najtežje – v težkih trenutkih sva si obljubila iskrenost in poštenost. Govoriti o sebi, ko si na tleh, nikomur ni lahko. Od takih pogovorov ne umremo, se pa bolj povežemo.

Sicer ima vsak par svojo dinamiko. Onadva že vesta, kaj je dobro zanju. Beremo, gledamo, opazujemo – ureamo si pa vsak po najino.

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Tončka Marolt, sopranistka, operna pevka, zbirateljica pesmi in plesov

PETER COLNAR

Tončka Marolt, rojena Šuštar, se je rodila 10. januarja 1894 v Špitaliču. Po maturi na ljubljanskem učiteljskišči je dve leti poučevala, nato pa je na konservatoriju v Ljubljani študirala solo petje in klavir. V letih 1919–1921 je pela v ljubljanski, v letih 1921–1925 pa v mariborski operi ter tudi gostovala v Osijeku. Leta 1935 se je poročila s Francetom Maroltom, vodjo Folklornega inštituta, in se začela zanimati za slovensko glasbeno izročilo.

V obdobju, ko je zborovodja in dirigent France Marolt doživljal razburljive čase, je življenjska barka premetavala tudi Antonijo (Tončko) Šuštar. Po nekaj letih petja in igranja se je podala na različna popotovanja. To ji je uspelo, ker se je v Mariboru spoprijateljila s članico ene izmed premožnih družin iz Dubrovnika. Stopila je v

njihov krog in dobrih sedem let služila kot družica njihove smrti zapisane hčerke. Živeli so na Dunaju, kjer se je Tončka dodatno tudi pevsko izpopolnjevala. Ker pa so si bogataši brezdelje poživil z raznimi potovanji, je svojo varovanko spremljala tudi sama.

Po vrnitvi v Ljubljano se je bolj seznanila še s Francetom Maroltom, ki je bil brat njene šolske prijateljice in ga je prvič srečala že pred prvo svetovno vojno. Marolt je kot invalid stanoval v hotelu, imenovanem Švicarija, ki je stal za gradom Tivoli. Kljub glasbenemu poklicu pa ni premogel svojega klavirja, na katerem bi vadil ali pripravljaval pesmi za nastope ali objave. Tončka, ki je imela klavir v svojem stanovanju, je kmalu ustregla njegovi prošnji, da bi mu odstopila inštrument za vajo in prirejanje pesmi. Obenem je

pristala tudi na njegov pouk solističnega petja. Marolt jo je navdušil tudi za zbiranje narodnega pesemskega in plesnega gradiva.

Poznanstvo se je sčasoma poglobilo in okronalo s poroko 22. decembra 1935 v šentviškem Zavodu svetega Stanislava, kjer je poučeval Matija Tomc, ki je srečni par tudi poročil. Sicer sta bila že kar priletna. On jih je imel 44, ona pa 41. V skromnem enosobnem stanovanju na Starem trgu 28 v Ljubljani pa se jima je kmalu pridružil sin Milan.

Po moževi smrti je Tončka Marolt nadaljevala njegovo delo z zapisovanjem pesmi in plesov po slovenskih pokrajinah. Kar 26 let je bila glasbena voditeljica Akademске folklorne skupine France Marolt. Bila je tudi mentorica številnim podeželskim amaterskim folklornim skupinam.

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- V Kranju se je 10. 1. 1897 rodil ginekolog, porodničar in onkolog Leo Šavnik. Leta 1938 je postal vodja ginekološke terapije, v letih 1942–1963 je bil tudi vodja inštituta.
- Dne 11. 1. 1820 je bil obnovljen že precej pozabljeni poselski red, ki ga je cesar Jožef II. izdal že leta 1787. Posli so bili lahko prosti ob nedeljah in praznikih, vendar le z gospodarjevim privoljenjem ...
- V Puštalu v Škofji Loki se je 11. 1. 1917 rodil misijonar Pavel Bernik. Leta 1964 je prišel v Nagaland, kjer je deloval med prebivalci plemena Naga, ki so iz lovcev na človeške glave postali kristjani. Imenovali so ga misijonar z indijsko dušo.
- V Kranju se je 14. 1. 1898 rodil slovenski pesnik, pisatelj in dramatik Fran Roš. Med drugim je napisal tudi libreto operama Rista Savina Gosposvetki sen in Matija Gubec. Zbirka humoresk in satir Preljubi ljudje je ostala v rokopisu. Umril je v Celju 22. 8. 1976.
- V Kranju se je 14. 1. 1782 rodil slikar Gašpar Luka Goetzl. Bil je iz Layerjeve šole. Slikal je oltarne slike, na primer za Naklo, Dobravo pri Kropi, Višnje Goro, Šmarno goro ...

Sodomija

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

V prijavi na okrajni komisarjat Žužemberk beremo, da je v ponedeljek dopoldan (30. 8. 1841) Anton Koprivc pasel živino na Bezlajevi senožeti. Ko je zaganjal pobeglo živino iz grmovja, je nalezl v neki vrtači na Janeza Zabukovca (17), kako občuje s kravo Jurija Pudlogarja. Ujel ju je ravno sredi akta. Koprivc o tem ni molčal in kmalu se je govorica razširila po vsej okolici. To je izzvalo pohujšanje v celi občini, in da se temu naredi konec, je župnik ukazal staremu očetu obdolženega (Zabukovc je bil brez

staršev), da zadevo prijavi na okrajni gosposki. Janez je dejanje zanikal in se branil, da je Koprivc te govorice razširil iz maščevanja, ker naj bi ga Janez ob kresu natepel.

Okrajna gosposka Žužemberk je po začetnem zaslišanju Zabukovca od kazenskega sodišča v Ljubljani dobila natančna navodila, da prijavitelja Koprivca zaslišijo, koliko je bil oddaljen, ko je opazoval dejanje, ali je bila krava v času dejanja privezana, ali je Zabukovc svoj razmnoževalni organ vtaknil v nožnico krave, in če, kako je to storil, kako dolgo ga je imel notri, je bil pri tem miren ali se je premikal, kako se je premikal, ali je bila krava pri tem mirna ali se je upirala in kakšno je bilo njeno premikanje, ali se je priča prepričala, da je Zabukovc s svoje strani spolni akt izvršil do konca.

Na kazenskem zaslišanju v Ljubljani je Zabukovc dejanje zanikal, češ da Koprivc ni prav videl, da je škilast in da je krava previsoka, da bi lahko z njo nečistoval. Ta dva ugovora so zavrgli, a so preiskavo vseeno ukinili zaradi pomanjkanja dokazov.

Obdolžena v zadnjih dveh omenjenih primerih sta dejanje zanikala in preiskava proti njima je bila ukinjena zaradi pomanjkanja dokazov. Naslednja dva kravja ljubimca sta svoje živinsko tešenje pohote priznala in bila seveda kaznovana.

Prvi je bil Jožef Kolenc z Bleda. Sin kirurga Marka Kolenca, rojen 17. 3. 1814 na Bledu. Zaradi sodomije in kraje je bil v kazenski preiskavi v Ljubljani od 21. 7. do 25. 11. 1830. Priča Jurij Vargl je izjavil, da naj bi Kolenc pozimi večkrat prišel k njemu lačen in bos in da se ga je takrat usmilit s kislim mlekem in kruhom. Vargl in še dve priči so Kolenca sicer sumili manjših kraj.

Glede sodomije je preiskovanec priznal, da je pred svečnico nečistoval s črno telico Marije Soklič. Zgrabil jo je, telico, medtem ko je žrla in je imela glavo v jaslih, za rep, da ni mogla ritati in se mu izmikati. Tako je naslonjen nanjo stoje nečistoval kakih pet minut, dokler ga ni presenetila gospodinja Marija Soklič in je hitro pobegnil iz hleva.

Kasneje je priznal, da je to počel že enkrat prejšnjo zimo, v letu 1829. Zagotavljal je, da mu včasih pride tako, da se sploh ne zaveda samega sebe, kar traja »pol četrt ure«. Da se mu to dogaja skorajda vsak dan ter da je obe nečistovanji zagrešil v takšnem stanju.

Glede na njegovo »prejšnje življenje« (kolikor ga je 16-letnik sploh imel) in na očitane prestopke kraje, ki so jih obravnavali poleg zločina sodomije, so Kolenca obsodili na sedem mesecev ječe.

Vaš razgled

Velikopotezni načrt gradnje umetnega otoka na slovenski Obali za zdaj ostaja prej utopična želja nekaterih kot pa realen projekt – kdo ve, morda pa se bo ta ideja prijela na Bledu in bo tamkajšnji turistični biser sredi idiličnega jezera dobil malo manjšega brata dvojčka ... S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Na slovesnosti v Dražgošah so se poklonili spomenu na 80. obletnico boja Cankarjevega bataljona. V vasi pod Jelovico so znova vihrale zastave različnih obdobij naše države kot znamenje pietetnega spoštovanja in spomina na medvojne dogodke ter v opomin, da svoboda ni nekaj danega, ampak je izborjena – vedno znova. S. L. / Foto: Tina Dokl

»Troedini« priimek Zajc, Zajec in Zavec, 2. del

TINO MAMIČ

Več kot pol tisočletja so stare prve omembe priimka, ki jih je transkribiral zgodovinar Franc Kos. Leta 1460 je v urbarju za Senožeče zapisan kmet Seiz. V Šrnihelu pri Pivki je leta 1499 živel davčni obveznik, kmet Lovrenc Zajec (Laure Sajauecz). Istega leta pa je v Črnem Vrhu nad Idrijo živel plačnik davka Simon Zajec (Simon Sayecz).

Še malce starejše pa so omembe vasi Zajčji Vrh pri Stopičah v bližini Novega mesta. V nemščini Hasenberg (Hasenperg, Hosenberg). Prvič je zapisana 12. februarja 1412, nato pa še v letih 1459, 1468, 1477, 1490 in 1494.

Danes je Zajcev veliko več. V Sloveniji živi 2254 ljudi s priimkom Zajc in 719 s priimkom Zajec. Velika večina v Ljubljanski kotlini. Priimek Zavec pa nosi 458

prebivalcev Slovenije. Največ v Podravju, 272.

Priimek najdemo tudi v drugih državah, čeprav bistveno manj kot v Sloveniji. Zajc na Hrvaškem (180), Poljskem (169), v ZDA (139), Avstriji (65) in Belgiji (44). Priimek Zajec pa na Hrvaškem (980) in v ZDA (162).

Pri Zajcu je tudi zelo pogosto domače ime. Hišno ime, nomen vulgaris, je na popisu slovenskih hišnih imen omenjeno že v 15 krajih, število pa še končno, saj je popis v še nastajanju.

Znanih Zajcev je preveč, da bi omenili vse. Zato se omejujemo na nekaj zanimivejših. V Poljski dolini je tekla zibelka celi vrsti znanih Zajcev. Gre za slikarsko rodbino s kmetije na Sovodnju, kjer se je po domače reklo, pomenljivo, pri Koreninah. Tja se je leta 1813 iz bližnjega Koprivnika priselil kmet Primož Zajec s

soprogo Jero Kavčič. Imela sta pet sinov, pet umetnikov. Najstarejši Martin (1811–1888), ki je prevzel kmetijo, se je več ukvarjal s slikarstvom kot kmetovanjem. Šolni imel, na Hrvaškem pa je izdelal več oltarjev in delov lesene cerkvene opreme pa tudi prenavljal stare oltarje.

Valentin Zajec (1828–1885) je končal akademijo v Benetkah in do smrti kot kipar ustvarjal v okolici Verone. Katedrala v mestu Schio pri Vicenzi se ponaša z njegovimi 12 marmornimi kipi apostolov.

Anton Zajec, ki je bolj znan po priimku Zajc, Seitz in Saic (1819–1871), je ostal doma in podedoval kmetijo: imel je svojo delavnico in v njej vsaj šest pomočnikov, tudi brata Marka. Izdeloval je cerkveno opremo, največ oltarje. Njegovi so vsi štirje oltarji župnijske cerkve v Novi Oselici in trije oltarji v Gorjah.

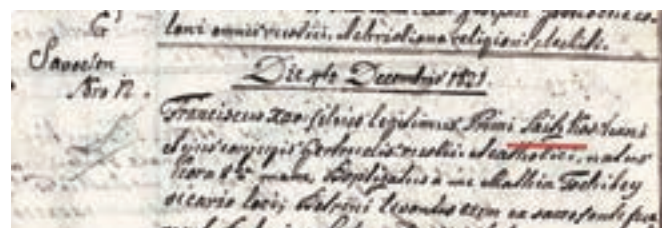
Najmlajši sin Marko (1830–1890) je ogromno potoval in prenavljal cerkveno leseno opremo in oltarje. Zelo dobro je v lesu upodabljal marmorne dele. Njegova je prižnica v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Franc Ksaver Zajec je bolj znan kot France Zajec (1821–1888), prvi na akademiji izšolani slovenski slikar. Slikarja sta bila tudi njegova sinova Franc Ignac Zajec in Ivan Zajec. Ustvaril je podobo svetih Mohorja in Fortunata na pročelju ljubljanske stolnice, Slomškov

kip v mariborski stolnici in Prešernov kip v Vrbi.

Prešerna pa se je lotil tudi sin Ivan Zajec (1869–1952) in ustvaril mogoče najbolj znan slovenski spomenik, ki je ob odprtju zaradi golo-te precej razhudil ljubljanskega škofa Jegliča: Prešerna z muzo na ljubljanskem Tromostovju. Zajec je izdelal kapelico najpremožnejše kranjske družine Majdič in visoki relief na fasadi cerkve sv. Jakoba v stari Ljubljani.

Nad vse zanimiva osebnost pa je tudi v Polju pri Ljubljani rojeni Ludvik Zajec

Krst slikarja Franca Ksaverja Zajca s Sovodnja. Matično knjigo iz Nove Oselice hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K, Nova Oselica, 1785–1826, str. 208).

(1909–1960) Z vstopom v frančiškanski red je dobil ime Krizolog. Ta preprosti in delovni možakar je bil izjemno odločen. Ko so oblasti zrušile baročno cerkev za Bežigradom v Ljubljani, ker so potrebovali prostor za partijski kongres, je kot župnik dosegel dovoljenje, da so vsaj novejšo Plečnikovo cerkev, prizidano stari, lahko prestavili. Po razstrelitvi cerkve je organiziral prenos cerkve na drugo stran Dunajske ceste, kjer stoji še danes. O tem neverjetnem dogodku so lani posneli zanimiv dokumentarni film Plečnikov skriti biser v režiji Matevža Feguša in produkciji dr. Andraža Arka, bežigradskega župnika. Pater Krizolog Zajec je svojo neustrašnost drago plačal: dvakrat je bil obsojen v montiranem procesu, enkrat na sedem let in pol zapora s prisilnim delom, drugič pa mesec dni pogojnega zapora. Na srečo je bil po dveh letih pomiloščen. Vsi pritiski so botrovali njegovi prerani smrti pri komaj 51 letih.

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Vse, kar se nam v življenju zgodi, je za nekaj dobro. In ne smete pozabiti, da se vse lahko spremeni, včasih v hipu. Pred seboj imate zelo dobre možnosti za uspeh, in to na vseh področjih. Največ lahko naredite s tem, da si vedno zaupate.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Za vsak zaplet obstaja tudi rešitev, zato naj vas ne skrbi preveč, ko se bo pred vami pojavila manjša ovira. Preskočili jo boste in potem vodi pot samo še naprej do zmage. Še posebno v teh dneh ne smete verjeti raznim praznim obljubam.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ne boste več zapravljali časa s pritoževanjem nad usodo, ampak boste vzeli vajeti v svoje roke. Za nekaj časa se boste sicer prepustili toku in trenutkom, a ne za dolgo. Točno se zavedate, česa si želite – in z manj ne boste več zadovoljni.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Ker se vam bo veliko dogajalo, boste imeli občutek, da čas hitro teče in beži mimo vas. Brez skrbi, ujeli boste vse priložnosti in ničesar ne boste zamudili. V mislih si boste naredili svojo sliko in uresničila se vam bo. Dobre novice.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Slabi občutki ne smejo biti vodilo dneva, saj je to lahko zgolj podzavesten strah pred tem, da bi se vam kje zalomilo. Pa se ne bo. Dobri občutki ustvarijo dobre dogodke in obratno. Nikar ne hitite, pojdite korak za korakom naprej.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Z nepomembnimi stvarmi se ne boste več ukvarjali, ampak boste svoj čas raje posvetili stvarim, ki vas umirjajo in ustvarjajo srečo ter dobro počutje. Vse se da, če se le hoče. Med domače boste razporedili delo in druge obveznosti.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Nikar ne prehitite dogodkov, ker se kljub vašemu trudu ne bodo zgodili nič prej, kot je namenjeno in bodo dozoreli za izpolnitev. Vsak dan sproti naj vam bo nov izziv in s tem tudi napredek, ki sledi. Čaka vas res lepo presenečenje.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

S sledenjem svojim ciljem si boste okrepili samozavest, ki vam zadnje čase popušča. Kadar zaupanja vase ni dovolj, se pojavijo pregrade, ki jih je težko premostiti. Osredotočili se boste na pomembne stvari.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

V svojih odločitvah boste neomajni in kompromisi tokrat ne bodo prišli v poštev. Sledili boste samo tistemu, kar vam bo govoril notranji glas, in ne boste pričakovali nasvetov okolice. Z zamerami se ne boste več ukvarjali.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

V preteklem obdobju ste bili zelo pridni, delavni in splošno ustvarjalni. In ravno zato je sedaj prišel čas, da zadihate in se odpočijete, izprežete. Prostega časa bo več kot dovolj, zato ne boste imeli nobenega izgovora. Odzovite se povabilu.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Zadnje čase vam primanjkuje optimizma in dobro veste, da to ni dobro. Ni vse belo in ni vse črno, včasih je srednja izbira najboljša, čeprav se prepričujete drugače. Vse enkrat mine. S pomočjo pravih prijateljev boste našli pravo pot.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Da se sreča ohranja in še naprej raste, jo je treba deliti med druge ljudi. Šlo vam bo več kot dobro. Spomnite se na tiste, ki so vam v preteklosti stali ob strani, in malo zamenjate vloge. Vse se vam bo obrestovalo na različne načine.

LETO ČUDEŽEV...

TA JE DOBRA

Oddamo stanovanje

Blondinka se sprehaja po ulici in se ustavi pri cestni svetilki. Na drogu je obešen letak, na katerem piše: Oddamo stanovanje. Blondinka potrka na drog. Čaka, čaka – pa nič.

Mimo pride policist in jo vpraša: »Ja, kaj pa počnete, gospodična?«

»Tukaj piše, da oddajajo stanovanje. Trkam, pa se nihče ne oglasi.«

Policist pogleda navzgor in ugotovi: »Ja, to je pa res čudno. Je videti, da so doma, saj imajo prižgano luč.«

Majhen svet

Tomu sedi z mlado damo v kupeju.

Tomu: »Ste vi mogoče iz Kopra?«

Dama: »Ne, nisem!«

Tomu: »Zanimivo, kako je svet majhen. Tudi jaz nisem iz Kopra, pa sva se vseeno srečala ...«

Kdo kliče?

V šoli pozvoni telefon.

Glas: »Danes pa našega Janezka ne bo v šolo.«

Učiteljica: »Kdo pa kliče?«

»Moj oče,« se oglasi iz telefona.

Zgrešeni gol

Med evropskim nogometnim prvenstvom.

Srednji napadalec: »Zelo mi žal, da sem zgrešil zanesljiv strel. Najraje bi samega sebe brnil v zadnjico!«

Trener: »Kar daj. Saj boš tako ali tako zgrešil!«

LAŽJI SUDOKU

9	6	7			2		8	
4	2			9				5
		3	7			9		4
	9	6			4			2
		5	6		3	8		
8		5			1	7		
3	2			7	6			
1				8			5	3
	4		1			2	9	

Rešitev:

4	8	2	5	6	1	9	7	3
6	9	7	8	2	3	1	4	5
9	1	6	2	3	5	8	7	4
6	7	8	4	9	5	1	2	3
2	5	7	1	8	9	6	4	3
7	6	1	9	2	3	5	8	4
5	9	8	6	3	1	2	4	7
3	7	9	4	1	2	8	5	6
1	8	2	3	7	9	6	4	5

TEŽJI SUDOKU

8		3		1				9
		5		7				
4	7		5					6
					8		4	
9								7
	2		4					
	1				3		7	8
					6		3	
5				8		6		1

Rešitev:

1	8	9	2	7	6	5	3	4
7	2	5	9	1	8	4	6	3
8	4	3	7	6	2	1	9	5
5	9	1	6	2	3	8	7	4
2	6	7	1	5	9	4	3	8
3	5	8	4	9	1	2	7	6
6	3	4	8	2	7	5	1	9
9	7	2	3	8	5	1	4	6
4	1	3	9	7	6	8	2	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

TURISTIČNI BONI: RADENCI 13.–18.2., MORAVSKE TOPLICE 13.–18.2., BERNARDIN 14.–18.2., STRUNJAN 9.–14.3., ŠMARJEŠKE TOPLICE 3.–8.4., DOLENJSKE TOPLICE 3.–8.3., AKCIJA BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI 5.–12.2.; NOVO – BANJA KULAŠI 15.–25.2., MORJE: DUGI OTOK, LASTOVO, OREBIČ.
www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

Za vse prireditve je obvezno spoštovanje vladnih odlokov in priporočil NIJZ za zajezitev covida-19.

IZLETI

Letovanje v Izoli

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane na letovanje z brezplačnim prevozom v hotel Delfin Izola od 2. do 9. marca. Hotelske storitve se plačajo na recepciji hotela. O kraju in uri odhoda avtobusa bodo prijavljeni obveščeni po telefonu. Prijave sprejemajo do 4. februarja. Prijavnico dobite v društveni pisarni v času uradnih ur.

V knjigi vam razkrivamo koristne nasvete in postopke za domačo pripravo mlečnih izdelkov. Od najbolj preprostih, kot so kisló mleko, jogurt, kefir do zahtevnejših mehkih sirov v slanici, mocarele, sira za žar in drugih izdelkov iz smetane. V knjigi je poleg cele palete navodil za izdelavo tudi več kot 40 slastnih receptov za jedi, za katere so poleg drugih sestavin uporabljeni tudi mlečni izdelki.

14 EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Tudi Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske vabi člane gorenjskih društev upokojencev na letovanje z brezplačnim prevozom v hotel Delfin v Izolo od 2. do 9. marca. Prijave in informacije: Lidija Malovrh, tel. 031 547 712.

PREDAVANJA

O soji in drugih zrnatih stročnicah

Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju s Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze Maribor vabi na dve predavanji. Vsebine teh bodo dobre prakse pridelave soje in drugih zrnatih stročnic ter njihova praktična uporaba v zdravi lokalni prehrani. Predavanji bosta zanimivi tako za pridelovalce kot uporabnike zdrave nemenske beljakovinske hrane. Potekali bosta v torek, 18. januarja, od 18. ure naprej. Udeležba je brezplačna, potrebna pa je prijava, s katero prejmete povezavo za spletno spremljanje predavanj na aplikaciji Zoom. Prijava in več informacij na info@ctrp-kranj.si, 040 303 752 ali spletni FB-strani Centra.

Pljučnica in cepljenje proti njej ter meritve

Begunje – Društvo upokojencev Begunje obvešča svoje člane, da bo predavanje medicinske sestre (Pljučnica in cepljenje proti pljučnici) v sredo, 19. januarja, ob 9. uri v prostorih društva. Sledilo bo brezplačno merjenje krvnega tlaka, sladkorja in holesterola.

Tudi letos akcija Šolar na smuči

Kranj – Smučarska zveza Slovenije, Zavod za šport RS Planica in Policija bodo znova organizirali projekt Šolar na smuči, s katerim želijo ozaveščati otroke o varni smuki. Vsem prijavljenim učencem četrtil razredov osnovnih šol bodo omogočili sistematično voden smučarski dan v panogi alpsko smučanje. Projekt so letos razširili tudi na panogo tek na smučeh, ko bodo poučevali otroke tretjih razredov osnovnih šol.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ

Sobota, 15. 1.
15.00, 18.20, 20.00 KRIK
16.00 SLADIČEVA PICA
21.00 355
18.45 FRANCOŠKA DEPEŠA
20.45 THE KING'S MAN: ZAČETEK
15.20, 20.20 MATRICA: OBUDITEV
14.50, 17.40, 20.30 SPIDER-MAN: NI POTI DOMOV
15.30, 17.50 ZAPOJ 2, sinhro.
17.20 HIŠA GUCCI

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 14. 1.
20.00 NAJBOLJ GROZEN ČLOVEK NA SVETU
Sobota, 15. 1.
18.00 VOLK IN LEV
20.00 SLADIČEVA PICA
Nedelja, 16. 1.
17.00 VOLK IN LEV
19.00 SLADIČEVA PICA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 14. januarja
20.00 Saša Anočič: JANEZ NOVAK
Nedelja, 16. januarja
10.00 GTC Jesenice: TRIJE PRAŠIČKI (matineja)

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

KUPIM

STANOVANJE, sem resen kupec. Vessel bom vaše ponudbe, tel.: 070/391-822 2200094

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

HIŠE

KUPIM

MLADA simpatična 5-članska družina išče hišo na podeželju za nakup (lahko starejša, potrebna manjše obnove), tel.: 040/307-276 2200015

SIMPATIČNA, mlada 5-članska družina kupi (starejšo) hišo ali parcelo za gradnjo Gorenjska/Osrednjeslovenska. Toplo se priporočamo, če poznate koga, ki prodaja, tel.: 040/307-276 2200067

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o. Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00 e-mail: info@loka-nepremicnine.si

POSESTI

ODDAM

KLETNI prostor, 9 m², Kidričeva 47, Kranj, in oddam garažo v Kranju, tel.: 031/549-008 2200071

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO za avtomobil ali čoln, tel.: 041/637-100 2200088

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Druhovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 21003205

GOLF dizel, serije 4 ali 5, in izkopalnik krompirja. Višelnica 15, Gorje, tel.: 031/604-918 2200095

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

GUME Sava 195 x 55 16, z aluminijastimi platišči, za Mercedes A-klase, tel.: 04/51-82-239, 051/234-796 22000124

STROJI IN ORODJA

PRODAM

CEPILEC drv Lancman 15 t, tel.: 041/265-075 2200091

STAREJŠI šivalni stroj v omarici Bagat Super 555, tel.: 04/51-92-170, 051/482-614 2200108

GRABENI MATERIAL

PRODAM

KVALITETNE orehove plohe, tel.: 040/549-818 2200066

SUHE hrastove deske različnih dimenzij, tel.: 031/311-417 2200070

KUPIM

HLODOVINO hrasta, macesna, smreke in bora, ob kamionski cesti ali na panju v gozdu, plačilo takoj, tel.: 051/766-621 2200013

ODKUPUJEMO kostonjeve drogeve (za elektrogospodarstvo), dolžine 9–11 m (tudi neobeljene). SES, d. o. o., Opekarska ul. 22, Maribor, tel.: 041/865-596 2200062

LOTO

Rezultati 4. kroga – 12. januar 2022
4, 10, 23, 24, 32, 34, 36 in 27

Loto PLUS: **12, 19, 23, 28, 31, 32, 38 in 22**
Lotko: **6 1 9 3 7 4**

Sklad 5. kroga za Sedmico: **710.000 EUR**
Sklad 5. kroga za PLUS: **820.000 EUR**
Sklad 5. kroga za Lotka: **260.000 EUR**

PROSIMO, DARUJTE KRI!

IKS OZ Škofja Loka vas v živo vabi na krvodajalski akciji, ki bosta potekali:

V POSLOVNI STAVBI IKA V ŽIREH
V TOREK, 18. 1. 2022 od 7. do 13. ure in,
V SREDO, 19. 1. 2022 od 7. do 13. ure.

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kri.si

20. JANUAR

KRVODAJALSKA AKCIJA
KRANJ
– v prostorih gasilsko reševalne službe
7.00 – 13.00

Pomembno obvestilo, obvezno je naročilo!

#darujkri #darujvarno

DARUJ
ENERGIJO ZA ŽIVLJENJE

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kri.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

STAVBNO POHIŠTVO**KUPIM**

EMBALAŽNO hlodovino lipe, topola, jelše, breze in fabjon, tel.: 031/696-944

22000123

KURIVO**PRODAM**

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

21003199

DRVA, mešana, okolica Preddvora, cena 60 EUR, tel.: 041/758-972

22000103

DRVA, gabrova in mešana, suha, razrezana, možnost dostave, tel.: 031/616-879

22000107

MEŠANA drva, cena 35 EUR/m³, Otoče, tel.: 031/505-087

22000077

SUHA bukova in hrastova drva, tel.: 031/826-621

22000010

SUHA pokrita bukova drva in gabrova drva ter orehovo korenino, tel.: 041/608-765

22000120

SUHE trske za podkurit, primerne za kamin ali centralno peč, tel.: 041/986-986

22000114

STANOVANJSKA OPREMA**POHIŠTVO****PRODAM**

SEDEŽNO garnituro 280 x 170 in profil likalno mizo, komplet, ugodno, tel.: 031/584-796

22000116

PODARIM

DOBRO ohranjeno črno klubsko mizico in črn regal, zaprt z vrati in predali, tel.: 041/743-574

22000086

GOSPODINJSKI APARATI**IŠČEM**

ZAMRZOVALNO skrinjo v okvari, lahko brez kompresorja, tel.: 051/899-823

22000090

OGREVANJE, HLAJENJE**PRODAM**

PEČ na kurilno olje Vidarus z gorilcem in bojler 120 l, cena 200 EUR, tel.: 041/351-384

22000112

OSTALO**PRODAM**

IVERICO 1000/2000/20, hrast furnir lakiran in hrast lužen lakiran, tel.: 041/753-478

22000110

NOVO lamelo Top 10 v garnituri, ugodno, tel.: 041/753-478

22000109

HOBII**KUPIM**

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430

22000063

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936

21003203

ZNAČKE, kovance, odlikovanja, ure, srebrnino, slike, luči, ordene ..., tel.: 068/173-293

22000051

KNJIGE, PUBLIKACIJE**PRODAM**

KNJIŽNA novost – Živalski haiku tarot + karte, cena 40 EUR, tel.: 040/567-544

22000097

UMETNINE, NAKIT**PRODAM**

TAPISERIJE strogi unikati, višji cenovni razred, www.mit-tapiserijetarot.si, tel.: 040/567-544

22000096

KMETIJSKI STROJI**PRODAM**

BAZEN za mleko 300 l in 200 l, cepilec drv in nakladalko SIP 25 m³, tel.: 041/481-588

22000104

PUHALNIK Marin in prevozni bazen 250 l, s hladilnikom, tel.: 031/223-102

22000118

ROTACIJSKO kosilnico Sip 165 in pakja 360 Sip, dobro ohranjen, tel.: 031/223-102

22000119

KUPIM

PLATO za traktor dol. 2 m, glo. 1 m, višina 70 cm, mehansko kipanje, nov ali rabljen, tel.: 041/874-181

22000121

SAMONAKLADALCO, manjšo, in cepilec drv, hidravlični, tel.: 031/528-266

22000075

TRAKTOR, tel.: 031/238-649

22000017

TRAKTOR s priključki in mini bager, lahko v okvari, tel.: 031/500-933

22000022

TRAKTOR AGT, Same, IMT, Zetor Univerzal, Štore, Tomo Vinkovič, Ursus, Deutz ter ostalo kmetijsko mehanizacijo, lahko tudi v nevoznom oz. slabšem stanju, tel.: 071/439-009

22000105

PRIDELKI**PRODAM**

FIŽOL češnjavec, tel.: 030/619-758

22000099

VZREJNE ŽIVALI**PRODAM**

1 mesec staro teličko simentalke ali zamenjam za bikca, tel.: 041/692-736

22000117

2 bikca ČB, stara 14 dni, okolica Medvod, tel.: 031/759-217

22000089

3 izredno lepe zajkije, stare 6 mesecev, težke 5-6 kg, primerne za takojšnji pripust, tel.: 040/979-622

22000079

4 ovce, stare pol leta, in ovna, starega 4 leta, tel.: 041/364-663

22000126

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

21003202

BIKCA ČB, starega 10 dni, možna dostava, tel.: 041/393-955

22000076

KOKOŠI – rjave, grahaste, zelenojajčne jerebičaste in plave, prodamo. Dostavljamo! Kmetija Šraj, Uroš Šraj, Cadramska vas 19, 2319 Poljčane, tel.: 031/751-675

22000068

KRAVO pred telitvijo, tel.: 04/57-21-605

22000127

PONIJA šentland, starega 4 leta, za nadaljnjo rejo, cena po dogovoru, tel.: 031/545-085

22000125

PRAŠIČA za zakol, krmljen z domačo hrano, tel.: 031/304-351

22000084

PRAŠIČA in kravo ali telico, po izbiri. Ziganja vas 32, tel.: 041/582-770

22000106

PRAŠIČE domače reje, od 60 kg do 200 kg, tel.: 041/294-244

22000087

TELICE simentalke, težke približno 200 kg, pašne, tel.: 031/312-323

22000093

TELICO 190 kg in kravo simentalke, tel.: 051/202-229

22000113

TELICO, staro 5 mesecev, tel.: 031/266-163

22000073

TELIČKO belgijsko/plava, stara 6 mesecev, in meso za juho od krave, cena 4 EUR/kg, tel.: 051/391-828

22000074

TELIČKO simentalke, staro 3 tedne, tel.: 04/25-31-380

22000082

ZAJCE, tel.: 030/619-758

22000101

KUPIM

KRAVO za zakol, tel.: 030/619-758

22000100

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081

21003201

ZAMENJAM

KUNCA – lisca, starega 2,5 leta, črnobel, ali prodam, tel.: 051/819-044

22000092

PODARIM

STARE kokoši nesnice, tel.: 041/337-678

22000059

OSTALO**PRODAM**

JEČMENOVO slamo v okroglih balah, tel.: 041/812-096

22000089

PREVOZNI molzni stroj Milkline, malo rabljen, tel.: 04/59-45-146, 041/912-435

22000102

SLAMO, tel.: 041/288-966

22000081

KUPIM

OHRANJEN kmečki gumi voz, tel.: 040/794-988

22000115

ZAPOSLOTVE (m/ž)**IŠČEM**

IŠČEM DELO – varstvo vašega otroka na mojem domu v Kranju. Redno ali občasno, sem zanesljiva, tel.: 041/532-826

22000080

STORITVE**NUDIM**

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net

21003200

ADAPTACIJA – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

21003204

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

22000040

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636

21002913

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246

21002914

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996

22000020

IŠČEM inštruktorja za obrezovanje sadnega drevja, tel.: 031/857-475

22000083

RAZNO

PRODAM

BULDOŽER PG 110, tel.: 031/820-697

22000085

CISTERNO za kurilno olje 2.500 l, zelo lepa, tel.: 041/711-532

22000122

JEDILNO mizo, 80 x 120, in pomožno zložljivo posteljo, tel.: 040/705-145

22000072

Slaščičarstvo Zima, Anka Zima, s.p., Grajska cesta 3, Bled, zaradi povečanega obsega dela za nedoločen čas zaposli slaščičarko/slaščičarja.

Stimulativni zaslužek, timsko delo, izkušnje zaželene.

Več informacij na info@slaščičarna-zima.si ali 04/574 16 16 in 031/316795.

OSMRTNICA

Ljubil si Zemljo,
bil njej si predan,
zdaj prišel je dan,
ko v njej boš počival
in v naši zavesti
prižgal lučko spomina.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil

MAG. SLAVKO BRINOVEC

dolgoletni pomočnik ravnatelja Gimnazije Kranj.

Iskreno hvaležni smo za vse, kar je naredil za Gimnazijo Kranj
Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv Gimnazije Kranj

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi očeta

TINETA KREMŽARJA

iz Kranja

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, podarjeno cvetje in sveče ter denarno pomoč. Hvala Bolnišnici Golnik za ves trud, pogrebni službi Komunale Kranj za organizacijo pogreba, kranjskemu župniku dr. Nagliču za lep obred in podjetju Proline Varovanje za nesebično podporo v teh težkih trenutkih.

Hvala vsem, ki ste se prišli posloviti od očeta in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Hči Karmen z družino

ZAHVALA

V naših srcih boš vedno z nami!

V 93. letu je zaspala naša draga mama, stara mama, prababica, sestra, tašča in teta

IVKA PISOVEC

iz Zgornje Besnice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, dobre misli, podarjeno cvetje in sveče. Najlepše se zahvaljujemo negovalnemu in zdravstvenemu osebju Doma upokojencev Kranj, župniku Igorju Jerebu za opravljen obred, pevcem in Komunalni Kranj. Hvala vsem, ki ste mammo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, si ne more vzeti.
To, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)

V 82. letu se je od nas poslovil naš dragi

MILAN KEJŽAR

po domače Fidarjev Milan iz Spodnje Sorice

Ob izgubi našega dragega moža, atija, starega ata in brata se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in vsem ostalim za izrečena sožalja, cvetje, sveče in denarno pomoč. Hvala pogrebni službi Akris. Posebna zahvala gre župniku Mirku Turku, pevcem in sosedom za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi
Sorica, januar 2022

AVTOVLEKA MEGA

ODKUPIMO:

- POŠKODOVANA VOZILA
- KARAMBOLIRANA VOZILA
- VOZILA V OKVARI
- RABLJENA VOZILA

GREGA MEZE S.P., LESCE
M: 040 629 675

ODVOZ VOZIL
NA RAZGRADNJO.

MEGA, GREGA MEZE S.P., HLEBCE 16 B, LESCE

ZAHVALA

*S svojim smehom
vsakega osrečiti si znal,
a pred usodo
sam nemočen si ostal.*

V 54. letu je za vedno odšel naš dragi

GORAN GRGORINIĆ

Od njega smo se poslovili v soboto, 8. januarja 2022, v spremstvu sorodnikov in prijateljev. Zahvaljujemo se g. župniku Urbanu Kokalju za besede, ki pomirijo, in g. kaplanu Martinu Lebnu za lep cerkveni obred. Teti Lučki se zahvaljujemo za prelepe besede, izrečene v imenu vseh sorodnikov – tete, strica, sestričen in bratrancev. Hvala vsem sosedom, posebno g. Štefki, VDC Šenčur in VDC Kranj, Sožitju Kranj, Veri in luči Šenčur, glasbeniku g. Trilerju, vsem prijateljem in znancem. Zahvaljujemo se ambulanti dr. Bečana, sestri Barbari in paliativni oskrbi Jesenice za lajšanje bolečin v njegovih zadnjih dneh življenja ter stricu Martinu kot prijatelju, še posebno ob času njegove bolezni. K večnemu počitku smo ga pospremili ob glasbi, ki jo je imel tako zelo rad. Hvala vsem, tudi tistim, ki ste ga spremljali in bili z mislimi na njegovi zadnji poti.

Hvala podjetju Navček za vse.

Žalujemo njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

EMILIJE PAPLER

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v teh težkih trenutkih. Naše hvaležne misli naj dosežejo vse, ki ste jo v sredo še zadnjič obiskali v poslovilni vežici v Zgornji Besnici, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 96. letu starosti nas je zapustila naša draga

ANICA RIBNIKAR

roj. Sekne, s Primskovega pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše. Zahvaljujemo se vsem zaposlenim v Domu starejših občanov Naklo za vso skrb in toplino, ki ju je bila deležna v času bivanja pri njih. Posebna zahvala tudi vsem sodelujočim za lep pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni
Kranj, 7. januarja 2022

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Solza, žalost in bolečina
te zbudila ni,
ostala je le praznina,
ki hudo boli.*

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

MARIJA PROSEN

iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem, znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, iskrene stiske rok in darovane sveče. Zahvaljujemo se g. župniku Vinku Podbevšku za opravljen obred, pevcem za zapevte žalostinke in trobentaču. Zahvala tudi pogrebni zavodu Mestnega pokopališča Kranj za lepo pripravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti. Draga mama, počivaj v miru.

Žalujemo vsi njeni
Kranj, 14. januarja 2022

ZAHVALA

*Bolečino lahko skriješ,
tudi solze zatajiš,
a praznine, ki ostaja,
nikoli ne nadomestiš.*

V SPOMIN

FRANCI FAJFAR

po domače Molov Franci iz Čirč

Pred enim letom se je nenadoma končalo tvoje lepo, načrtov in energije polno življenje. Zastal je korak in z delom so prenehale tvoje pridne roke. Trudimo se nadaljevati tvoje delo, toda kamorkoli se ozremo, čutimo grenko bolečino in veliko praznino. Pravijo, da čas celi rane – mogoče, toda brazgotine ostanejo za vedno. Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiščete njegov grob in mu prižgete svečke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Vsa toplina tvojega srca
in vsa tvoja ljubezen
ostajata za vedno z nami.*

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in sestere

AMALIJE KOSEM

rojene Rant

od katere smo se poslovili v petek, 7. januarja 2022, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala tudi CSS Škofja Loka, predvsem ge. Ivanki za strokovno delo in pomoč pri oskrbi na domu, zdravniku dr. Andreju Šubicu, pogrebni službi Akris, pevcem, trobentaču, KS Godešič ter župniku Branku Potočniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo vsi njeni

ZAHVALA

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ati, mož, brat, stric

JANEZ ČADEŽ

po domače Oblakov Janko iz Hotovlje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, svete maše in ostalo pomoč. Iskrena hvala bolnišničnemu osebju UKC Ljubljana. Hvala gospodu župniku Jožetu Stržaju za darovano pogrebno mašo, pogrebni službi Hipnos, pevcem, trobentaču. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njegovi

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre –
le daleč, daleč je ...
(Tone Pavček)*

ZAHVALA

V 64. letu starosti se je tiho in mirno od nas poslovila naša draga žena, mami, mama, hčerka, sestra, teta in tašča

ANA ZUPAN

roj. Valančič, s Prebačevega

Ob boleči in prezgodnji izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot. Hvala župniku Urbanu Kokalju za lep pogrebni obred, Berti in Štefki ter nosačem za pomoč, Novakovim in Janezu Trilerju za izbrane pesmi ter patronažni sestri Mateji. Zahvala tudi za darovane sv. maše in dar za cerkev na Prebačevem. Ohranimo jo v lepem spominu.

Mož Štefan, otroci Lucija, Urška in Primož, mama Ana ter sestri Ema in Mira
Prebačevo, 7. januarja 2022

V SPOMIN

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...*

Minilo je leto, odkar si za vedno odšla, draga

MARINA JAGODIC

Kjerkoli si, vsak dan si v mojih mislih. Hvala vsem, ki obiskujete njen prerani grob.

Mož Tone

Zaradi okužbe žal ni bila med letošnjimi lisičkami

Lila Lapanja, alpska smučarka slovensko-ameriških korenin, bi morala nastopiti na nedavni Zlati lisici v Kranjski Gori, pa je tekmo zaradi okužbe s koronavirusom žal morala izpustiti. Karanteno je preživljala pri babici in dedku v Zvirčah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zvirče – Lila Lapanja živi ob jezeru Tahoe, največjem alpskem jezeru v Severni Ameriki. Je slovensko-ameriških korenin, njen oče Vojko je iz Zvirč, Lila je po njem podedovala strast do alpskega smučanja. Sedemindvajsetletna športnica tekmuje v tehničnih disciplinah, v preteklosti je že osvojila točke v svetovnem pokalu. Njen tekmovalni poligon je tudi Zlata lisica, ki je bila letos v Kranjski Gori. A zaradi pozitivnega izvida testa na koronavirus po tekmi v Zagrebu se je Lila ni udeležila. Karanteno je preživljala v »mehurčku« pri babici Dragici in dedku Miru v Zvirčah pri Trziču.

»Veliko sem morala počivati zaradi bolezni, večino časa sem bila v sobi, babi pa mi je vsak dan skuhalo odlično kosilo, seveda še kaj sladkega za zraven. Babi in dedi sta cepljenja, tako da ju ni preveč skrbelo, v stiku sem bila samo še z očetom, ki je prav tako zbolel za covidom-19,« je povedala.

Lila v teh dneh po negativnem testu na koronavirus ni več v karanteni in je znova na snegu. »Nekaj časa bom ostala v Avstriji in trenirala v Reiteralmu, preden letim nazaj v ZDA na pokal NorAm v začetku februarja. Iskreno, za nastop na olimpijskih igrah mi ne kaže dobro, ker nisem izpolnila kriterijev, rezultata med prvih

Načrtov in motivacije ji ne manjka. / Foto: osebni arhiv

deset oziroma petnajst. Žal zaradi obolelosti s covidom-19 nisem mogla tekmovati na zadnjih dveh kvalifikacijskih tekmah, tako da sem za zdaj nekako že odmisli željo po nastopu na olimpijskih igrah in gledam naprej na tekme, ki pa jih bom zagotovo imela.« Lila je sicer lansko sezono končala z zmago na ameriškem državnem prvenstvu v veleslalomu, na kar je zelo ponosna. Lani poleti pa si je zlomila nogo in šele oktobra začela trenirati, najprej v telovadnici. »Šele manj kot en teden pred tekmo novembra v Leviju sem začela spet smučati. Bil je kar čudež, da sem sploh zmogla, ker poškodba golenice še ni bila povsem sanirana. Dala sem si priložnost, čeprav brez pravega treninga in smučarske forme. Po tekmi v Leviju sem šla v Kolorado in zmagala na slalomu v NorAm, kar je bilo nepričakovano. Tako da sezona zame vendarle ni tako slaba.«

Lila Lapanja je že kar nekaj let na samostojni smučarski poti. »Včasih ne

vem, kako zmorem. Delam po najboljših močeh, kakor lahko. Veliko ljudi mi različno pomaga, tudi finančno. Mami mi pomaga pri zbiranju sredstev, povezovanju in iskanju sponzorstev, oče mi pomaga pri delu v zvezi s smučanjem. Biti samostojen ima sicer odgovornosti, vendar poskušam ohraniti ravnotežje. Moram se kar opomniti, da je moja vloga biti samo športnica.« Lila motivacije in načrtov ne manjka. »Načrti, cilji se s časom malo spreminjajo, še vedno pa imam željo tekmovali na olimpijskih igrah. Če bom ostala zdrava, se vrnila v ekipo, obdržala veselje in motivacijo ter dosegla dobre rezultate na ravni svetovnega pokala, bom tekmovala še štiri leta. Za zdaj moram iti lepo počasi, zavoj za zavojem.«

V Zvirče Lila zelo rada prihaja, vsaj enkrat na leto, če ima le možnost. »Včasih sem prišla za več časa, zdaj pa pridem med treningi, običajno za približno dva tedna.«

Beseda leta je PCT

Največ glasov na izboru ZRC SAZU za besedo leta 2021 je prejela beseda PCT, tesno na drugem mestu sledi beseda voda, tretja je proticepilec.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Da epidemije še ni konec, ne sporoča le Covid-19 sledilnik z vsakodnevnim podatkom števila okuženih, to na neki način potrjuje tudi izbor besede leta, saj se je besedi karantena, ki je bila izbrana za leto 2020, po izboru glasovalcev tokrat pridružila še beseda PCT. Glasovanje je bilo odprto deset dni, od 3. do 12. januarja opoldne, ko so razglasili besedo, ki je najbolj zaznamovala minulo leto, ob njej pa letos tudi krettno leta. Od skupno 4138 prejetih glasov jih je največ šlo besedi PCT, pravzaprav kratici za besede preboleli, cepljeni, testirani.

Izbor besede leta sicer poteka že šest let pod okriljem strokovne komisije, ki jo vodi dr. Simona Klemenčič z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC

Ob razglasitvi besede leta so s posnetki svoje izbere predstavili tudi nekateri znani Slovenci, tako je Nika Kovač iz Inštituta 8. marec izbrala besedo solidarnost, Anita Ogulin iz Zveze prijateljev mladine je za besedi leta izbrala neenakost in odgovornost, paraolimpijec strelec Franček Gorazd Tiršek se je odločil za besedo fokus, televizijski voditelj Seku Mady Condé trdoživost, pisateljica Erica Johnson Debeljak pa je izbrala besedo prasicca.

Beseda PCT je tudi letošnja zmagovalka za krettno leta, ki so jo letos izbrali tretjič, prvo leto je zmagala ustava, lani pa koronavirus. Kot je bilo pojasnjeno na razglasitvi, so črke kratice obenem tudi inicialke lanske kampanje za člen 62.a v ustavi, ki opredeljuje pravico do svobodne uporabe in ra-

Epidemija vpliva tudi na besedo leta. / Foto: Tina Dokl

SAZU. Osrednje vprašanje, zastavljeno javnosti, ki je vabljen k sodelovanju, pa je: Če bi morali leto opisati z eno besedo ali besedno zvezo, katero bi izbrali? Vseh predlogov, ki so jih konec leta prejeli na družbenih omrežjih ZRC SAZU ali MMC RTV Slovenija, ki prav tako sodeluje v izboru, na spletnem portalu ali po elektronski pošti, je bilo okrog 250. Večina besed je bila sicer tematsko povezana s pandemijo, malo je bilo okoljskih in športnih besed, nekaj več pa političnih. V ožji izbor jih je bilo izbranih enajst: dolgi kovid, komunikacija, kronometer, PCT, poživitev, proticepilec, samotestiranje, sledilnik, stroka, voda, dodali pa so še odlok, besedo leta časnikarja Delo. Naj dodamo, da so bile doslej izbrane besede begunec (2016), evropski prvaki (2017), čebela (2018), podnebje (2019) in lani, kot rečeno, karantena.

zvoja slovenskega znakovnega jezika, v kateri so omenjali tri velike besedne mojstre – Prešerna, Cankarja in Trubarja. Na drugo mesto se je uvrstila I love you – ki je bila tudi del omenjene kampanje – na tretje pa beseda 62.a.

Do sobote so lahko tisti z nekaj pesniškega navdiha oddali tudi pesem leta, ki je morala vsebovati vse nominirane besede, ki jih je izbrala strokovna komisija, sestavljena iz predstavnikov ZRC SAZU, portala MMC kot medijskega partnerja in Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije. Za pesem leta pa je bila razglašena pesem Dragice Šteh z naslovom Čas.

Komisija v sestavi Kozma Ahačič, Marijan Dovič, Slavko Jerič, Simona Klemenčič, Gregor Pobežin, Petra Svovljšak, Valerija Škof in Agata Tomažič je med neologizmi za najbolj posrečeno omembo ocenila besedo koronijec – za pripadnika generacije, rojene v času korone.

Lila z babico Dragico / Foto: osebni arhiv

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo pretežno jasno. Jutri in v nedeljo bo na vzhodu Gorenjske, lahko pa tudi v Bohinju, megla. Zlasti danes in jutri bo v višjih legah zelo toplo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-6/7 °C

SOBOTA

-4/6 °C

NEDELJA

-5/5 °C

